

Rakennus- ja ympäristölautakunta

11.04.2018

Aika 11.04.2018 klo 18:00 - 21:32**Paikka** Halikon virastotalon kahvio, os. Hornintie 2-4, Halikko**Käsitellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
49	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
50	Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen sekä tiedoksi antaminen kunnan jäsenelle	5
51	Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen	6
52	Salon katu ympäristöllinen yleissuunnitelma	7
53	Salon kaupungin rakennusjärjestys, luonnoksen esittely	12
54	Salon kaupungin ympäristönsuojelumääräykset, luonnoksen esittely	15
55	Lausunto Turun hallinto-oikeudelle rakennusluvasta tehtyihin valituksiin, lupa 2017-575, Helenankatu 12	16
56	Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle eläinsuojan toiminnan muuttamisesta	22
57	Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Toijan jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan muuttamisesta	24
58	Lausunto Varsinais-Suomen liitolle vaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheesta	27
59	Maa-aineslupa, Esko Gustafsson Oy, hiekka ja sora, Purola 734-640-1-19, lupa 1-2018	30
60	Ympäristö lupa, Salon Seudun Ampujat ry, Hevonpään ampumaurheilukeskus, Ampumarata 734-459-1-1, lupa 2-2018	46
61	Maa-aineslupien vakuuksien hyväksyminen	76
62	Viranhaltijapäätökset	77
63	Tiedoksi tulleet	78

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Saari Ismo	18:00 - 21:32	puheenjohtaja	
	Wallius Jerina	18:00 - 21:32	1. varapuheenjohtaja	
	Alanko Kaarlo	18:00 - 19:59	2. varapuheenjohtaja	
	Aaltonen Tapio	18:00 - 21:32	jäsen	
	Fontell Matti	18:00 - 21:32	jäsen	
	Hellsberg Ralf	18:00 - 21:32	jäsen	
	Kuisma Seppo	18:00 - 21:32	jäsen	
	Lautiala Arja	18:00 - 21:32	jäsen	
	Lindholm Sanna	18:00 - 21:32	jäsen	
	Puopolo Saija-Reetta	18:00 - 21:32	jäsen	
	Tekkala Kalle	18:00 - 21:32	jäsen	
Poissa	Hammar Noora		jäsen	
	Pihakivi Sanna		jäsen	
	Susi Antti		nuorisovaltuuston edustaja	
Muu	Vallittu Pertti	18:00 - 21:32	kaupunginhallituksen edustaja	
	Hyytiäinen Ella	18:00 - 21:32	nuorisovaltuuston varajäsen	
	Nieminen Esa	18:00 - 21:32	esittelijä	
	Koskinen Eeva	18:00 - 21:32	pöytäkirjanpitäjä	
	Paranko Pirkko	18:00 - 21:32	asiantuntija	
	Pennanen Tarja	18:00 - 18:57	asiantuntija	
	Ranki Janne	18:00 - 21:32	asiantuntija	
	Veck Heidi	18:00 - 19:53	asiantuntija	

Allekirjoitukset

Salossa 16. huhtikuuta 2018

Ismo Saari
PuheenjohtajaEeva Koskinen
Pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

49 - 63

Pöytäkirjan tarkastus

Salossa 16. huhtikuuta 2018

Saija-Reetta Puopolo
Pöytäkirjan tarkastajaRalf Hellsberg
Pöytäkirjan tarkastaja

Pöytäkirja nähtävillä

Tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävillä yleisessä tietoverkossa alkaen tiistaina 17. huhtikuuta 2018.

Sini Salminen
vs. toimistosihteeri

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**Rakennus- ja ympäristölautakunta 11.04.2018 § 49**

Kuntalain 103 §:n mukaan kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.

Esityslista on lähetetty toimielimen päättämällä tavalla neljä päivää ennen kokousta.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen sekä tiedoksi antaminen kunnan jäsenelle**Rakennus- ja ympäristölautakunta 11.04.2018 § 50**

Rakennus- ja ympäristölautakunnan § 5 päätöksen mukaan pöytäkirja tarkastetaan kokousta seuraavana maanantaina kaupungintalon infopisteessä, os. Tehdaskatu 2 ja sen tarkastaa kaksi kokouksessa tehtävään nimettyä jäsentä.

Tarkastettu pöytäkirja julkaistaan kaupungin yleisessä tietoverkossa kuntalain 140 §:n mukaisesti.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta valitsee tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet Sanna Pihakivi ja Saija-Reetta Puopolo.

Lisäksi rakennus- ja ympäristölautakunta päättää, että tarkastettu pöytäkirja julkaistaan yleisessä tietoverkossa 17.4.2018.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi päätösehdotuksen valitsee tämän kokouksen pöytäkirjan tarkastajiksi jäsenet Saija-Reetta Puopolo ja Ralf Hellsberg.

Asioiden käsittelyjärjestyksen hyväksyminen**Rakennus- ja ympäristölautakunta 11.04.2018 § 51**

Rakennus- ja ympäristölautakunnalle on toimitettu kokouksen esityslista. Hallintosäännön 147 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, ellei toimitella muuta päätä.

Hallintosäännön 148 §:n mukaan toimitella voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistö päätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta päätää käsitellä asiat ennalta jaetun esityslistan mukaisesti.

Päätös:

Lisäksi todettiin, että kokouksen aluksi käsitellään § 52, Salon katu ympäristöllinen yleissuunnitelma, jonka jälkeen käsitellään § 60, Ympäristölupa, Salon Seudun Ampujat ry, Hevonpään ampumaurheilukeskus, Ampumarata 734-459-1-1, lupa 2-2018.

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen lisäyksineen.

Kaupunkikehityslautakunta	§ 18	20.06.2017
Kaupunkikehityslautakunta	§ 36	28.02.2018
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 52	11.04.2018

Salon katu ympäristöllinen yleissuunnitelma

1603/10.00.00.03/2017

Kaupunkikehityslautakunta § 18

Valmistelija: kaavoitusarkkitehti, Tarja Pennanen, tarja.pennanen@salo.fi, (02) 778 5101

Salon kaupunginvaltuuston 14.11.2016 hyväksymässä investointisuunnitelmassa vuosille 2017-2021 on Salon keskustojen kehittämiseksi varattu rahaa kaikkiaan 2,1 milj.€. Vuoden 2017 osuus tästä summasta on 100 000€.

Salon katu ympäristöllisen yleissuunnitelman laatiminen on osa Salon keskusta-alueen kehittämistä keskustan osayleiskaavan tavoitteiden mukaisesti. Työn tarkoituksena on laatia Salon ydinkeskustan katuverkostosta katu ympäristöllinen yleissuunnitelma, joka palvelee varsinaisten katusuunnitelmien laatimisessa. Tavoitteena on torin ympärille rakentuneen Salon keskustan kehittäminen kävelypainotteiseksi, viihtyisäksi, houkuttelevaksi ja vetovoimaiseksi.

Salon kaupungilla ei ole resursseja työn suorittamiseen, joten hankkeesta järjestettiin niin kutsuttu ”ranskalainen urakkakilpailu” jossa kattohinnaksi oli määritelty 59 900 euroa (alv 0%). Hankinta toteutettiin rajoitettuna menettelynä viiden tarjoajan kesken. Vertailun perusteella kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen jätti Sito Oy. Vs kaupunkikehitysjohtaja on tehnyt hankinnasta päätöksen 10.5.2017.

Salon katu ympäristöllisen yleissuunnitelmatyön arvioidaan valmistuvan maaliskuun 2018 loppuun mennessä.

Työtä ohjaamaan asetetaan ohjausryhmä, jonka tehtävänä on

- seurata ja ohjata hankkeen kulkua
- tehdä suunnittelun kuluessa työn edellyttämät valinnat ja päätökset
- täsmentää tarvittaessa alustavaa työohjelmaa
- hyväksyä työhön kytkettävien sidosryhmien kuulemistavat
- toimia yhdyssiteenä poliittisiin ryhmiin päin

Virkansa puolesta ohjausryhmään tulee nimetä kaupunkikehitysjohtaja, kaupunginarkkitehti ja kaavoitusarkkitehti, lisäksi ryhmään on nimettävä tarkoituksenmukainen määrä luottamushenkilöitä. Ryhmän sihteerinä toimii konsultin edustaja.

Vs. kaupunkikehitysjohtaja:

Kaupunkikehityslautakunta nimittää Salon katu ympäristöllisen yleissuunnitelmatyötä ohjaavan ohjausryhmän puheenjohtajaksi kaupunkikehitysjohtaja Mika Mannerveden sekä jäseniksi kaupunginarkkitehti Jarmo Heimon, kaavoitusarkkitehti Tarja Pennanen ja tarkoituksenmukaisen määrän luottamushenkilöitä.

Kaupunkikehityslautakunta	§ 18	20.06.2017
Kaupunkikehityslautakunta	§ 36	28.02.2018
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 52	11.04.2018

Päätös:

Jouni Eskola ehdotti, että luottamushenkilöitä valitaan neljä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Jouni Eskola ehdotti, että varsinaiseksi jäseneksi valitaan Päivi Savolainen ja hänelle henkilökohtaiseksi varajäseneksi Miikka Martti.

Pia Hellström ehdotti, että varsinaiseksi jäseneksi valitaan Taro Turtiainen ja hänelle henkilökohtaiseksi varajäseneksi Jarkko Anttila.

Mika Hjelt ehdotti, että varsinaiseksi jäseneksi valitaan Anna-Leena Yli-Jama ja henkilökohtaiseksi varajäseneksi Arttu Karhulahti.

Pasi Lehti ehdotti, että varsinaiseksi jäseneksi valitaan Pasi Lehti ja henkilökohtaiseksi varajäseneksi Sanna Leivonen.

Kaupunkikehityslautakunta nimitti Salon katu ympäristöllisen yleissuunnitelmatyötä ohjaavan ohjausryhmän puheenjohtajaksi kaupunkikehitysjohdaja Mika Mannerveden sekä jäseniksi kaupunginarkkitehti Jarmo Heimon ja kaavoitusarkkitehti Tarja Pennanen sekä valitsi Salon katu ympäristöllisen yleissuunnitelmatyötä ohjaavaan ohjausryhmään neljä jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen seuraavasti:

varsinaiseksi jäseneksi Päivi Savolainen ja hänelle henkilökohtaiseksi varajäseneksi Miikka Martti

varsinaiseksi jäseneksi Taro Turtiainen ja hänelle henkilökohtaiseksi varajäseneksi Jarkko Anttila

varsinaiseksi jäseneksi Anna-Leena Yli-Jama ja henkilökohtaiseksi varajäseneksi Arttu Karhulahti

varsinaiseksi jäseneksi Pasi Lehti ja henkilökohtaiseksi varajäseneksi Sanna Leivonen.

Kaupunkikehityslautakunta § 36

Valmistelija: kaavoitusarkkitehti, Tarja Pennanen, tarja.pennanen@salo.fi, (02) 778 5101

Katu ympäristöllisen yleissuunnitelman laatiminen on osa Salon keskusta-alueen kehittämistä keskustan osayleiskaavan tavoitteiden mukaisesti. Pääpaino työssä on torin ympärille rakentuneen Salon keskustan kehittäminen kävelypainotteiseksi, viihtyisäksi, houkuttelevaksi ja vetovoimaiseksi. Salon katu ympäristöllistä yleissuunnitelmaa on laadittu syksyn 2017 aikana yhteistyössä Sitowise-konsulttitoimiston kanssa.

Kaupunkikehityslautakunta	§ 18	20.06.2017
Kaupunkikehityslautakunta	§ 36	28.02.2018
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 52	11.04.2018

Suunnitelman tarkoituksena on toimia ohjeena varsinaisia katusuunnitelmia laadittaessa. Tässä työssä käsitellään Asemakadun, Länsirannan, Vilhonkadun, Horninkadun ja Salon torin alueita.

Suunnittelutyö

Yleissuunnitelman laatiminen aloitettiin syyskuussa 2017 markkinoiden yhteydessä co-design työpajalla, jossa pelattiin kaupunkisuunnittelupeliä. Kaupunkilaiset saivat kertoa toiveistaan katukalusteista, valaistuksesta, toiminta ja tapahtumapaikkojen sijoittamisesta ym. Heiltä kysyttiin, missä halutaan pyöräillä ja missä kävellä. Päivän loppuksi konsultti laati kaksi erilaista konseptia suunnittelualueesta. Salonraitin painopisteinä korostuivat yhteinen olohuone, perinne ja puistomaisuus. Saloon Valley painotti matkakeskusta palvelukeskittymänä, innovatiivista kävelykeskustaa ja valaistusta. Kaupunkikehityslautakunnan valitsema Salon katu ympäristöllisen yleissuunnitelman ohjausryhmä kokoontui ensimmäisen kerran ja suunnittelua päätettiin jatkaa näiden suunnitelmien yhdistelmällä: perinteitä vaalien teknologia huomioiden.

Suunnittelu jatkui keskustan liikenneverkon eri vaihtoehtojen tutkimisella. Pohdittiin keskustan liikenneverkon eri toimenpidevaihtoehtoja kuten esim. linja- autoaseman siirtämistä sekä Asemakadun ja Länsirannan katujen mahdollista katkaisua. Alustavia muutoksia pysäköintipaikkatarjonnassa tutkittiin. Ohjausryhmän kokouksen evästyksin suunnittelua jatkettiin.

Joulukuussa 2017 konsultti esitteli ensimmäisen luonnoksen yleissuunnitelmasta ja suunnitelmaa esiteltiin ohjausryhmän jäsenille joulukuun loppupuolella. Yleissuunnitelmaa on täydennetty ja korjattu alkutalven 2018 aikana.

Katu ympäristön kehittämisen aikataulu

Katu ympäristöllisen yleissuunnitelman lähtökohtana on ollut Salon keskustan osayleiskaavassa luodut periaatteet ja pääpainona on Salon alueen vetovoimaisuuden vahvistaminen. Suunnitelman tavoitevuosi on 2035, joten tarkoituksena on vähitellen laatia katusuunnitelmia soveltavan vaiheistuksen mukaisesti. Katu ympäristön toteutus tulee siis tapahtumaan vaiheittain pidemmän aikavälin kuluessa.

Suunnitelman nähtävilläoloaikana järjestetään yleisötilaisuus kaikille kaupunkilaisille. Tässä tilaisuudessa työtä tullaan esitelmään virtuaalisesta esittelymallista.

Suunnitelma

Vihonkatu esitetään muutettavaksi Annankadun ja Länsirannan välillä kävelykaduksi siten, että huoltoajo ja asuntoihin ajaminen huomioidaan suunnittelussa. Vilhonkadun suunnittelu pitää sisällään kirjastopihan avaamisen katualueelle sekä sisäpihan kunnostuksen.

Torin suunnittelussa lähtökohtana on ollut täydentää ja parantaa alueen toimintoja. Torin ja Horninkadun suuntaan toria rajaamaan on esitetty uusia katos- ja kioskirakenteita. Katokset suojaavat turistibussien pysäkkiä sekä pyöräpysäköintejä ja samalla nämä rakenteet muodostavat portin torille saavuttaessa Horninkadun suunnalta. Torin esiintymislavaa aputiloineen esitetään laajennettavaksi ja jokirantaan on suunniteltu

Kaupunkikehityslautakunta	§ 18	20.06.2017
Kaupunkikehityslautakunta	§ 36	28.02.2018
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 52	11.04.2018

---

oleskelu-/katsomoportaikko sekä vastarannalle kelluva oleskelu-/esiintymislava. Ympyräparkin ja torin välille esitetään toria palvelevaa uudisrakennusta, joka talvisin voisi toimia ympyräparkin luistelukentän pukusuojana. Torin valaistusta parannetaan, sähkönsaantia ja vesipisteitä rakennetaan.

Yleissuunnitelmassa esitetään muutoksia Asemakadun ja Länsirannan nykyisiin liikennejärjestelyihin rauhoittamalla kadut tulevaisuudessa läpiajoliikenteeltä. Tarkoituksena on edistää kävelypainotteisuutta, viihtyisyyttä ja turvallisuutta.

Pyöräilyn tavoiteverkossa esitetään pyöräilyn pääreiteiksi Mariankadulle rakennettavaa väylää, Horninkadun pyöräilykaistaa sekä Helenankadun ja Inkerinkadun välille rakennettavaa uutta siltayhteyttä. Pyöräily Vilhonkadulla ja torin alueella on mahdollista myös tulevaisuudessa, mutta pyöräily tulee tapahtumaan jalankulkijat ensisijaisesti huomioiden.

Yleissuunnitelman ratkaisut tulevat vaikuttamaan kadunvarsien pysäköintiin, kun kävelyalueita laajennettaessa pysäköintipaikkoja poistuu. Keskustan osayleiskaavassa on varauduttu maantason pysäköintipaikkojen poistumiseen mahdollistamalla maanlainen pysäköintiratkaisu ydinkeskustassa. Lisäksi osayleiskaavassa on esitetty kahden pysäköintilaitosten rakentamismahdollisuutta. Pysäköinnin rajoittaminen kadunvarsilla on yksi edellytys viihtyisyyden ja keskusalan käytettävyyden lisäämiseksi.

Esityslistan liitteenä on Salon keskustan katu ympäristön visio 2035 -raportti.

Kaupunkikehitysjohdaja:

Kaupunkikehityslautakunta päättää asettaa Salon keskustan katu ympäristöllisen yleissuunnitelman nähtäväksi ja pyytää tarvittavat lausunnot.

Päätös:

Kaupunkikehityslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Rakennus- ja ympäristölautakunta 11.04.2018 § 52

Valmistelija: rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Esa Nieminen, esa.nieminen@salo.fi, puh. (02) 778 2302, ympäristönsuojelupäällikkö Pirkko paranko, pirkko.paranko@salo.fi, 02-778 7800. vt rakennustarkastaja Janne Ranki, janne.ranki@salo.fi, 02-778 2300..

Kaupunkikehityslautakunta pyytää rakennus- ja ympäristölautakunnan lausuntoa Salon keskustan katu ympäristöllisestä yleissuunnitelmasta. Kaavoitusarkkitehti Tarja Pennanen esittelee suunnitelmaa kokouksessa.

Kaupunkikehityslautakunta	§ 18	20.06.2017
Kaupunkikehityslautakunta	§ 36	28.02.2018
Rakennus- ja ympäristölautakunta	§ 52	11.04.2018

Ympäristönsuojelun kannanotto:

Suunnitelma on kaiken kaikkiaan hyvä ja vahvistaa keskustan viihtyisyyttä.

Suunnitelma sisältää järjestelyjä pyöräilyn sujuvoittamiseksi, kasvillisuuden lisäämiseksi, julkisten oleskelutilojen laajentamiseksi. Se palvelee kaupungin toiminnallisuuden parantumista sekä kävelypainotteisuutta.

Rakennusvalvonnan kannanotto:

Katuihin valitut pinnoitteet ja pinnoitettavaksi valittujen alueiden muutokset eivät vaikuta merkittävästi syntyviin pintavesiin ja niiden keräämiseen. Alueet ovat jo nyt pinnoitettuja ja pintavesien keruu on pääsääntöisesti järjestetty. Luonnonkivetyksen saumat läpäisevät jonkin verran vettä, mikä edesauttaa hulevesien imeytymistä.

Katualueen epätasaisesta painumisesta aiheutuvat korjaukset on helpompi tehdä valitun pienen kivikoon ansiosta. Katualueen kiveyksen uusimisen yhteydessä tulisi myös rakennusten sokkeleiden yhtymisen kiveykseen huomioida ja ennakoita mahdollisuuksien mukaan myös tulevat katualueen painumiset, sekä selvittää mahdolliset katualueelle yltävät painumattomat kohdat ja huomioida ne yleissuunnitelmassa. Jatkosuunnittelussa voisi myös selvittää painumisen estämisen keinoja laajemmin.

Karttapohjiin olisi hyvä suunnitella lumenkeruulle varatut alueet ja siihen liittyen myös lämmitettäväksi tarkoitetut katualueet.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta antaa kaupunkikehityslautakunnalle ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan valmistelun mukaisen kannanoton.

Päätös:

Kaavoitusarkkitehti Tarja Pennanen esitteli asiaa. Pennanen poistu klo 18.57.

Jerina Wallius esitti Hellsbergin ja Fontellin kannattamana, että lautakunta hyväksyy esityksen ja lausuu siihen lisäksi seuraavaa:

”Lautakunta toteaa ettei pelkkä kävelykadun nimeäminen luo viihtyvyyttä ja vetovoimaa Salon keskustan alueelle. Keskustan viheralueet, kivijalkapuodit ja valaistus lisäävät viihtyvyyttä. Vaihteellinen ja kokeileva, kiinteistöjen huolto-ajot mahdollistava, ydinkeskustan uudistus yhdessä alueen yrittäjien ja asukkaiden kanssa suunnitellen on kannatettavaa.”

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi yksimielisesti esityksen Walliuksen esittämällä lisäyksellä täydennettynä.

Salon kaupungin rakennusjärjestys, luonnoksen esittely

2000/10.03.00.00/2017

Rakennus- ja ympäristölautakunta 11.04.2018 § 53

Valmistelija: vt. rakennustarkastaja Janne Ranki, janne.ranki@salo.fi, 02 778 2300

Rakennus- ja ympäristölautakunta päätti käynnistää uuden rakennusjärjestyksen valmistelun kokouksessaan 16.8.2017 § 30. Valmistelua varten nimettiin työryhmä, jonka puheenjohtajaksi nimettiin rakennus- ja ympäristölautakunnan puheenjohtaja Ismo Saari. Jäseniksi nimettiin rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Esa Nieminen, vt. rakennustarkastaja Janne Ranki, tarkastusrakennusmestari Veikko Nuuros, kaupunkikehityspalveluiden nimeämä edustaja ja ympäristövalvonnan päällikkö Pirkko Paranko.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan käsittely lähetettiin kaupunginhallitukselle ja valtuustolle tiedoksi vastauksena Matti Varajärven ym. valtuutettujen aloitteeseen. Valtuustoaloitteessa esitettiin, että rakennusjärjestystä olisi tärkeää muuttaa niin, että vapaa-ajan asunnon saa mahdollisimman helposti muutettua vakituiseksi asunnoksi.

Kaupunginhallitus käsitteli asiaa kokouksessaan 28.8.2017 § 89 ja kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 25.9.2017 § 44 kaupunginhallituksen esityksen mukaisesti merkitä rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksen tiedoksi sekä katsoi Varajärven valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi. Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi Arttu Karhulahden ponsiesityksen, jossa rakennusjärjestystä valmistelevaan työryhmään lisätään varapuheenjohtajat rakennus- ja ympäristölautakunnasta tai heidän puolueidensa nimeämät henkilöt.

Rakennus- ja ympäristölautakunta päätti kokouksessaan 11.10.2017 § 56 täydentää rakennusjärjestystä valmistelevaa työryhmää kahdella luottamushenkilöedustajalla valtuuston ponsiesityksen mukaisesti. Työryhmään valittiin rakennus- ja ympäristölautakunnan jäsen Ralf Hellsberg ja rakennus- ja ympäristölautakunnan toinen varapuheenjohtaja Kaarlo Alanko.

Valmistelutyön alkuvaiheessa muodostettiin varsinaisen työryhmän lisäksi ns. ohjausryhmä, joka koostuu pääasiassa työryhmään kuuluvista virkamiehistä. Ohjausryhmän tarkoituksena on valmistella aineistoa työryhmän kokoontumista varten. Työryhmä kokoontuu noin kerran kuussa ja ohjausryhmä aina tarpeen mukaan, riippuen prosessin vaiheesta. Työ- ja ohjausryhmä ovat kokoontuneet syyskuu 2017 – maaliskuu 2018 välisellä ajalla yhteensä 18 kertaa valmistelemaan rakennusjärjestyksen luonnosta. Kokoontumisista on pidetty muistiota ja uusimistyön aineisto on pidetty työryhmän työtilassa Santrassa.

Rakennusjärjestystä lähdettiin työstämään Kuntaliiton mallin ja ohjeiden mukaisesti. Tavoitteena on aikaansaada mahdollisimman tiivis, informatiivinen ja käytännön ongelmiin pureutuva rakennusjärjestys.

Lakeja- ja asetuksia ei kirjoiteta tarpeettomasti auki ja rakennusvalvonnan erillisiä ohjeita (mm. hevostalli, puunkaato, maalämpö) ei sisällytetä rakennusjärjestykseen. Lisäksi kaupungin muita määräyksiä (mm. ympäristösuojelumääräykset, jätehuoltomääräykset) ei sisällytetä tarpeettomasti rakennusjärjestykseen. Uudessa rakennusjärjestyksessä tuodaan esille rakennetussa ympäristössä tapahtuvia ajankohtaisia asioita ja pyritään tuomaan esille myös tulevaisuudessa mahdollisesti esille nousevia asioita. Lisäksi rakennusjärjestyksessä huomioidaan rakennusvalvonnan siirtyminen sähköiseen asiointipalveluun. Lopulliseen rakennusjärjestykseen pyritään tuomaan nykyiseen rakennusjärjestykseen verrattuna lisää visuaalista ilmettä. Uusimistyön yhteydessä tutustutaan myös naapurikuntien ja Turun alueen rakennustarkastajat ry:n rakennusjärjestyksiin.

Salon kaupunki kuulutti rakennusjärjestyksen uusimistyön vireilletulosta lehti-ilmoituksella 15.11.2017. Samassa kuulutettiin rakennusjärjestyksen laatimisesta laadittu MRL 63 §:n mukainen osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS). OAS on jatkuvasti nähtävillä rakennusvalvonnan kotisivuilla. OAS:n nähtävillä olon aikana ei tullut yhtään kannanottoa.

Kaupunkisuunnittelussa valmistellaan rakennusjärjestyksen liitteenä olevia karttoja. Luonnoksessa on liitteenä kaksi karttaa. Ensimmäinen koskee suunnittelutarvealueita ja toinen Salon keskusta-alueita, joilla vaaditaan toimenpidelupa aurinkokeräimen, ilmalämpöpumpun tai lautasantennin kiinnittämiseen rakennuksen katujulkisivun puolelle. Kaupunkisuunnittelu valmistelee liitekartat toukokuun 2018 kaupunkikehityslautakunnan käsiteltäviksi. Liitekarttoja ei näin ollen ole vielä tämän kokouksen ohjelmassa.

Salon rakennusjärjestyksen luonnos ja toimenpidetaulukko ovat tämän kokouksen ohjelmassa. Rakennusjärjestyksen luonnos ja toimenpidetaulukko tuodaan tiedoksi rakennus- ja ympäristölautakunnan 11.4.2018 kokoukseen. Varsinainen luonnoksen hyväksyminen tuodaan rakennus- ja ympäristölautakunnan kokoukseen, kun liitekartat on hyväksytty kaupunkikehityslautakunnassa.

Vapaa-ajanasunnon muuttaminen pysyvään asuinkäyttöön

Maankäyttö- ja rakennuslain 129a §:n mukaan kunta voi osoittaa rakennusjärjestyksessä ne alueet ja edellytykset, joilla vapaa-ajanasunnon muuttaminen pysyvään asuinkäyttöön ei edellytä poikkeamispäätöstä tai suunnittelutarveratkaisua ennen rakennuslupaa. Lain mukaan rakennusjärjestyksen määräys voi koskea vain sellaisia alueita, joilla käyttötarkoituksen muutos ei aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia. Alueet, joita tällainen rakennusjärjestyksen määräys voisi koskea, rajoittuvat kaavoittamattomiin rantarakennuspaikkoihin. Kaavoitetuilla rannoilla käyttötarkoituksen muutokset pitää joka tapauksessa käsitellä poikkeamisina.

Rakennusjärjestyksen uudistamisen yhteydessä on ollut tarkoitus selvittää em. pykälän käyttömahdollisuudet Salossa. Salossa on runsas 6000 lomarakennuspaikkaa, joista rakennettuja on noin 5000. Rekisteröityjä loma-asuntoja on jonkin verran enemmän, sillä osa lomarakennuspaikoilla olevista saunarakennuksista on rakennus- ja huoneistorekisterissä

loma-asuntolina, vaikka kiinteistöllä on myös varsinainen lomarakennus.

Edellä olevaan lukuun (6000) sisältyy myös ns. kuivan maan lomarakennuspaikkoja. Ranta-alueella rakennettuja lomarakennuspaikkoja on noin 4300. Kaavoittamattomilla alueilla rakennettuja lomarakennuspaikkoja on noin 1650, mikä vastaa noin 38 % kaikista rakennetuista loma-asunnoista. Rakennusjärjestyksen määräys voisi koskea ainoastaan tuohon joukkoon kuuluvia loma-asuntoja.

Jotta rakennusjärjestykseen voitaisiin ottaa MRL:n 129a §:n tarkoittama helpotus lupakäytännöissä, tulisi rakennusjärjestyksen käsittelyyn liittää perustelut ja selvitykset siitä, että valituilla alueilla käyttötarkoituksen muutos ei aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia. Selvityksen perustaksi pitäisi myös päättää, millä edellytyksillä alueet muodostetaan. Tarvittavat selvitykset saattavat osoittautua varsin työläiksi. Lisäksi, kun loma-asunnoista pääosa sijaitsee kaavoitetuilla alueilla, joita helpotus ei voi koskea, ei ole tarkoituksenmukaista eikä kovin tasapuolistakaan luoda osalle loma-asuntoja erilainen käytäntö. Viime vuosina käyttötarkoituksipoikkeamisia on käsitelty 2-4 hakemusta vuodessa ja toistaiseksi kaikki on myönnetty. Harkinta on tehty tapauskohtaisesti.

Rakennusjärjestyksen valmistelun yhteydessä ei ole katsottu tarpeelliseksi valmistella MRL:n 129a §:n tarkoittamia aluerajauksia, joilla poikkeamispäätöstä tai suunnittelutarveratkaisua ei edellytettäisi ennen rakennuslupaa.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunnalle tuodaan tiedoksi ja esiteltäväksi työryhmän luonnos Salon kaupungin rakennusjärjestykseksi.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta merkitsi asian tiedoksi.

Salon kaupungin ympäristönsuojelumääräykset, luonnoksen esittely

2582/11.00.00.02/2017

Rakennus- ja ympäristölautakunta 11.04.2018 § 54

Valmistelija: ympäristönsuojelutarkastaja Hillevi Lehto, hillevi.lehto@salo.fi, 02 778 7805

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 202 §:n mukaan kunta voi antaa paikallista olosuhteista johtuvia, kunnan aluetta koskevia yleisiä määräyksiä. Ympäristönsuojelumääräykset koskevat muuta kuin ympäristönsuojelulain mukaan luvanvaraista, rekisteröitävää tai ilmoitusvelvollista toimintaa. Ne ovat kaupungin rakennusjärjestykseen ja seudullisiin jätehuoltomääräyksiin verrattavissa oleva ohjaava säännöstö.

Salon kaupungilla on voimassa olevat kaupunginvaltuuston 3.9.2012 hyväksymät ympäristönsuojelumääräykset, joita on käytetty pohjana uudistamistyössä. Ympäristönsuojelumääräyksiä on tarkistettu uuden ympäristönsuojelulain 1.9.2014 voimaan tulon, nitraattiasetuksen uudistamisen sekä hajajätevesilainsäädäntöön tehtyjen useiden muutosten vuoksi. Lisäksi käytännön työssä on ilmennyt määräysten tarkistamistarpeita mm. lannan levityksen käytännöissä, uusien pienten eläinsuojien perustamisedellytyksissä, eräiden jätteiden hyödyntämisessä ja meluntorjunnassa.

Valmistelutyöryhmään ovat kuuluneet lautakunnasta puheenjohtajana Ismo Saari sekä jäsenenä Kaarlo Alanko ja Matti Fontell sekä Matti Fontellin varajäsenenä Ralf Hellsberg. Viranhaltijajäsenet ovat olleet Pirkko Paranko, Hillevi Lehto, Timo Alhoke, Janne Ranki, Esa Nieminen ja sihteerinä Eeva Koskinen. Työryhmä on kokoontunut neljä kertaa.

Työryhmän luonnos Salon kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiksi on oheismateriaalina.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunnalle tuodaan tiedoksi ja esiteltäväksi työryhmän luonnos Salon kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiksi.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta merkitsi asian tiedoksi.

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 26

14.02.2018

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 55

11.04.2018

Lausunto Turun hallinto-oikeudelle rakennusluvasta tehtyihin valituksiin, lupa 2017-575, Helenankatu 12

2916/10.03.00.09/2017

Rakennus- ja ympäristölautakunta 14.02.2018 § 26

Valmistelija: rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Esa Nieminen, esa.nieminen@salo.fi, puh. (02) 778 2302, vt rakennustarkastaja Janne Ranki, janne.ranki@salo.fi, 02-778 2300.

Tarkastusinsinööri on 28.11.2017 annetulla päätöksellä myöntänyt Rakennus Järvi Oy:lle perustettavan yhtiön lukuun rakennusluvan asuinkerrostalon rakentamiseen rakennuspaikalle 734-3-9-15 osoitteessa Helenankatu 12.

Päätöksestä ovat tehneet oikaisuvaatimuksen [REDACTED] tontin 734-3-9-16 osaomistajina (oikaisuvaatimus 1) sekä Asunto Oy Peisankulma tontin 734-3-9-14 omistajana (oikaisuvaatimus 2).

Oikaisuvaatimus 1

Oikaisuvaatimuksen mukaan rakennuslupa tulee kumota asemakaavan ja maanomistajien tasavertaisen kohtelun vastaisena. Asia tulee palauttaa uuteen valmisteluun. Suunniteltu rakennus aiheuttaa tarpeettomasti haittaa naapurikiinteistön rakentamiselle. Hanke aiheuttaisi rajanaapurille kohtuuttomia teknisiä vaikeuksia ja merkittäviä lisäkustannuksia tontin 16 rakentamisessa asemakaavan mukaisesti.

Rakennusluvassa ei ole huomioitu sen poikkeavan asemakaavan keskeisistä toiminnallisista järjestelyistä, kiinteistöjen yhteisjärjestelyistä kulkuteiden ja maanalaisen autopaikoituksen osalta. Rakennusluvan mukainen rakentaminen haittaisi tontin 16 rakentamista. Rakennuslain 135 §:n vaatimukset rakennusluvan myöntämiselle eivät täyty.

Muutoksenhakijat toteavat, että valmisteluvaiheessa olisi naapureita tullut rakennushankkeen merkittävyyden vuoksi kuulla etukäteen hyvissä ajoin. Naapureiden esittämiin huomautuksiin ei ole vastattu asianmukaisesti. Lupa-asiakirjat ovat puutteellisia ja tonttijärjestelyt ovat epäselviä. Maanalainen yhteys tontin 16 kellarista on eri paikassa kuin asemakaava edellyttää. Rakennuslupa ei mahdollista käytännön kulkuyhteyksiä tontille 15. Tontin 16 maanalainen paikoitustila on muutoksenhakijoiden mukaan lähes käyttökelvoton.

Asemakaava edellyttää yhteistyötä eri korttelin rakennuspaikkojen toteuttamiseksi. Rakennushankkeeseen ryhtyneillä ei muutoksenhakijoiden mukaan ole ollut tähän halua.

Oikaisuvaatimus 2

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 26

14.02.2018

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 55

11.04.2018

Asunto Oy Peisankulma vaatii oikaisuvaatimuksessaan, että rakennuslupa kumotaan asemakaavan vastaisena ja että asia saatetaan uuteen valmisteluun. Lupakäsittelyssä tulee huomioida maanomistajien tasavertainen kohtelu. Suunniteltu rakennus aiheuttaa tarpeettomasti haittaa naapurikiinteistölle. Luvassa on virheellisesti jätetty huomioonottamatta yhtiön oikeus käyttää tonttiaan rakennuslupansa mukaisesti.

Myönnettyyn rakennuslupaan sisältyy kaksi vähäisenä poikkeamisena käsiteltyä poikkeamista asemakaavasta. Kellarin liittymä on asemakaavan vastaisessa paikassa. Lisäksi suunniteltu rakennus sijaitsisi osin rakennusalan ulkopuolella.

Rakennusluvassa ei huomioida muutoksenhakijan tontin vieressä olevaa kulkuyhteyttä tontille 16 maanalaisine autopaikkoineen. Rakennusalan ylitys yhtiön tontin suuntaan ei ole vähäinen poikkeaminen asemakaavan edellyttämistä järjestelyistä, koska ylitys sijoittuu kulkurasitealueella. Rakennusluvassa uudisrakennus sijoittuu liian lähelle yhtiön asuinrakennusta rajoittaen näkymiä asunnoista. Rakennusluvassa tontin 15 tonttiliittymä on vain vajaa kolme metriä, joka on liian vähän.

Autoliikenne tontille 15 ja mahdollisesti muillekin tonteille on tarkoitus järjestää muutoksenhakijan ainoan tonttiliittymän kautta. Tämä on kohtuutonta ja mahdotonta. Yhtiön omaa rakennuslupaa ei voida naapuritontin rakennusluvalla muuttaa.

Rakennusluvassa ei ole selvitetty rakennusaikaisten kaivuutöiden toteuttamista eikä selvyyttä ole siitä, voidaanko yhtiön tonttiliikenne hoitaa jatkuvasti asukkaiden käyttämänä.

Uudisrakennus on suunnilleen seitsemän kerroksen korkuinen ja siten korkeampi ja massiivisempi kuin muutoksenhakijayhtiön rakennus. Uudisrakennus tulisi erottumaan epäedullisesti Helenankadun katumiljööstä kokonsa ja ruskeiden julkisivupintojensa vuoksi. Suunniteltu rakennus ei sovi vaaleiden julkisivujen kokonaisuuteen eikä kaupunkikuvaan. Maankäyttö- ja rakennuslain 117 §:ää ei ole noudatettu.

Hakijan vastine

Hakija toteaa vastineessaan, että oikaisuvaatimukset tulee perusteettomina hylätä. Asian arvioinnissa on keskeistä, että hakemus koskee vain tonttia 15 ja rakennuslupan edellytyksiä on tarkasteltava nimenomaisesti kyseisen kiinteistön osalta. Naapurikiinteistöillä ei ole oikeutta estää hakijaa käyttämästä kiinteistöään asemakaavan mukaiseen rakentamiseen.

Nyt haettu rakentaminen merkitsee autopaikkojen sijoittamista maan alle. Aiemmin poikkeamislupan kautta haetusta maanpäällisestä paikoituksesta on luovuttu, koska asiaa koskeva poikkeamislupa on kumottu. Muutettu rakennuslupahakemus täyttää maanalaista paikoitusta koskevan asemakaavan ehdon. Naapuritontit voivat tarkoituksenmukaisella tavalla toteuttaa asemakaavan mukaista rakentamista kiinteistöillään. Hakemuksen mukainen rakentaminen ei estä tontin 16 rakentamista

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 26

14.02.2018

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 55

11.04.2018

---

asemakaavan mukaisesti.

Rakennuksen sijainnin osalta hakija toteaa, että kulkuyhteydet ovat toimivia ja sujuvia. Poikkeamat rakennuksen ja kellarin liittymän sijainnissa ovat vähäisiä.

Rakennusvalvonnan kannanotto

Rakennuslupa on myönnetty vähäisenä poikkeamisena rakennuksen sijainnin ja kellarin sisääntulon sijoituksen osalta. Rakennusala ylitetään enimmillään 2,8 metrin leveydeltä. Uudisrakennuksen pohjan pinta-ala verrattuna ylitystä voidaan pitää vähäisenä. Etäisyyttä vastapäiseen eli Asunto Oy Peisankulman pääikkunoihin jää noin 13 metriä. Liittymä kellariin Helenankadulta on liittymäkiellon alueella, mutta kaupunkisuunnittelun mukaan hyväksyttävässä paikassa. Viimeisimmän lausunnon mukaan kaupunkisuunnittelulla ei ole ollut huomautettavaa hankkeesta, joten lausunto on puoltava.

Mainitut vähäiset poikkeamat eivät aiheuta haittaa asemakaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle. Kuulemisessa on noudatettu maankäyttö- ja rakennuslain 133 §:n määräyksiä ja kuuleminen on muutoinkin ollut riittävää. Asiassa on järjestetty viranomaisten, hakijan ja tontin 734-9-3-16 omistajien välinen palaveri, jossa on ollut tarkoituksena sopia hankkeen eteenpäin viemisestä. Sopimusta ei kuitenkaan ole syntynyt.

Rakennus täyttää sopusuhtaisuuden vaatimukset ja on siten riittävällä tavalla ympäristöön sopeutuva.

Hanke ei estä muiden naapuritonttien asemakaavan mukaista rakentamista, vaikkakin paras ratkaisu saataisiin yhteisen suunnittelun avulla. Rakennusluvan myöntäminen on oikeusharkintaa, jolloin lupa on myönnettävä, ellei hakemus ole lain vastainen.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hylkää valmistelusta ilmenevin perustein oikaisuvaatimukset.

Sovellettuja oikeusohjeita: maankäyttö- ja rakennuslaki 117 §, 135 §, 171 §, 175 §

Päätös:

Tarja Pennanen poistui tämän asian esittelyn jälkeen klo 19.29.

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Rakennus- ja ympäristölautakunta 11.04.2018 § 55

Asunto Oy Peisankulma ja [REDACTED] ovat

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 26

14.02.2018

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 55

11.04.2018

---

valittaneet Turun hallinto-oikeudelle tontille 734-3-9-15 (Helenankatu 12) myönnetystä rakennusluvasta. Turun hallinto-oikeus pyytää rakennus- ja ympäristölautakunnan lausuntoa valituksista 13.4.2018 mennessä.

Valitus 1

Maija Virtanen, Hannele Tiilikka ja Anne-Mari Heino vaativat valituksessaan, että rakennuslupa kumotaan ja että asia tulee palauttaa uuteen valmisteluun. Lisäksi valittajat vaativat, että Salon kaupunki veloitetaan korvaamaan valittajien kulut asiassa.

Valitusperusteinaan valittaja toteavat muun ohessa seuraavaa:

Rakennuslupa on lainvastainen, koska se poikkeaa olennaisesti voimassa olevan asemakaavan kulkuyhteyksien järjestämisestä sekä maanpäällisen kulun että autopaikoituksen järjestelyjen osalta. Maanalaisten autopaikkojen liittymistä kolmen muun tontinrakentamiseen ei ole selvitetty. Maanpäällistä kulkuyhteyttä ei ole valittajien tontille 16. Turuntien puolelle liittymää ei asemakaavan mukaan saa rakentaa. Välttämättömät pelastus- ja huoltoyhteydet on selvittämättä. Rakennusalan ylitys maanpäällisen kulkuyhteyden rasitealueella ei ole vähäinen poikkeama, toisin kuin rakennusluvassa on todettu.

Maanalainen ajoyhteyttä ei ole osoitettu asemakaavan mukaisesti. Sijoitus estää valittajien tontin 16 asemakaavan mukaisen rakentamisen. Maanalainen tilajärjestely toisi toteutuessaan jatkuvaa edestakaista maanalaista liikennettä, koska myös naapuritontin ajot ohjautuisivat valittajien tontin läpi. Rakennusluvan mukaiset järjestelyt tuovat olennaista, merkittävää tilanpuutetta valittajien tontin rakentamiselle, maantason kulkuyhteyden puuttumista, rakennusteknisiä vaikeuksia sekä ennakoimattomia kustannuksia.

Rakennusluvassa ei oteta huomioon, että tontin 15 rakentamisessa on asemakaavan mukaan turvattava myös naapuritonttien tuleva rakentaminen. Rakennusluvassa ei voida sivuuttaa asemakaavan edellyttämää kokonaisuutta.

Rakennusvalvonnan kannanotossa on virheellisesti väitetty, että viranomaisten, hakijan ja tontin 16 omistajien kanssa on järjestetty palaveri, jossa on ollut tarkoitus sopia hankkeen eteenpäin viemisestä. Tällaista palaveria ei ole järjestetty. Virhettä ei ole korjattu siten, että maininta tästä näkyisi oikaisuvaatimuksen käsittelyä koskevassa pöytäkirjassa. Valittajat eivät ole olleet sopimuksen esteinä. Valittajat viittaavat käytyihin kahteen neuvotteluun, joissa on keskusteltu autopaikoituksen järjestämiseen maan päällisenä pysäköintinä. Poikkeamisluvalla toteutettavaksi aiottu ratkaisu on kumottu hallinto-oikeudessa ja korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

Neljän eri omistajan tonttien yhteinen maanalainen autopaikoitus on vaativa suunnittelu- ja rakentamistehtävä. Kaupungilta edellytetään apua ratkaisun aikaansaamiseksi siten, että kaikkien osapuolten rakentamismahdollisuudet turvataan asemakaavan mukaisesti.

Eri kiinteistön omistajia ei ole rakennusluvan valmistelussa kohdeltu

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 26

14.02.2018

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 55

11.04.2018

---

yhdenvertaisesti. Kaupunki ei ole huolehtinut maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti alueen käytön suunnittelusta ja rakentamisen ohjauksesta.

Valitus 2

Valituksessa Asunto Oy Peisankulma vaatii, että rakennuslupapäätös kumotaan ja asia palautetaan uudelleen käsiteltäväksi. Yhtiö vaatii myös, että kaupunki ja hakija veloitetaan korvaamaan asuntoyhtiön oikeudenkäyntikulut asiassa.

Valitusperusteinaan yhtiö toistaa kuulemisvaiheessa ja oikaisuvaatimuksessa esittämänsä kannanotot. Yhtiön mukaan rakennusluvan mukaisessa rakentamisessa ylitettäisiin rakennusalaan siten, että uudisrakennuksen etäisyys yhtiön rakennuksen ikkunalliseen päätyyn jää alle 7 metriä. Rakentaminen heikentää yhtiön asuntojen näkymiä ja viihtyisyyttä.

Rakennusalan ylitys sijoittuu kulkurasitealueelle. Liittymän leveys jäisi vain noin 3 metriin, kun kiinteistöjen rajalla sijaitseva pensasaita huomioidaan. Rakennuslupaa ei voida myöntää niin, että tontin 15 liikenteellinen toimivuus perustuu valittajan tontin ajoliittymän käyttöön. Uudisrakennuksen sijoittuminen merkittävältä osaltaan tontin 15 kulkurasitteen alueelle ei ole vähäinen poikkeama asemakaavasta.

Asemakaavassa merkinnällä ”ajo” eli ”alueella oleva ajoyhteys” on mahdollinen vasta, kun asemakaavan mukaan kaikkien neljän tontin maanalainen paikoitus toteutuu. Tätä aikaisemmin yhteisliittymää ei voida käyttää.

Rakennusluvassa ei oteta huomioon sitä, että tontin 15 rakentamisessa ja tulevassa liikenteessä on tarkoitus käyttää tonttia 14 ilman valittajan lupaa. Huomiotta jää myös se, että tontin 15 rakennusluvassa on turvattava myös naapuritonttien tulevat, asemakaavan mukaiset rakentamismahdollisuudet. Rakennuslupa ei liity sopimuksia naapureiden kanssa. Tontin 15 rakentaminen ja toiminta ei voi toteutua muiden oikeuksista välittämättä.

Rakennuslupa ei toteuta lain edellyttämää hyvää rakennustapaa. Yhtiö toistaa väitteensä siitä, että rakennuslupa ei ole asemakaavan mukainen. Luvan valmistelussa ei eri kiinteistönomistajia ole kohdeltu yhdenvertaisesti.

Rakennusvalvonnan lausunto valitukseen

Rakennus- ja ympäristölautakunta toistaa osaltaan oikaisuvaatimuksessa esittämänsä perusteet. Rakennuslupa on asemakaavan mukainen. Poikkeamana asemakaavasta käsitellyt rakennusalan ylitys ja maanalaisen kulun sijainti on voitu kokonaisuus huomioiden tulkita vähäisiksi.

Oikaisuvaatimuksen valmistelutekstissä on esitetty, että asiassa on järjestetty viranomaisen, hakijan ja tontin 16 omistajien välinen neuvottelu. Tämä neuvottelu on järjestetty siinä vaiheessa, kun haettiin yhteistä ratkaisua siten, että autopaikoitus sijoitetaan maan päälle. Tämä ratkaisu

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 26

14.02.2018

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 55

11.04.2018

---

on sittemmin todettu asemakaavan vastaiseksi.

Asiaosaiset ja kaupunki ovat kuitenkin nähneet yhteisesti sovittavan ratkaisun parhaaksi tieksi eteenpäin. Koska yhteistä ratkaisua ei kuitenkaan ole syntynyt, on rakennus- ja ympäristövalvonnan tullut ratkaista tonttia 15 koskeva rakennuspaikkakohtainen hakemus. Lupahakemus on hyväksytty, koska se rakennusvalvonnan näkemyksen mukaan on asemakaavan mukainen.

Tiiviillä keskusta-alueella uudisrakennuksena toteutettava kerrostalo aiheuttaa vääjäämättä muutoksen kaupunkikuvaan ja näkymämuutoksia jo rakennetuille rakennuksille. Nämä eivät voi olla esteenä rakennusluvan myöntämiselle.

Asunto Oy Peisankulman tontin 14 ja hakijan tontin 15 rakennukset sijaitsevat noin 7,6 metrin etäisyydellä toisistaan. Tontin 15 rakennus osastoidaan tontin 14 suuntaan, joten paloturvallisuusmääräykset täyttyvät. Pääikkunat sijaitsevat säännösten mukaisella etäisyydellä.

Toisin kuin Peisankulman valituksessa väitetään, on kulkuyhteyksien osalta todettava, että luvan mukainen ratkaisu on toteutettavissa tontilla 15 ilman, että tontin 14 kulkuyhteyttä pääosin käytetään. Todettakoon myös, että valituksessa rajalla olevaksi todettu pensasaita sijaitsee tontin 15 puolella. Asemakaava on sovellettavissa, vaikkei yhteistä ratkaisua maanalaisesta pysäköinnistä ole syntynyt.

Salon rakennus- ja ympäristölautakunta katsoo, että asiassa on noudatettu tasapuolista hallintomenettelyä. Kuuleminen on suoritettu säännösten mukaisesti.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta antaa rakennuslupaa koskevassa asiassa valmistelun mukaisen lausunnon. Valitukset ja oikeudenkäyntikuluvaatimukset esitetään hylättäväksi.

Pöytäkirja tämän asian kohdalla tarkistetaan heti.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Merkittiin, että pöytäkirja tämän asian kohdalla tarkistettiin heti.

Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle eläinsuojan toiminnan muuttamisesta

1036/11.01.00.01/2018

Rakennus- ja ympäristölautakunta 11.04.2018 § 56

Valmistelija: ympäristönsuojelutarkastaja Heidi Veck, heidi.veck@salo.fi, 02 778 7801

Aluehallintovirasto pyytää Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa ympäristölupahakemuksesta. Hakija on [REDACTED] ja toiminta sijaitsee Salon kaupungissa kiinteistöllä Rauhala 734-700-1-26 osoitteessa Vähä-Hirveläntie 111.

Tilalla on nykyään 140 lehmää ja nuorkarjaa. Muutoksella nykyiseen ympäristölupaan (160 lehmää, 65 hiehoa ja 37 vasikkaa) pyritään tarjoamaan nuorkarjalle ja umpilehmille tarkoituksenmukaiset ja hyvinvointia painottavat olosuhteet. Nuorkarjan uudisrakennuksen lantamenetelmäksi tulee kestokuivike. Uudet haetut eläinmäärät ovat 224 lypsylehmää, 101 hiehoa, 20 kpl 6–8 kk ikäistä nuorkarjaa ja 115 alle 6 kk ikäistä vasikkaa.

Uudisrakennuksen yhteyteen rakennetaan erillinen katettu kuivalantala. Lietelanta mahtuu olemassa oleviin lietesäiliöihin. Säilörehu tehdään esikuivattuna ja tilalle rakennetaan yksi uusi laakasiilo, jonka puristenesteet kerätään umpisäiliöön.

Toiminnasta syntyy lietelantaa noin 5 630 m³ ja kuivalantaa noin 2 060 m³. Lannanlevitysalaa on yhteensä 344 hehtaaria. Häntälän notkojen arvokkaaksi arvioitua jokimaisemaa hoidetaan laiduntamalla alueelle laaditun hoitosuunnitelman mukaisesti.

Salon kaupungin ympäristönsuojeluun on naapuri toimittanut valituksia, joiden mukaan hakijan lietesäiliöistä pääsee lietettä salaojien kautta Poikkojaan. Poikkoja laskee Nikkalanojan kautta noin 1,5 km päässä olevaan Rekijokeen. Viimeisin valitus on toimitettu 5.3.2018. Asiaa ei ilmeisesti ole tarkemmin tutkittu tai ainakaan Salon kaupungille ei ole toimitettu asiakirjoja, joissa asia olisi selvinnyt. Vuonna 2012 ELY-keskuksen tarkastaja on ottanut näytteet ojista ja yhdestä tarkastuskaivosta, mutta Salon ympäristönsuojelulle ei ole toimitettu tietoa, mitä toimenpiteitä tästä on aiheutunut.

Valmistelijan ehdotus

Salon rakennus- ja ympäristölautakunta kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena katsoo, että hakijan lietteenkäsittelyä ja lietesäiliöiden kuntoa olisi syytä selvittää tarkemmin. Asiakirjoista on pääteltävissä, että jonkinlainen näytteenottoon perustuva tarkkailu olisi mahdollista järjestää. Ympäristölupaan tulisi näin ollen antaa riittävät tarkkailumääräykset.

Muuten lautakunnalla ei ole huomautettavaa hakemuksesta.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta toteaa lausuntonaan Etelä-Suomen aluehallintovirastolle, että hakijan lietteenkäsittelyä ja lietesäiliöiden kuntoa olisi syytä selvittää tarkemmin. Asiakirjoista on pääteltävissä, että näytteenottoon perustuva tarkkailu olisi mahdollista järjestää. Ympäristölupaan tulisi näin ollen antaa riittävät tarkkailumääräykset.

Muuten lautakunnalla ei ole huomautettavaa hakemuksesta

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle Toijan jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan muuttamisesta

643/11.01.00.01/2017

Rakennus- ja ympäristölautakunta 11.04.2018 § 57

Valmistelija: ympäristönsuojelutarkastaja Hillevi Lehto, hillevi.lehto@salo.fi, 02 778 7805

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausuntoa Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen aloitteesta Toijan jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan muuttamiseksi sekä siitä annetusta vastineesta ESAVI/2444/2017. Lausuntoa on pyydetty 23.4.2018 mennessä.

Asia

Lounais-Suomen ympäristökeskus on 16.12.2005 myöntänyt Toijan jätevedenpuhdistamolle ympäristöluvan nro 109 YLO (dnro LOS-2004-Y-495-121). Lupapäätöksessä on määrätty, että luvan saajan on tehtävä hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi viimeistään 31.12.2015. Valvontaviranomaisena toimiva Varsinais-Suomen ELY-keskus on arvioinut ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaisen luvan muuttamisen tarpeen ja esittänyt aloitteessaan 1.3.2017 Etelä-Suomen aluehallintovirastolle, että se ryhtyisi toimenpiteisiin ympäristöluvan muuttamiseksi.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan lupaa on muutettava antamalla lupamääräykset riskienhallinnasta, vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista sekä jäteveden purkupuutken paikan merkitsemisestä, tarkistamalla lupamääräyksen 2 luparajoja (erityisesti kiintoaineen luparaja), lisäämällä lupamääräyksiin toiminnan mahdollista lopettamista ja muuttamista koskeva lupamääräys, tarkentamalla haju-, pöly- ja muita ilmapäästöjä koskevia lupamääräyksiä sekä sako- ja umpikaivolietteiden vastaanottamista jätevedenpuhdistamolla sekä sisällyttämällä talousjätevedestä poikkeavien jätevesien lupamääräykseen luvanhaltijan velvoite edesauttaa rasvanerotuskaivojen rakentamista tarpeen vaatiessa.

Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy:n vuosiraportin 2017 (nro 222-18-63, 22.1.2018) mukaan viiden vuoden (2013 - 2017) tarkkailukertojen BOD_{7ATU}-tulokuormien perusteella puhdistamon AVL₉₀ on 910 asukasta. Kuormitus jätevedenpuhdistamolla on pysynyt viime vuosina samanlaisena eikä muutoksia viemäröintialueelle tai lisäystä kuormitukseen ole tulossa. Sako- ja umpikaivolietteitä ei oteta vastaan puhdistamolla. Jätevedenpuhdistuksesta tulevat lietteet toimitetaan Salon keskuspuhdistamolle. Viemäriverkon alueella on vuotovesiongelmaa, mutta puhdistustulokset ovat olleet ympäristöluvan mukaisia. Viemäriverkostossa tai puhdistamolla ei ole viime vuosina ollut ohituksia / ylivuotoja.

Toijan puhdistamolta johdettavien puhdistettujen jätevesien vaikutusta Kirkkojärveen seurataan kaksi kertaa vuodessa tehtävin vesitutkimuksin sekä määrävuosin tehtävin kasviplankton- ja pohjaeläintutkimuksin. Tarkkailutulosten perusteella ei ole voitu erottaa puhdistamon jätevesien vaiku-

tusta Kirkkojärvässä. Toijan jätevedenpuhdistamon tarkkailuraporttien mukaan kiintoainepitoisuus on ollut vuosien 2013 - 2017 keskiarvona 13 mg/l, puhdistusteho 96 %. Lupamääräyksessä 2 luparajaksi kiintoaineelle on määrätty pitoisuus enintään 35 mg/l ja käsittelyteho vähintään 90 %.

Kiskon Kirkkojärvi on maatalouden voimakkaasti kuormittama, erittäin rehevä läpivirtausjärvi, jonka ekologinen tila on välttävä. Puhdistamolta tulevan kuormituksen osuus koko järveen tulevasta kuormituksesta on hyvin pieni. Puhdistamon kuormitus oli ilman yläpuolisten Hirsijärven, Aneriojärven ja Kurkelanjoen valuma-alueita fosforin osalta 0,25 % ja typen osalta 1,6 % vuonna 2015.

Vastineessaan 20.10.2017 ELY-keskuksen aloitteeseen Liikelaitos Salon Vesi toteaa mm.

- Toijan jätevedenpuhdistamo esitetään liitettäväksi Salon keskusjätevedenpuhdistamoon vuosien 2020 - 2021 aikana. Siirtoviemärin suunnittelutyöt alkavat vuonna 2018.
- Riskienhallintasuunnitelman laadinta on kilpailutettu vuoden 2017 aikana.
- Jätevedenpuhdistamon haju-, pöly- ja muista päästöistä ei ole reklaimoitu toimijalle.
- Toijan puhdistamolla ei oteta vastaan sako- ja umpikaivolietettä. Lietteet toimitetaan Salon keskusjätevedenpuhdistamolle.
- Puhdistamo on otettu käyttöön vuonna 2000.
- Ympäristön olosuhteiden ja toiminnan muutokset voimassa olevaan ympäristölupaan verrattuna
  - Kiskon Vuossuon vedenottamo ei ole enää toiminnassa. Aikolan vedenottamo on rakennettu vuonna 2010, etäisyys puhdistamolle noin 8 km.
  - Verkostossa on neljä jätevedenpumppaamaa Kirkonkylässä, Mommolassa, Vilikkalantiellä ja Puusepäntiellä.
  - Laitoksella suoritetaan käyttötarkkailua työpäivittäin määrittämällä lähtevän jäteveden fosforipitoisuus sekä tulevan ja lähtevän veden pH-arvo.
  - Ylijäämälietteen laatua tarkkaillaan vuosittain otettavin näyttein.
  - Kirkonkylän pumppaamaa ei ole varustettu erillisillä varapumpuilla.

Ympäristönsuojelun esitys

Ympäristönsuojelu esittää lupaharkinnassa otettavan huomioon Liikelaitos Salon Veden suunnitelmat liittämään Toijan puhdistamo Salon keskusjätevedenpuhdistamoon muutaman lähivuoden kuluessa. Riskienhallintasuunnitelman laadinta on valmisteilla. Jätevedenpuhdistamon toiminnasta ei ole valitettu Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle eikä toimijalle. Sako- ja umpikaivolietteet toimitetaan Salon keskusjätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi.

Pienille puhdistamoille asetettu kiintoaineen puhdistustulos saavutetaan. Vesiympäristölle vaaralliset ja haitalliset aineet on pääsääntöisesti edellytetty tutkittavaksi asukasvastineluvultaan > 10.000 asukkaan jätevedenpuhdistamoilta.

Ympäristönsuojelu puoltaa toiminnan lopettamista koskevien lupamääräysten antamista asian käsittelyn yhteydessä.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta toteaa lausuntonaan Etelä-Suomen aluehallintovirastolle, että Toijan puhdistamin lupaharkinnassa otettaisiin huomioon Liikelaitos Salon Veden suunnitelmat liittää Toijan puhdistamo Salon keskusjätevedenpuhdistamoon muutaman lähivuoden kuluessa. Riskienhallintasuunnitelman laadinta on valmisteilla.

Jätevedenpuhdistamon toiminnasta ei ole valitettu Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle eikä toimijalle. Sako- ja umpikaivolietteet toimitetaan Salon keskusjätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi.

Pienille puhdistamoille asetettu kiintoaineen puhdistustulos saavutetaan. Vesiympäristölle vaaralliset ja haitalliset aineet on pääsääntöisesti edellytetty tutkittavaksi asukasvastineluvultaan yli 10.000 asukkaan jätevedenpuhdistamoilta.

Rakennus- ja ympäristölautakunta puoltaa toiminnan lopettamista koskevien lupamääräysten antamista asian käsittelyn yhteydessä.

Päätös:

Jerina Wallius ehdotti Ralf Hellsbergin kannattamana, että lisäksi lautakunta kiinnittää huomiota luvan muuttamisen tarkoituksen mukaisuuteen ja toteuttamisjärjestykseen. Salon keskusjätevesipuhdistamon jätevesien puhdistuksen tulisi täyttää olemassa olevat määräykset ja olla kapasiteetiltaan riittävä, ennen kuin laitoksen kuormitusta voidaan entisestään lisätä.

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen lisättynä Walliuksen ehdotuksella.

Lausunto Varsinais-Suomen liitolle vaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheesta

923/10.02.00/2016

Rakennus- ja ympäristölautakunta 11.04.2018 § 58

Valmistelija:

ympäristönsuojelupäällikkö Pirkko Paranko, pirkko.paranko@salo.fi, 02 7787800

Varsinais-Suomen liitto on asettanut luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheen aineiston nähtäville mahdollisia mielipiteitä ja lausuntoja varten ajalle 26.3.-27.4.18.

Valmisteluvaiheen kuulemisen tavoitteena on saada eri sidosryhmiltä palaute siitä, onko kaavatyölle asetetut tavoitteet huomioitu ja tuotu riittävällä tavalla esille kaava-aineistossa ja siihen liittyvissä selvityksissä siten, että kaavalle asetetut tavoitteet voidaan saavuttaa.

Vaihemaakuntakaavassa käsitellään kierto- ja biotalouden näkökulmasta keskeisten luonnonvarojen käyttö ja potentiaalit yhteen sovittaen ne maakunnallisesti arvokkaiden luontoalueiden ja virkistysmahdollisuuksien turvaamiseen. Oheismateriaalissa on kuulutus ja linkki valmistelumateriaaliin.

Varsinais-Suomen luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavassa käsitellään kolmea pääteemaa:

- ratkaistaan luonnonarvojen, ekologisten yhteyksien ja luonnonarvoiltaan merkittävien alueiden säilymiseen liittyvät merkintätarpeet ja yhteen sovittaen ne olemassa olevien suojelu- ja luonnonarvojen kanssa,
- ratkaistaan seudullisesti merkittävien luonnonarvojen käyttöön ja käsitteilyyn liittyvät sijainti- ja mitoituskysymykset sekä
- ratkaistaan maakunnan virkistysalueiden ja -reitistöjen kehittämisen kannalta tarpeelliset merkinnät

Lisäksi osoitetaan teknisenä korjauksena tarpeelliset lisäykset energiansiirtoon liittyviin merkintöihin.

Vaihemaakuntakaavan tavoitteet:

1) Luonnonarvot

Vaihemaakuntakaavatyössä selvitetään Varsinais-Suomen alueen luonnon monimuotoisuuden ja ekologisten verkostojen kannalta tärkeät alueet. Laajat arvokkaat luontoalueet ja niiden välinen kytkeytyneisyys ovat usein yhdyskuntarakenteen ja sen verkostojen pirstaloimia tai häiritsemiä. Luonnonvarojen käytön tulee pohjautua kestäväan kulutukseen ja hyödyntämiseen, jolloin tulee määrittää ja osoittaa luonnonarvoiltaan merkitykselliset alueet. Nykyisissä vahvistetuissa maakuntakaavoissa on luonnonolosuhteiltaan arvokkaita alueita osoitettu suojelumerkinnöin ja geologisesti arvokkaat alueet ge-merkinnöin. Tässä kaavatyössä näiden

merkintöjen ajantasaisuuden ja nykytilanteen määrittämisen lisäksi selvitetään luonnon ydinalueet ja merkittävät ekologisten yhteydet.

2) Luonnonvarat

Tarve luonnonvarojen käytön lisäämiselle ja eri jakeiden prosessoinnille on noussut erityisesti uusiutuvan energian käytön lisäämistavoitteiden ja kiertotalouden tavoitteiden vuoksi. Uusiutuvan energian käytön lisääminen edellyttää alueellisesti metsä- ja maatalouden biomassojen sekä sivuvirtojen hyödyntämistä. Hyödyntämisen lisäksi tulee näiden varastointiin ja käsittelyyn liittyvät alueet selvittää. Yleisesti metsä- ja maatalouden materiaalien hyödyntämiseen liittyvä toiminta on mahdollista maakuntakaavojen nykyisillä aluemerkinnoilla (M/MRV). Näiden virtojen määrien ja sijaintien selvittäminen sekä käyttöpaikkojen tunnistaminen voivat kuitenkin aiheuttaa merkittävää liikenteellistä muutospainetta alueellisesti tai seudullisesti.

Kallio- ja maaperän kiviaineksen hyödyntäminen aiheuttaa lähes aina välittömiä vaikutuksia toiminta-alueen lähiympäristöön. Maa-ainesten otto keskittyy edelleen merkittävilta osin pohjavesialueille aiheuttaen merkittävää yhteensovittamistarvetta pohjaveden hyödyntämisen, eli raakaveden tuottamisen, kanssa. Kiviaineksen otto aiheuttaa usein myös häiriötä lähialueille, jolloin toimintojen keskittämisellä voidaan vähentää häiriötä lähialueen asutukselle ja virkistystoiminnalle sekä vähentää liikenteen aiheuttamia häiriöitä.

Kaivosteollisuutta palvelevaa ainesten hyödyntämistä ohjataan kaivoslailla. Kaivostoiminta maakunnan alueella on pääosin keskittynyt kalkkikiviaineksen hyödyntämiseen, mutta varauksia ja suunnitelmia on myös muiden mineraalien hyödyntämiselle.

3) Virkistysmahdollisuudet

Viihtyisän elinympäristön yksi keskeinen edellytys on toimivien ja kattavien virkistysreittien ja -alueiden sekä niihin liittyvien kohteiden olemassa olo. Kyseiset alueet tukevat myös vahvasti alueellista matkailuelinkeinoa, erityisesti luonnonarvokkaiden aluekokonaisuuksien, kuten Saaristomeren, Kuhankuonon ja Teijon alueilla. Erityisesti virkistysreittien kytkeytyneisyys muuhun yhdyskuntarakentamiseen parantaa niiden käyttöä ja lisää reittien tuottamia välillisiä hyötyjä hyvinvoinnin edistämässä ja viihtyisän elinympäristön luomisessa.

Valmisteluvaiheesta kuuluttaminen korvaa luonnosvaiheen kuulemisen; seuraava lausunnon tuleva vaihe on ehdotus kaavaksi. V-S Liiton toivomus on, että lausunnonantajatavat osallistuvat kevään touko-kesäkuun aikana järjestettäviin vaiheseutukaavafoorumeihin, joissa on edelleen mahdollisuus ottaa kantaa kaavan sisällöllisiin kysymyksiin. Ottaen huomioon lyhyeksi jäänyt valmistelu-aika, on viranhaltijoiden syytä osallistua vaiheseutukaavafoorumeihin.

Valmistelijan ehdotus:

Vaihemaakuntakaavan valmistelussa on käytössä laaja ja ajankohtainen

tausta-aineisto. Se perustuu monipuoliseen, päivitettyyn tietoon.

Luontokohteiden tarkistaminen ja päivitys perustuu tausta-aineistoon sekä päivitystarkoituksessa tehtyyn maastotyöhön. Salon kohdalla luontokohteiden päivityksestä ja tarkistamisesta ei ole huomautettavaa.

Ihmistoiminnan paineet merialueilla (kartta1 I) on monipuolisesti esitetty, mutta tehtyjen ruoppausilmoitusten määrä ei ole ilmaisuvoimainen parametri, koska osa ruoppauksista tehdään todennäköisesti ilman ruoppausilmoitusta. Tällöin valitettavat läjitykset mereen mahdollistuvat. Tällä on paikallisesti voimakas vaikutus kalastoon ja veden laatuun.

Maa-ainesvaroja koskeva tarkastelu on suhteellisen kattava siten, että siihen perustuen vaihemaakuntakaavassa on mahdollista ohjata ottotoimintaa sen luonnontaloudellinen kestävyys turvaten. Tähän päästään mm. määrittelemällä alueittain maa-ainesvarantojen käyttöaste, keskittämällä ottotoimintaa jo aloitetuille alueille mahdollisuuksien mukaan ja asettamalla suotuisan oton tason tavoite koskien uusia neitseellisiä alueita.

Varsinais-Suomen metsien ikärakenteellinen tarkastelu on toivottava täydennys valmisteluvaiheeseen, ellei se sisälly arvokkaiden metsäalueiden karttamäärittelyyn (karttaliite 1 g). Kuitenkin pelkkä ikätarkastelu olisi hyvä sisällyttää aineistoon, se on havainnollinen ja informatiivinen työkalu mm. suojelukohteiden ja yhtenäisten metsäalueiden määrittelyssä.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta antaa Varsinais-Suomen liitolle luonnonarvojen ja -varojen vaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheen aineistosta ympäristönsuojelun kannanoton mukaisen lausunnon.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

saatavia lajikkeita ovat hiekka, salaojasora, täytesora ja seulanpääkivet. Osa irrotettavasta hiekasta, n 17.800 m³ käytetään ottamisalueen pohjan täyttöön, jotta pohjaveteen saadaan riittävä suojakerros.

Nykytilanne

Kaava- ja suojelualueet

Ottamisalueella on Salon seudun maakuntakaavassa merkinnät M (maa- ja metsätalousvaltainen) alue sekä (pv) pohjavesialue. Lähimmät alueva-
raukset ovat Teijon kansallispuisto lännessä ja Punassuon soidensuojelu-
alue idässä. Alue kuuluu myös Puolakkanummen pohjavesialueeseen
(pv).

Varsinaista suunnittelualuetta ei ole merkitty valtakunnallisesti tai maakun-
nallisesti arvokkaisiin harjualueisiin eikä Natura 2000 -kohteisiin. Alueelle
ei ole laadittu asema- tai yleiskaavaa.

Naapuritilat ja asutus

Lähin asunto sijaitsee noin 230 metrin päässä koilliseen kaivualueesta.

Maaperätiedot

Toiminta-alueen kiviaines on pääosin hiekkaa ja soraa. Suunnittelualueen
maasto kartoitettiin satelliittimittauksena kesällä 2016. Aineistoa täyden-
nettiin Maanmittauslaitoksen laserkeilausaineistolla. Suunnitelmakarttojen
tasokoordinaatisto on ETRSGK23 ja korkeusjärjestelmä N2000.

Luonnonolot ja maisema

Ottamisalue on vanhaa soran ottoaluetta. Alueen reunoilla kasvaa mäntyä
ja ottamisalueen ympäristö on kuivaa kangasmetsää. Alueen itäreunaa
kiertää yksityistie. Alueella maanpinta kohoaa korkeimmillaan noin 60 met-
rin korkeuteen. Käytävissä olevan tiedon mukaan alueella ei ole havaittu
uhanalaisia eikä harvinaisia kasveja tai eläimiä.

Pohjavesiolot

Maa-ainesalue sijaitsee Puolakkanummen II luokan pohjavesialueella.
Alueen itäosaan asennetussa pohjaveden havaintoputkessa on ollut veden
pinta tasolla +44,17 (N2000) kesällä 2016. Ottamisalueella ei ole havaittu
pohjavesilammikoita. Lähin kaivo on [REDACTED] kaivo. Käytävissä ole-
van tiedon mukaan alueen läheisyydessä ei ole muita kaivoja eikä veden-
ottoaikoja.

Ottamistoimenpiteet

Alueelle on myönnetty edellinen maa-aineslupa vuonna 2006. Lupakausi
oli vaiheistettu. Uutta maa-aineslupaa haetaan 10 vuodeksi. Vähäisen ot-
tamismäärän vuoksi lupakautta ei enää vaiheisteta. Tämä helpottaa myös
erilaisten maa-ainesten markkinointia ja nopeuttaa kuopan maisemointia.

Ottamisalueen pinta-ala on noin 4,583 ha ja kaivualueen pinta-ala noin
4,140 ha. Maa-ainesten ottamismäärä on yhteensä noin 77.800 m³. Aikai-
sempi pohjantasoo on otettu liian syvälle osassa ottoaluetta, joten ottamis-
aluetta joudutaan täyttämään n. 17.800 m³ hiekkaa. Käyttöön kelpaamatto-
mat ainekset voivat pienentää kokonaisottomäärää.

Ottaminen ulotetaan tasolle +48,5. Alimmalla sallitulla pohjantasolla var-
mistetaan, että pohjaveden pinnan päälle jää vähintään 4 metrin paksui-

nen suojakerros koskematon maa-ainesta. Pohjan tason seuranta varten kaivualueen reunalle rakennetaan portaali tai vastaava rakennelma. Myös pohjaveden havaintoputkeen on merkitty putken pään korkeus +48,35 (N2000).

Ottamistoiminnan loputtua alueen reunaluiskat maisemoidaan lopulliseen kaltevuuteensa lännessä 1:2 tai loivempi ja etelässä 1:3 tai loivempi.

Maa-aineksen käsittelyä ja seulontaa tehdään arkipäivisin klo 6 - 22 ja lauantaisin klo 7 - 18. Toiminta on ympärivuotista. Naapurikiinteistöä vastaan eteläreunalla jätetään jo kaivetussa kohdin vähintään viiden (5) metrin levyinen suoja-alue. Muut reunat rajoittuvat [REDACTED] omistamiin maihin.

Työ-, turvallisuus - ja liikennejärjestelyt sekä suojoitoimenpiteet

Ottamistoiminnassa noudatetaan työturvallisuuslainsäädännössä asetettuja vaatimuksia. Lippusiima asennetaan kaivualueen jyrkille reunoille, jottei onnettomuuksia satu. Alueen liikenne johdetaan olemassa olevaa tilustietä pitkin Lankkerin yksityistielle.

Pölyä ja melua aiheuttavat toiminnot ja työvaiheet järjestetään siten, että valtioneuvoston antamat ohjeet eivät ylitä lähimmässä häiriintyvässä kohteessa. Mahdollinen vesien ja maaperän likaantuminen estetään noudattamalla huolellisuutta haitallisten aineiden käsittelyssä. Alueella ei säilytetä öljy- yms. haitallisia aineita eikä siellä huolleta koneita tai laitteita. Kaivualueen reunoilla kasvava puusto jätetään näkö-, pöly- ja melusuoja-ottamisalueen ja kaivualueen väliin.

Alueelle sijoitettavat koneet ja laitteet sekä toimintaan liittyvät riskit ja niiden hallinta

Toiminnassa tarvittavaa kaivu- ja kuormauskalustoa säilytetään varsinaisen kaivualueen ulkopuolella. Säilytysalueen pohja tiivistetään tarvittaessa. Tuotantoalueella säilytetään turvetta tai muuta öljyn imeytysainetta vähintään yksi turvepaali/kone.

Riskit liittyvät lähinnä koneiden ja laitteiden öljy- tai polttoainevuotoihin ja tankkausten yhteydessä tapahtuviin ylivuotoihin. Mahdolliset vuodot ovat yleensä melko harvinaisia ja vähäisiä sekä haitat rajallisia.

Toiminnassa kiinnitetään erityistä huomiota laitteiden ja koneiden kuntoon sekä öljyjen ja polttoaineiden huolelliseen käsittelyyn. Ympäristövahingosta tiedotetaan ensitorjunnan jälkeen palokunnalle ja ympäristöviranomaiselle sekä maa-ainesten ottamista valvovalle viranomaiselle.

Käyttäjät tarkkailevat koneiden ja laitteiden kuntoa ja toimintaa sekä tarvittaessa keskeyttävät tuotannon, kunnes häiriö on poistettu. Mahdollisen ilkeän estämiseksi toiminta-alueelle johtavalle kulkutielle on asennettu lukittava rautakettinki.

Tarkkailutoimenpiteet

Ottamistoiminnasta mahdollisesti aiheutuvia haittoja seurataan ja raportoidaan lupapäätöksen mukaisesti. Tarvittaessa ryhdytään välittömästi toimenpiteisiin ympäristöhaittojen pienentämiseksi yleisesti hyväksyttävälle tasolle. Kaikilla alueen toimintaa valvovilla viranomaisilla on esteetön pääsy ottamisalueelle.

Ottamistoimenpiteiden ympäristövaikutusten arviointi

Käytettävissä olevien tietojen mukaan varsinaisella toiminta-alueella ei ole erityisiä luonnon- tai maisemansuojellisia arvoja. Pitkään jatkuneen maa-ainestenottotoiminnan ja alueella suoritettujen metsähakkuiden seurauksena ne ovat osittain jo aiemmin muuttuneet.

Alueen läheisyydessä ei ole runsasta asutusta, joten toiminnasta ihmisille aiheutuvat haitat jäävät alueen syrjäisen sijainnin takia pieniksi. Suunnitelman mukaisella toiminnalla ei katsota olevan merkittävää vaikutusta alueen pinta- ja pohjavesioloihin. Toiminnalla ei myöskään katsota olevan haitallisia vaikutuksia eläinten ja kasvien kannalta tärkeisiin elin-, ravinto- ja lisääntymis- yms. olosuhteisiin.

Kaivualueen reunoille jäävä ja kasvava puusto, reunaluiskat, pintamaista läjitäyttöalueille rakennetut tai rakennettavat vallit sekä varastointialueella olevat varastokasat toimivat tehokkaina melu-, pöly- ja näkösuojina. Maa-ainesoton jälkeen kaivualue maisemoidaan tarpeellisilta osin, mikä nopeuttaa kasvillisuuden ja eläimistön palautumista. Puuston kasvaessa myös maiseman muodonmuutokset vähitellen häviävät ja alueen pintakasvillisuuden uusiutuessa pohjavesien suojeleminen paranee.

Ottamistoiminnan aiheuttamat haitat ovat vähäisiä. Haittojen ei katsota vaarantavan pysyvästi pohjavettä eikä lähialueen maisema- tai luontoarvoja.

Alueen maisemointi ja jälkihoito

Toiminnan päätyttyä kaivualueelle levitetään takaisin siitä kuoritut pintamaat. Alueelle kylvetään tai istutetaan sekametsää, jonka istutuskuvio on luonnollisen vapaa (noin 2.500 kpl/ha). Mikäli pintamaita ei ole tarpeeksi, voidaan käyttää hiekkaan sekoitettua humusta tai turvetta (minimi paksuus noin 0,2 - 0,3 m). Ottamistoiminnan jälkeen alue palautetaan metsätaloudeksi käyttöön.

Kaivannaisjätehuoltosuunnitelma

Hakemuksen liitteenä on 7.5.2009 päivätty kaivannaisjätehuoltosuunnitelma. Alueelle jää 5.000 m³ pintamaita, jotka käytetään maisemointiin. Kanot, hakkuutähteet, seulontakivet ja lohkat menevät ottamisalueen ulkopuolelle hyödynnettäväksi.

Vesienvalvontaohjelma 26.7.2017

Esko Gustafsson Oy esittää jatkettavaksi vanhaan lupaan hyväksytyä vesientarkkailuohjelmaa. Veden laatua tarkkaillaan kaksi kertaa vuodessa (touko- ja marraskuu) ottamisalueen keskelle asennetusta pohjavesiputkesta. Ennen jokaista näytteenottoa on pohjavesiputki tyhjennettävä noin viikkoa aikaisemmin edustavan vesinäytteen varmistamiseksi.

Vesinäytteistä määritetään lämpötila, väri, sameus, happi, pH, sähkönjohtavuus, hiilidioksidi, kovuus, KMnO₄, nitraatti, kloridi, sulfaatti, rauta, mangaani, arseeni ja mineraaliöljyt sekä koliformiset ja *E. coli* bakteerit. Näytteenottaja on sertifioitu tai näytteenotto akkreditoitu. Näytteet tutkitaan akkreditoitussa laboratoriossa. Mittaukset, testaukset ja selvitykset tehdään pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin.

Myöhemmin näytteenottotiheyttä tai analyysivalikoimaa voidaan muuttaa, mikäli tutkitut näytteet antavat siihen aiheita. Viranomaisten perustellusta vaatimuksesta voidaan lisätä tarkkailupisteitä tai analysoitavia muuttujia tai tihentää näytteiden ottovälejä.

Tarkkailutulokset raportoidaan vuosittain tammikuun loppuun mennessä Salon kaupungin ympäristönsuojeluun sekä sähköisesti Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualueelle.

Tarkkailuohjelman mukaisen näytteenoton estyessä ilmoitetaan raportissa tarkkailematta jäänyt näyte ja syy. Mikäli tarkkailussa havaitaan maa-ainesten ottamisesta aiheutuvaa veden laadun huonontumista, ilmoitetaan asiasta viipymättä lupaviranomaiselle.

MAA-AINESLUVAN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemus on kuulutettu Salon Seudun Sanomissa 31.8.2017 sekä Salon kaupungin ilmoitustaululla ja internetissä 31.8. - 2.10.2017. Asiakirjat on pidetty nähtävillä Salon kaupungin ympäristönsuojelussa Halikon virastotalossa edellä mainitun ajan viraston aukioloaikoina. Asianosaisille (5 kpl) on lähetetty tiedoksianto luvan vireilläolosta tavallisena kirjeenä. Lankkerin tietomikuntaa on myös kuultu asianosaisena.

Lausunnot

Lausuntoja on pyydetty Varsinais-Suomen liitolta, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/ ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta, Metsähallitukselta / Teijon kansallispuisto, Liikelaitos Salon Vedeltä, Salon kaupunkisuunnittelulta ja ympäristöterveydenhuollolta.

1. *Varsinais-Suomen liitto (29.8.2017)* toteaa, ettei sillä ole huomauttamista hakemuksesta eikä hakemus ole ristiriidassa Varsinais-Suomen maakuntakaavoituksen tai muun suunnittelun kanssa.
2. *Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/ympäristö ja luonnonvarat (18.10.2017)* toteaa kannanottonaan, että Varsinais-Suomen maakuntakaavassa ottamisaluetta koskee maa- ja metsätalousvaltaisen alueen ja pohjavesialueen aluevaraus. Pohjavesialueen suojelumääräyksen mukaan suunnitelmissa ja toimenpiteissä alueella on otettava huomioon pohjaveden suojelu siten, että pohjaveden käytömahdollisuuksia, laatua tai riittävyyttä ei vaaranneta.

Ottamisalueen itäpuolella ja lännessä alle 500 metrin päässä on Natura -verkostoon kuuluva Teijon ylänkö. Kohteen itä- ja länsipuoliset alueet kuuluvat Teijon kansallispuistoon. Noin 600 metrin päässä ottamisalueen itäpuolella on soidensuojeluohjelmaan kuuluva Punassuo. Noin 70 metrin päässä kohteen kaakkoispuolella sijaitsee Teijon ylängön (Hirvelä) yksityinen luonnonsuojelualue. Ottamisalueen itäpuolella virtaa Lohioja (Lohiojan yksityinen luonnonsuojelualue, 205454), jossa esiintyy luonnonvaraisia taimenkantoja.

Luonnonsuojelulain 64 a §:n mukaan Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää. Luonnonsuojelulain 65 ja 66 §:issä on käsitelty luvan vaativien hankkeiden vaikutusten arviointia ja huomioon ottamista niis-

sä tapauksissa, joissa luonnonarvot voivat heikentyä.

Natura-arvioinnin tarveharkinnassa arvioidaan tarvetta varsinaiseen Natura-arviointiin. Natura-arviointi perustuu luonnonsuojelulakiin (Luonnonsuojelulaki 1096/96, § 65 - 66). Tarveharkinnassa kuvataan hanke ja sen vaikutukset sekä arvioidaan vaikutusten merkittävyyttä. Mikäli hanke ei merkittävästi heikennä alueen suojeluperusteita, ei varsinaista Natura-arviointia tarvita.

Varsinais-Suomen ELY-keskus katsoo, että maa-ainesoton jatkaminen hakemuksen tarkoittamalta alueelta on mahdollista luonnon-, maiseman- ja vesiensuojelun kannalta edellyttäen, että toiminnassa huomioidaan riittävästi kohteen läheisyydessä olevat luonto- ja virkistysarvot sekä pohjavesiensuojelun vaatimukset. Lupaharkinnan yhteydessä on otettava huomioon ainakin seuraavaa:

- Lupahakemusta tulee täydentää luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisella arviolla hankkeen vaikutuksista Natura 2000 -ohjelmaan kuuluvan Teijon ylängön (FI00200086) Natura-luonnonarvoihin tai vähintään esiarviolla Natura-arvion tarpeesta. Tämän jälkeen lupaviranomaisen on pyydettävä uudelleen arviosta erillinen lausunto Varsinais-Suomen ELY-keskuksen luonnonsuojeluyksiköstä ja suojelualueelta hallinnoivalta Metsähallitukselta.
- Ottamistoiminnan yhteydessä on huolehdittava siitä, ettei maa- tai kallioperään tai pinta- tai pohjavesiin pääse ympäristölle haitallisia aineita. Mikäli ottamisalueella säilytetään öljytuotteita, tulee säiliöt sijoittaa luonnontilaiselle alueelle kaivualueen ulkopuolelle ja varustaa tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla.

Ottamisalueella ei saa huoltaa koneita ja laitteita ja niiden säilytyspaikat on suojattava asianmukaisesti.

- Ottamisalueen luiskiin tai pohjalle ei saa haudata orgaanista ainesta sisältävää materiaalia.
- Mahdollisia orsivettä pidättäviä tiiviitä välikerroksia ei saa puhkaista. Mikäli ottamisalueella havaitaan tiiviitä maakerroksia tai orsivettä, on kaivu keskeytettävä välittömästi ja otettava yhteyttä kunnan valvontaviranomaiseen ja ELY-keskukseen toimintaohjeita varten.
- Pohjaveden pinnan taso alueella on mitattava kolmen kuukauden välein alueella olevasta havaintoputkesta. Tarkkailun avulla on varmistuttava siitä, että pohjaveden pinnan päälle jää vähintään neljän metrin paksuinen suojakerros maa-ainesta. Maa-ainesluvan mukaista alinta ottotasoa on nostettava, mikäli pohjavesitarkkailun perusteella pohjaveden korkeus on ilmoitettua korkeammalla tasolla.
- Pohjaveden laatua ottamisalueella tai sen välittömässä läheisyydessä pohjaveden virtaussuunnassa alapuolella on tarkkailtava kerran vuodessa. Vedestä analysoidaan lämpötila, haju, maku, sämeus, väri, pH, happi, KMnO₄-luku, hiilidioksidi, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, typpiyhdisteet, kloridi, kovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt, mineraaliöljyt sekä koliformiset- ja *E. coli*

bakteerit.

- Pohjavesitarkkailun tulokset raportoidaan vuosittain Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle pohjavesitietojärjestelmään.
- Alueen maisemointi on tehtävä luvan voimassaolon aikana ja se toteutetaan seuraavasti: Alue siistitään ja sen epäsopiva käyttö estetään. Alue muotoillaan ja luiskat loivennetaan kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi. Tiivistyneet alueet kuten toiminnassa käytetyt liikkennöinti- ja varastoalueet möyhennetään ja pehmennetään pohjaveden muodostumisolosuhteiden ja kasvillisuuden kasvuolosuhteiden parantamiseksi.

Soravaltaisella alueella karkea pohjasora peitetään noin 20 - 50 cm:n paksuisella hiekkakerroksella. Hiekkaisen maan pintaosaan sekoitetaan noin 10 - 20 cm:n vahvuinen kerros humusta, joka voi olla joko alueelta kuorittua pintamaata tai muualta tuotua tarkoitukseen tutkitusti soveltuvaa humusta (esim. maatunut turve).

Aluskasvillisuudeksi kylvetään harjualueelle luonteenomaisia heinäkasveja ja istutetaan tarvittaessa varpukasveja. Puustoksi istutetaan sekametsää.

Ottamisalueen soveltumaton käyttö estetään esimerkiksi katkaisemalla tarpeettomat kulkuväylät puomeilla tai muilla esteillä.

3. *Metsähallitus / Teijon kansallispuisto (24.10.2017)*

Metsähallituksella ei ole lausuttavaa itse toimintaan. Kyseessä on olemassa oleva soranottoalue. Punassuolta Teijon kansallispuistosta laskee Lohioja, joka on tärkeä taimenen elinympäristö. Lohioja kulkee myös kiinteistön 734-640-1-19 läpi. Maa-aineksen ottoalue sijoittuu Lohiojan länsipuolelle. Toiminnassa on syytä seurata veden laatua ja estettävä tilanteet, joissa Lohiojan tila vaarantuu.

4. *Liikelaitos Salon Vesi (29.8.2017)*

Alueella ei ole vedenottoa. Alueen tärkeyden johdosta pohjaveden pinnan päälle tulee jäädä vähintään 4 metrin paksuinen suojaava kerros.

Alueelle ei saa perustaa maankaato-, poltto- ja voiteluaineiden säilytyspaikkaa. Kaluston säilytysalue tulee rakentaa nesteitä läpäisemättömällä kerroksella ja katoksella. Laitteiden huoltoa pitää suorittaa sille varatulla suojatulla alueella.

Asiaton alueelle pääsy on estettävä. Lisäksi alueella tulee kiinnittää erityistä huomiota pohjaveden suojeluun ja veden käyttökelpoisuuden säilymiseen.

5. *Salon kaupunkisuunnittelu (17.8.2017)* toteaa, että hakemusta koskevan tilan alueella ei ole voimassa olevia oikeusvaikutteisia yleis-, asema- tai ranta-asemakaavoja. Ottamisalueella on voimassa Salon seudun maakuntakaava, jonka vallitsevana kaavamerkintänä on M (maa- ja metsätalousvaltainen alue). Ottamisalue on myös Puolakkanum-

men pohjavesialueella, pv (II luokka).

Teijon ylängön Natura-alue sijaitsee kohteen vieressä sen itäpuolella. Ottamistoiminta ei ulotu sinne asti. Natura-alueen ja ottamisalueen väliin jää vielä tie. Puolakkanummi on vuonna 1987 seutukaavaliiton toimesta luokiteltu arvoluokan 4 harjualueeksi, mutta se on sittemmin jätetty pois esimerkiksi maakuntakaavasta. Lähistöllä on muitakin suoje-lukohteita, mutta ne eivät ole suunnitellulla ottamisalueella.

Maa-ainesten otolle ei katsota olevan kaavallista estettä. Kaupunki-suunnittelu katsoo, että maa-ainesluvan myöntäminen on mahdollista, kun toiminta vastaa lupahakemuksessa tarkoitettua toimintaa.

6. *Salon ympäristöterveydenhuolto (11.9.2017)*

toteaa lausunnossaan, ettei toiminnasta saa aiheutua terveyshaittaa tai sen mahdollisuutta lähialueen asukkaille (talousveden laatu, melu, pöly). Maaperään ei saa päästää imeytymään aineita, joilla saattaa olla heikentävä vaikutus pohjaveden laatuun. Työkoneiden säilytyspaikan maaperä tulee olla suojattu tiiviillä kalvolla ja huonosti läpäisevällä maakerroksella sekä katoksella.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei ole saapunut muistutuksia.

Hakijan vastine 9.11.2017

Hakija toteaa vastineessaan, että

- Natura-arviointia ei ole tarpeen tehdä. Ottamisalue on pinta-alaltaan pieni ja ottamismäärä on vähäinen, joten maa-aineslupamääräysten puitteissa tehty soranotto ei vaadi erillistä Natura-arviota. Soranotto ei tule merkittävästi heikentämään niitä luonnonarvoja, joiden perusteella Teijon ylänköön kuuluva Punassuon ja Lohiojan alueet on sisällytety Natura 2000 -verkostoon.
- Hakemukseen oli virheellisesti merkattu alin ottotaso. Maa-ainesten ottotaso tullaan kuitenkin määrittämään 4 metrin päähän pohjaveden pinnan tasosta. Hakemuksen, lausuntojen ja kannanottojen mukaisesti pohjaveden pinnan tasoa alueella mitataan säännöllisesti. Tällä keinoin varmistetaan, että pohjaveden pinnan päälle jää vähintään neljän metrin paksuinen suojakerros maa-ainesta. Liitteeksi vastineeseen on lähetetty päivitetty putkikortti, josta selviää pohjaveden pinnan korkeudet vuodesta 2013.
- Muilta osin hakija yhtyy maa-aineslupa-hakemukseen saapuneihin lausuntoihin.

Ympäristönsuojelun kannanotto hakemukseen

Valmistelija lähetti hakijalle lokakuun vuosivalvontatarkastuksen jälkeen pohjaveden tarkkailutuloksista yhteenvedon vuosilta 2008 - 2017. Veden pinnankorkeudet eivät täsmänneet lupahakemuksen korkeuksien kanssa ja hakijaa pyydettiin selvittämään asiaa. Lisäksi maanomistajan suostumus ja Natura-arvioinnin tarpeellisuus (ns. esiarviointi) on pyydetty toimittamaan hakemukseen ennen lupakäsittelyn jatkamista. Naturen tarvearvioista keskusteltiin vielä ELY-keskuksen luonnonsuojelun kanssa. Hakijan an-

tamaa vastausta ei pidetty riittävänä selvityksenä.

Vuodelta 1957 on kiinteistön Purola 1:19 alueella rasiiteina sähkölinja ja huoltotie, jotka halkovat ottamisalueen. Rasiitteet on merkitty karttaan vuonna 2011. Hakijalta ja suunnittelijalta pyydettiin sähköpostilla 22.3.2018 vastaus asian johdosta. Suunnittelija totesi, etteivät rasiitteet vaikuta maa-ainesten ottoon. Rasiitteet voidaan siirtää tarvittaessa. Tällä hetkellä Lankkerin alueella sähkökaapeli on kaivettu maahan Lankkerintien varteen, joten rasiiteille ei ole käyttöä. Niitä ei ole purettu.

Hakijan toimittamat lisäselvitykset

Hakija toimitti puuttuvat selvitykset 19.2.2018. Pohjaveden pinnan korkeus on vaihdellut välillä +43,35 - +44,22 (N2000) vuosina 2014 - 2018. Natura-arvioinnin tarveselvitys lähetettiin Varsinais-Suomen ELY-keskukselle ja Metsähallitukselle kommentoitavaksi välittömästi sen saavuttua.

Natura-arvioinnin tarveselvitys 19.2.2018

JS-Enviro Oy on tehnyt Natura-arviointia koskevan tarveselvityksen (ns. esiarviointi). Maa-ainesten ottamistoiminnan mahdollisia vaikutuksia arvioidaan läheisen Punassuon/Lohiojan (Teijon ylänkö) Natura 2000 -alueeseen (tunnus FI00200086). Natura 2000 -alueeseen kohdistuvat vaikutukset jaetaan tarkastelussa välittömiin ja välillisiin vaikutuksiin. Välittömät vaikutukset kohdistuvat suoraan suojeltaviin luontotyyppihin ja/tai lajeihin esimerkiksi pienentämällä luontotyyppin pinta-alaa. Välillisillä vaikutuksilla tarkoitetaan toimenpiteitä tai toiminnasta aiheutuvia vaikutuksia, jotka johtavat esim. alueen kasvillisuuden kulumiseen tai lintujen pesimärauhan häiriintymiseen jne.

Maastotarkastus tehtiin 3.1.2018 ottamisalueelle. Arvioinnin tekijä on keskustellut hakijan kanssa ottamistoiminnasta ja alueen jälkihoidosta yms. Tarkastuksen yhteydessä selvitettiin mahdolliset Natura-alueeseen kohdistuvat riskit sekä olemassa oleva tilanne, kuten maaston kuluminen, maise-malliset haitat sekä luontotyypeille mahdollisesti aiheutuvat välittömät ja välilliset haitat.

Natura-alueelle tulevat hiekan ja soranoton välilliset ja välittömät haitat todettiin vähäisiksi tarkastelun perusteella. Natura-tarvearvioinnin johtopäätöksenä todetaan, ettei Purolan tilalla tapahtuva maa-ainesten ottotoiminta aiheuta sellaisia vaikutuksia, jotta kohteessa tulisi toteuttaa varsinainen Natura 2000 -arviointi.

ELY-keskus / Luonnonsuojelu 23.2.2018

ELY-keskuksen luonnonsuojelu yhtyy asiantuntijan tekemiin johtopäätöksiin ja toteaa, ettei suunnitelma vaadi varsinaista LSL 65 § mukaista Natura-vaikutusten arviointia.

Metsähallituksen kannanotto

Metsähallitukselta ei ole tullut uutta kommenttia määräaikaan 15.3.2018 mennessä.

ASIAN RATKAISU

Valmistelijan ehdotus:

Rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää Esko Gustafsson Oy:lle maa-ainesuunnan kymmeneksi vuodeksi enintään 77.800 m³ hiekan ja soran ottamiseen tilalta Purola 734-640-1-19 Teijon kylässä hakijan esittämän täydennetyn hakemuksen ja ottamissuunnitelman mukaisesti sekä seuraavien lupamääräyksin.

Maa-ainesten ottaminen voidaan aloittaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta lupapäätöstä noudattaen ja vakuuden ollessa voimassa.

Valvonta

1. Ottamisalueen ja kaivualueen rajat on merkittävä maastoon. Rajat on oltava merkittyinä koko lupakauden.
2. Ennen tämän päätöksen mukaisen toiminnan aloittamista on pidettävä aloitustarkastus. Ennen aloitustarkastusta hakijan on toimitettava päätöksessä mainittu vakuus hyväksyttäväksi sekä toteutettava muut mahdolliset lupaehtot.

Kaivusyvyys

3. Ottosyvyyden valvomiseksi ottoalueelle on merkittävä riittävä määrä korkeuspisteitä sidottuna korkeusjärjestelmään N2000. Korkeuspisteiden on oltava kiinteitä ja havaittavissa päivittäisessä työskentelyssä.
4. Koskemattoman suojamaakerroksen on oltava vähintään 4 metriä mitattuna ylimmästä pohjaveden pinnasta. Mikäli tämä suojamaakerrosvaatimus täyttyy, alin sallittu kaivusyvyys on +48,30 (N2000).
5. Pintamaata saa poistaa mahdollisimman vähän kerrallaan työn edistymisen mukaan ja ainoastaan siitä kaivualueen osasta, jossa kaivu kulloinkin on käynnissä.

Suojaetäisyydet

6. Suojaetäisyys ottamisalueen rajasta naapuritilaan on oltava vähintään 10 m. Naapureiden keskinäisillä sopimuksilla voidaan mennä lähemmäksi rajaa. Tällöin rajakannaksella olevat hiekat on laskettava mukaan kokonaismäärään, jota ei saa ylittää.
7. Suoja-alue tulee säilyttää koskemattomana ja puuston säilyminen turvata. Suoja-alueelle ei saa läjittää pintamaata.

Melu ja pöly

8. Toimintaa saa harjoittaa ma-pe klo 7-22 ja lauantaisin klo 8-16. Toimintaa ei sallita sunnuntaisin eikä arkipyhinä. Seulontaa saa harjoittaa ma-pe klo 7-18, mutta ei sunnuntaisin eikä arkipyhinä. Kuljetuksia saa harjoittaa ma-pe klo 7-22 ja la klo 7-18 ympäri vuoden.
9. Valtioneuvoston asettamia melun ohjearvoja ei saa ylittää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.
10. Valtioneuvoston asettamia pölyn ohjearvoja ei saa ylittää lähimmissä

häiriintyvissä kohteissa.

11. Pölyn sitomisesta ja pölyhaitan vähentämisestä on huolehdittava. Kasveja ja tulotietä on tarvittaessa kasteltava. Kastelemiseen saa käyttää vain puhdasta vettä, kemikaalien ja suolan käyttö ei ole sallittua.

Varotoimenpiteet ottamisalueella

12. Toiminta ei saa aiheuttaa haittaa tai vaaraa asutukselle, maisemalle eikä ympäristölle.
13. Mikäli ottamisalueella havaitaan tiiviitä maakerroksia tai orsivettä, on kaivu keskeytettävä välittömästi ja otettava yhteyttä kunnan valvontaviranomaiseen ja ELY-keskukseen toimintaohjeita varten. Kalliota ei saa rikkoa eikä tiiviitä maa-aineskerroksia puhkaista.
14. Luvaton liikkuminen alueella on estettävä kieltotauluilla, ja mahdollisista vaaroista on tiedotettava varoituskyltein. Ottamisalueen soveltu-maton käyttö estetään esimerkiksi katkaisemalla tarpeettomat kulkuväylät puomeilla tai muilla esteillä.
15. Toiminnanharjoittajan on varauduttava mahdollisia vahinkotilanteita varten varaamalla alueelle riittävä määrä imeytysainetta, joka tulee käytön jälkeen välittömästi toimittaa hävitettäväksi asianmukaiselle jätteiden käsittelylaitokselle. Vahingoista ja onnettomuuksista on välittömästi ilmoitettava Varsinais-Suomen pelastuslaitokselle ja Salon kaupungin ympäristönsuojeluun.

Jätteet

16. Jätteiden käsittelyssä ja säilytyksessä on noudatettava Salon jätehuoltomääräyksiä.

Jätteet on säilytettävä erikseen lajiteltuina ja toimitettava lajiteltuina asianmukaiseen jätteiden vastaanottopaikkaan.

Pohjaveteen liittyvät varotoimet

17. Ottamistoiminnan yhteydessä on huolehdittava siitä, ettei maa- tai kallioperään tai pinta- tai pohjavesiin pääse ympäristölle haitallisia aineita. Alueelle ei saa perustaa poltto- ja voiteluaineiden säilytyspaikkaa.

Ottamisalueella ei saa huoltaa koneita ja laitteita. Työnaikaisten koneiden ja laitteiden säilytyspaikat on suojattava asianmukaisesti esim. tiiviillä kalvolla ja huonosti läpäisevällä maakerroksella sekä katoksella.

18. Seula on sijoitettava tiiviille alustalle siten, että neljän metrin suoja- maakerrosta ei rikota toiminnan aikana.

Pohjaveden pinnankorkeuden ja laadun valvonta

19. Pohjaveden pinta on mitattava kolmen kuukauden välein touko-, elo-, marras- ja helmikuussa. Mittaukset on tehtävä aina samaan aikaan

vuosittain.

20. Pohjaveden laatua on tarkkailtava ottamisalueella olevasta havainto-putkesta vuosittain loka-marraskuussa. Vedestä on analysoitava koliformiset bakteerit, *E. coli*, aistinvarainen arviointi, lämpötila, pH, sameus, sähkönjohtavuus väri, happi, alkaliteetti, ammonium, nitraatti, nitriitti, kloridi, sulfaatti, KMnO_4 -luku, kokonaiskovuus, rauta, mangaani, polttoainehiilivedyt $\text{C}_5\text{-C}_{10}$ ja mineraaliöljyt $\text{C}_{10}\text{-C}_{40}$.

Lohiojan veden laatu on tutkittava ennen toiminnan aloittamista ja toiminnan päättyessä. Lohiojan vedestä on analysoitava kiintoaine, happi, pH, sähkönjohtavuus, kokonaistyyppi, polttoainehiilivedyt $\text{C}_5\text{-C}_{10}$ ja mineraaliöljyt $\text{C}_{10}\text{-C}_{40}$.

Myöhemmin tarkkailua voidaan hakemuksesta harventaa. Näytteenottajan ja pinnanmittaajan on oltava sertifioitu tai näytteenoton akkreditoitu. Näytteet on tutkittava akkreditoidussa laboratoriossa.

Raportointi

21. Yhteenvetoraportti pohjaveden pinnankorkeuksista ja laadusta on toimitettava vuosittain helmikuun loppuun mennessä Salon kaupungin valvontaviranomaiselle ja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle pohjavesitietojärjestelmään.

Poikkeavista tai raja-arvot ylittävistä tuloksista on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

Jälkihoito ja maisemointi

22. Alueelle ei saa tuoda eikä varastoida toimintaan kuulumattomia tavaroita. Alueelle ei saa perustaa maankaatopaikkaa tai muuta säilytyspaikkaa.
23. Ottamisalueen luiskiin ja pohjalle ei saa läjittää tai haudata orgaanista ainesta sisältävää materiaalia esim. kantoja. Orgaanista ainesta voidaan käyttää ainoastaan maisemoinnissa pintakerroksena. Varastoitu pintamaa on käytettävä maisemointiin kolmen vuoden sisällä.
24. Alue siistitään ja sen epäsopiva käyttö estetään. Alue muotoillaan ja luiskat loivennetaan kaltevuuteen 1:3 tai loivemmiksi. Alueen maisemointi on tehtävä luvan voimassaolon aikana.
25. Tiivistyneet alueet kuten toiminnassa käytetyt liikennöinti- ja varastoalueet möyhennetään ja pehmennetään. Karkean pohjasoran alue peitetään noin 20 - 50 cm paksuisella hiekkakerroksella. Hiekkaisen maan pintaosaan sekoitetaan 10 - 20 cm vahvuinen kerros humusta, joka voi olla joko alueelta kuorittua tai muualta tuotua tarkoitukseen tutkitusti soveltuvaa humusta (esim. maatunut turve). Mikäli alueelle joudutaan muualta tuomaan maa-ainesta maisemointia varten, on sen oltava tutkitusti puhdasta.

Aluskasvillisuudeksi kylvetään harjualueelle luonteenomaisia heinäkasveja ja istutetaan tarvittaessa varpukasveja. Puustoksi istutetaan

sekametsää.

Kaivannaisjätehuoltosuunnitelma

26. Luvan saajan on noudatettava hakemuksen ja ottamissuunnitelman mukaista kaivannaisjätteiden jätehuoltosuunnitelmaa. Suunnitelma on arvioitava ennen toiminnan aloittamista ja tarkistettava viiden (5) vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle. Jos kaivannaisjätteiden määrä tai laatu tai kaivannaisjätteiden käsittelyn tai hyödyntämisen järjestelyt muuttuvat merkittävästi, on maa-aineslupaa muutettava siten kuin MAL 16 b:ssä säädetään.

Tie- ja sähkölinjaa koskevat rasitteet

27. Rasitteet on selvitettävä asianmukaisesti ja tarvittaessa ryhdyttävä toimenpiteisiin niiden purkamiseksi ottamisalueella, jotta ne eivät haittaa toiminnan aloittamista.

Päätöksen perustelut

Lupaviranomainen on tutkinut hakemuksen ja suunnitelman ja todennut, etteivät ne aiheuta maa-aineslain (555/1981) 3 §:n mukaisia seuraamuksia, kun ottamissuunnitelmaa ja lupaehtoja noudatetaan.

Toiminta voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta, koska kyseessä on jo käytössä oleva avattu ottamisalue. Aluetta ei laajenneta.

Vastaus lausuntoihin

Määräyksissä on huomioitu lausunnot kaavallisen merkityksen, ympäristön ja maiseman, tiestön, pohjaveden suojelun ja käyttökelpoisuuden säilymisen, Lohiojan suojelun sekä naapuruston kannalta.

Lupaehtojen perustelut

Valvontaa koskevat lupaehdot (1 - 2) ovat tarpeen, jotta lupaviranomainen voi riittävästi valvoa lupa-aluetta ja sen laajuutta. Vakuus vaaditaan maisemoinnin ja vahinkojen turvaamiseksi.

Kaivusyvyyttä koskevat lupaehdot (3 - 5) on määritetty pohjaveden sekä lähialueen suojelemiseksi. Havaintoputken sijainnilla ja pohjaveden pinnan tarkkailulla varmistutaan, että riittävä suojamaakerros säilyy.

Ottamisalueen suojaetäisyyttä koskevat lupaehdot (6 - 7) on annettu mahdollisesti aiheutuvien haittavaikutusten estämiseksi ympäristölle ja maantielle.

Lupaehdot melusta ja pölystä (8 - 11) vähentävät lähialueelle mahdollisesti aiheutuvia haittoja. Mikäli seulonnansta ylijääneitä kiviä aiotaan murskata, siitä on tehtävä meluilmoitus tai haettava ympäristölupaa.

Varotoimenpiteitä koskevat lupaehdot (12 - 15) ovat tarpeen ottamisesta johtuvan maisemahaitan ehkäisemiseksi, turvallisuuden huomioimiseksi sekä pinta- ja pohjaveden asianmukaiseksi huolehtimiseksi.

Jätteitä koskeva lupaehto (16) on annettu jätehuoltomääräysten toteuttamiseksi.

Pohjaveteen liittyvät varotoimet (17 - 18) on huomioitu lupaehtoissa. Määräykset on annettu pohjaveden suojelemiseksi ja käyttökelpoisuuden turvaamiseksi. Koneiden ja laitteiden säilytyspaikkojen suojaaminen asianmukaisesti vaaditaan, jotta polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden maaperään ja pohjaveteen pääsyä voidaan ehkäistä.

Vähäisen ottamismäärän vuoksi on uuden pohjaveden havaintoputken asentaminen kohtuutonta (MAL 3.4 §). Mikäli nykyinen havaintoputki ei otamisen edetessä enää sovellu laatu- ja käyttökelpoisuuden turvaamiseen, on uusi pohjaveden havaintoputki asennettava pohjaveden virtaussuunnassa alapuolelle. Pohjaveden pinnankorkeuden ja laadun seurantavälit (19 - 20) on annettu toiminnan ympäristövaikutusten arvioimiseksi ja pohjaveden suojelemiseksi. Tarkkailun avulla varmistetaan, että pohjaveden pinnan päälle jää vähintään neljän metrin paksuinen suojakerros maa-ainesta. Purolan kiinteistöllä 734-640-1-19 on yksi talousvesikaivo. Kaivoa ei tarvitse liittää tarkkailuun, koska se sijaitsee Lohiojan itäpuolella eikä ole ELY-keskuksen pohjavesikartan perusteella virtaussuunnassa alapuolella. Lohiojan veden laadun tarkkailu on huomioitu Metsähallituksen lausunnon mukaisesti määräyksessä 20.

Raportointi (21) on veloitettu lupaehtoissa tietojen saamisen varmistamiseksi valvontaviranomaisen käyttöön sekä nykytilanteen arvioimiseksi.

Jälkihoito (22 - 25) edistää maisemoitumista ja pohjaveden suojelua.

Kaivannaisjätehuoltosuunnitelmaa (26) koskeva määräys on tarpeen asetuksen valvomiseksi.

Määräys (27) on tarpeen, koska asian tullessa ilmi tässä vaiheessa ei ole enää mahdollista pyytää lausuntoja. Rasitteet olisi pitänyt esittää lupahakemuksessa tai suunnitelmassa, sillä rasitteet on merkitty peruskarttoihin vuonna 2011. Maanomistajan on oltava tietoinen kiinteistöä koskevista rasitteista ja ilmoitettava ne vuokralaiselle. Rasitteet eivät estä maa-ainesten ottoa. Ne on kuitenkin siirrettävä pois maa-ainesten ottoalueelta, sillä toteutuessaan sähkölinjat ja huoltotie haittaisivat ottotoimintaa. Hakijan ja maanomistajan on sovittava kirjallisesti ennen toiminnan aloittamista, miten rasitteiden purku hoidetaan ottamisalueelta. Hakijan ja maanomistajan on sovittava kirjallisesti ennen toiminnan aloittamista, miten rasitteiden purku hoidetaan ottamisalueelta.

Luvan voimassaoloaika

10 vuotta siitä, kun lupa on tullut lainvoimaiseksi.

Otettava kokonaismäärä

77.800 m³

Vuotuinen otto

7.780 m³

Vakuus

Ennen maa-ainesten ottamista hakijan on annettava lupamääräysten noudattamiseksi seuraava erikseen hyväksyttävä vakuus:

$4,58 \text{ ha} \times 4.100 \text{ €/ha} + 77.800 \text{ m}^3 \times 0,09 \text{ €/m}^3 = 25.780 \text{ €}$.

Vakuus palautetaan lupa-ajan ja lopputarkastuksen jälkeen, kun maise-

mointi on asianmukaisesti suoritettu ja hyväksytty.

Päätös sisältää ratkaisun maa-ainelain 21 §:n mukaisesta hakemuksesta toiminnan aloittamiseen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Tarkastus- ja valvontamaksu

Ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja lupakäsittelystä määrätään tarkastusmaksu 1.806 €.

Hakemuksesta kuuluttaminen lehti-ilmoituksella 350 €.

Vuosittain laskutettava valvontamaksu lasketaan kulloinkin voimassa olevan taksan mukaan.

Nämä maksut ovat Salon kaupunginvaltuuston 22.5.2017 hyväksymän maa-ainestaksan mukaisia.

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-ainelaki (555/1981) § 1, 3-7, 10-16, 16 b, 19-21, 23-23b

VNA maa-ainesten ottamisesta (926/2005) § 1-4, 6-9

VNA kaivannaisjätteistä (190/2013) § 1-4

VNP melun ohjeistoista (993/1992)

VNA ilmanlaadusta (38/2011)

VNP ilmanlaadun ohjeistoista (480/1996)

Laki eräistä naapurisuhteista (26/1920) § 17

Salon kaupunginvaltuuston 22.5.2017 § 41 hyväksymä maa-ainestaksa

Muutoksenhakuviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Päätöksen julkipano

Päätös annetaan julkipanon jälkeen.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Päätös	Hakija
Ote päätöksestä	Varsinais-Suomen liitto Varsinais-Suomen ELY-keskus/ympäristö ja luonnonvarat Metsähallitus Liikelaitos Salon Vesi Salon kaupunki/kaupunkisuunnittelu Salon kaupunki/ympäristöterveydenhuolto Salon kaupunki/ympäristönsuojelu
Ilmoitus päätöksestä	Asianosaiset

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla

Tästä päätöksestä ilmoitetaan Salon kaupungin ilmoitustauluilla. Asiakirjat valitusosoituksineen pidetään nähtävillä Salon kaupungin ympäristönsuojelussa Halikon virastotalolla osoitteessa Hornintie 2-4, Halikko.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta myöntää Esko Gustafsson Oy:lle maa-ainestulvan kymmeneksi vuodeksi enintään 77.800 m³ hiekan ja soran ottamiseen tilalta Purola 734-640-1-19 Teijon kylässä hakijan

esittämän täydennetyn hakemuksen ja ottamissuunnitelman mukaisesti sekä edellä valmistelusta ilmenevin lupamääräyksin.

Maa-ainesten ottaminen voidaan aloittaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta lupapäätöstä noudattaen ja vakuuden ollessa voimassa.

Ehtokohta 20, kolmas kappale kuuluu kuitenkin seuraavasti:

Myöhemmin tarkkailua voidaan hakemuksesta harventaa. Näytteenottajan on oltava sertifioitu tai näytteenoton akkreditoitu. Näytteet on tutkittava akkreditoidussa laboratorioissa.

Muut päätökseen liittyvät seikat ilmenevät valmistelusta.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Ympäristölupa, Salon Seudun Ampujat ry, Hevonpään ampumaurheilukeskus, Ampumarata 734-459-1-1, lupa 2-2018

2415/11.01.00.00.01/2015

Rakennus- ja ympäristölautakunta 11.04.2018 § 60

Valmistelija: ympäristönsuojelutarkastaja Heidi Veck, heidi.veck@salo.fi, 02 778 7801.

Asia

Päätös ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaisesta hakemuksesta, joka koskee toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan muuttamista ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesta hakemuksesta aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaiseksi tuloa.

Hakija

Salon Seudun Ampujat ry
PL 27, 24101 Salo
Y-tunnus 0586931-1
045 132 9025

Toiminta ja sen sijainti

Lupaa haetaan olemassa olevan ampumaradan ympäristöluvan lupamääräysten muuttamiseen. Lupamääräyksiä halutaan muuttaa toiminta-aikojen osalta.

Hevonpään ampumaurheilukeskus sijaitsee Salon Halikossa Hevonpään kylässä tilalla Ampumarata 734-459-1-1, käyntiosoite Ampumaradantie 86, 25240 Hajala.

Luvan hakemisen peruste

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 § 1 momentin liitteen 1 taulukon 2 kohdan 14 a) mukaan ulkona sijaitsevalla ampumaradalla on oltava ympäristölupa. Ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaan ympäristöluvan saaneen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa.

Lupaviranomaisen toimivalta

Valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta (713/2014) 2 §:n 1 momentin kohdan 13 a) nojalla kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee ympäristölupa-asian. Salon kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta.

Asian vireille tulo

Toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan tarkistamiseksi on tullut tehdä uusi hakemus 31.12.2015 mennessä. Ampumaradalle tehtiin tarkastus 7.9.2015 arvioimaan toimintaan mahdollisesti liittyviä olosuhdemuutoksia, jotka antaisivat aiheita lupaehtojen tarkistamiseen. Hakijan ilmoitettua toiminta-aikojen laajennustarpeesta kehoitettiin hakijaa jättämään ympäristöluvan muutoshakemus em. määräaikaan mennessä.

Lupahakemus on saapunut Salon kaupungin ympäristönsuojeluun 17.12.2015. Hakemusta on täydennetty 26.2.2016 selvityksellä ampumaradan lähiympäristön yksityisten kaivojen kartoittamistilanteesta, 24.3.2016 lupakauden laukaisumäärillä ja arviolla kilpailutoiminnasta, 13.5.2016 karttapiirroksella haulikkoammunnan lentoalueista, 3.8.2016 maanvuokrasopimuksilla sekä 26.8.2016 hakemusta täsmentävillä yksityiskohdilla.

Hakija toimitti 30.11.2017 uudistetun hakemuksen, jossa on muutettu anottavia ampuma-aikoja ja toimitettu uusia liitteitä mm. ampumaurheilukeskuksesta tehty melumallinnus ja kauppakirja maahankinnasta.

Toimintaa koskevat luvat

Kyseessä on olemassa oleva toiminta, jonka toiminta-ajat laajenevat harrastus- ja kilpailutoiminnan suosion lisääntyttyä. Toiminnalla on toistaiseksi voimassa oleva Halikon kunnan ympäristö- ja rakennuslautakunnan 15.12.2005 § 54 Salon Seudun Ampujat ry:lle myöntämä ympäristönsuojelulain mukainen lupa ampumaradalle Halikon kunnan Hevonpään kylässä sijaitsevalle Ampumarata RN:o 1:6 -nimiselle tilalle. Lupaehtoja on muutettu 22.11.2007 Vaasan hallinto-oikeuden päätöksellä (Nro 07/0701/3, Dnro 00424/06/5129), johon korkein hallinto-oikeus ei ole tehnyt muutoksia päätöksellään 10.3.2009 (Dnro 3791/1/07) määräaikojen pidennystä lukuun ottamatta.

Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on hyväksynyt päätöksellään 14.10.2009 § 137 Hevonpään ampumaradan tutkimus- ja tarkkailusuunnitelmat.

Laitoksen sijainti, sen ympäristöolosuhteet, asutus ja kaavoitus

Hevonpään ampumaurheilukeskus sijoittuu noin 9,6 km Halikon keskustasta lounaaseen 110-valtatieltä etelään noin 1,2 km. Lähin kylätaajama Hajala sijaitsee linnuntietä noin viiden kilometrin etäisyydellä pohjoisessa. Rata-aluetta ympäröivät metsät ja kalliot.

Alueen ympäristö on harvaan asuttua haja-asutusaluetta. Lähin asuinrakennus on noin 580 metrin etäisyydellä rata-alueesta luoteeseen ja lähin vapaa-ajan asunto/saunamökki vajaan 530 metrin etäisyydellä radasta koilliseen. Aikaisemmin lähimpänä sijainnut häiriintyvä asuinrakennus piha-alueineen on hankittu seuran omistukseen 21.4.2017.

Ampumaurheilukeskuksesta 3 km etäisyydellä sijaitsee noin 80 vakinaiseen asumiseen ja noin 30 loma-asumiseen käytettävää rakennusta. Lähin erityisen herkkä kohde on Meri-Halikon koulu, joka sijaitsee noin 4,7 km etäisyydellä eteläkaakkoon.

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa tai oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Salon seudun maakuntakaavassa alue on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Valmisteilla olevassa Varsinais-Suomen taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaavaehdotuksessa Hevonpään rata on merkitty kohdemerkinnällä ea (Erityistoimintojen kohde, ampumarata).

Ampumaurheilukeskus ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähimmät 1-luokan pohjavesialueet ovat Kokkila noin 4,9 km etäisyydellä radasta eteläkaakkoon sekä Mustamäki ja Viurila noin 7 km etäisyydellä itään. Lä-

hin vesistö Halikonlahti sijaitsee noin 5,4 km etäisyydellä radasta etelä-kaakkoon.

Ampumaradan läheisyydessä ei ole suojelualueita.

HAKEMUKSESSA ESITETYT ASIAT

Yleiskuvaus toiminnasta

Salon Seudun Ampujat ry (SaSA) on Suomen Ampumaurheiluliitto ry:n (SAL) alainen seura, jonka jäsenmäärä on noin 900. Ampumaurheilukeskuksessa on mahdollisuus harjoittaa lähes kaikkia SAL:n alaisia lajeja kuten mm. haulikko-, ilma-ase-, riistamaali-, kivääri-, mustaruuti-, pienoiskivääri-, pistooli-, siluetti- ja practical-lajeja. Keskusta käyttävät reserviläiset, maanpuolustuskoulutus ja eri viranomaistahot. Siellä suoritetaan sekä metsästyslain vaatimia että eri viranomaisten lakisääteisiä ampumakokeita ja harjoituksia. Lisäksi keskus toimii nuorten ja aikuisten kisavalmennuksen pitopaikkana. Hevonpään ampumaurheilukeskuksessa on järjestetty useita SM-tason kilpailuja, ja lisäksi se toimii näyttökilpailupaikkana valittaessa urheilijoita kansainvälisiin kilpailuihin. Hevonpään ampumaurheilukeskuksessa järjestettiin myös vuonna 2003 mustaruutiaseiden EM-kilpailut.

Hevonpään ampumaurheilukeskuksen käyttö on laajaa koko Varsinais-Suomen alueella, ja keskus on kehittynyt yhdeksi Suomen merkittävimmistä ampumaurheilukeskuksista. Seuran tarkoituksena on kehittää edelleen rataolosuhteita ja ympäristönsuojelulain velvoittamia asioita palvelemaan entistä paremmin yhä laajenevaa käyttäjäkuntaa sekä SAL:n asettamia tulevaisuuden olosuhdevaatimuksia.

Tiedot ampumaratojen toiminnasta

Hevonpään ampumaurheilukeskus sijoittuu runsaan 12 hehtaarin tilalle, jonka hakija omistaa. Lisäksi seura hallinnoi kiinteistöjen omistajien kanssa tekemillään maanvuokrasopimuksilla osaa naapurikiinteistöistä 734-459-2-9 ja 734-459-1-7 kattamaan ammunnan haittavaikutukset ko. maa-alueilla. Kiinteistön 734-459-2-9 vuokra-aika päättyy 30.6.2026, ja kiinteistön 734-459-1-7 vuokrasopimus on voimassa toistaiseksi. Haulikkoratojen toiminta on alkanut vuonna 1966 ja muiden ratojen toiminta vuonna 1967.

Ampumaurheilukeskuksessa on yhdeksän rataa ja suorituspaikat seuraaville lajeille: 1) pistoolirata (25 m), 2) kiväärirata (150 m), 3) practical-rata (ent. 100 m hirvi), 4) villikarjurata (50 m), 5) villikarjurata (50 m), 6) hirvirata (75 m ja 100 m), 7) pienoiskiväärirata (50 m), 8) skeet-rata, 9) trap-rata sekä. Oheismateriaalina on ampuma-alueesta asemapiirros, josta käy ilmi mm. ampumasunnat.

Pistoolirata (rata 1)

Rataa käyttävät seurat ja viranomaiset. Ampumapaikkoja on 40. Luodit jäävät maalitaulujen taakse takapenkkaan.

Practical-rata (rata 3)

Practical ammunnessa käytetään pistooleja, kiväärejä ja haulikoita. Radalla on kerrallaan yksi ampuja, joka ampuu radan eri ampumapaikoilta. Radalla on tällä hetkellä 3 ampumapaikkaa, mutta tarkoitus on laajentaa

rataa niin, että siellä on 5 ampumapaikkaa. Luodit ja haulit jäävät maalien taakse takapenkkaan.

Kivääriradat (radat 2, 4, 5, 6, 7)

Ratoja käyttävät seurat, reserviläiset ja metsästäjät. 150 m kivääriradalla (rata 2) ammutaan myös 50 m ja 100 m kivääriammuntaa, jolloin maalitaulut siirretään lähemmäs. Hirviradalla (rata 6) on käytännössä yksi ampumapaikka, koska radalla ei pysty ampumaan yhtä aikaa 75 metristä ja 100 metristä, koska maali on sama. Pienoiskivääriradalla (rata 7) on 6 lämmitettyä ammutapaikkaa, joista voidaan ampua 50 m kiväärin lisäksi myös 50 m pistoolia. Luodit jäävät takavalliin muilla radoilla paitsi pienoiskivääriradalla, jossa luodit kerätään luotiloukkuihin.

	ampumapaikkoja	luodit kerätään	luotijäte toimitettu
150 m kivääri	18	taustavalliin	ei poistettu
villikarjuradat	2	taustavalliin	ei poistettu
hirvirata	1 (75 m), 1 (100 m)	taustavalliin	ei poistettu
pienoiskiväärirata	40 + 6	luotiloukkuihin	varastossa radalla

Haulikkoradat (radat 8,9)

Radoilla ammutaan skeet, trap ja kompak sporting –lajeja. Ratoja käyttävät seurat ja metsästäjät. Ampumapaikkoja on yhteensä 35. Haulit ja kiekot putoavat maahan ampumasektorille.

Laukausmäärät vuosina 2015-2017

	2015	2016	2017
1 Pistoolirata	31581	38575	44246
2 Kiväärirata	20000	31580	17101
3 Practical	4140	46700	56035
4 ja 5 Villikarjurata	13000	16000	16220
6 Hirvirata	19650	21870	21540
7 pienoiskiväärirata	61000	59806	100000
8 ja 9 Haulikkoradat	198920	195471	203322
Mustaruuti	1750	3028	6728
YHTEENSÄ:	350 041	413 030	465 192

Äänenvaimentimia käytetään jonkin verran villikarju- ja hirviradalla. Muiden lajien osalta SAL:n säännöt kieltävät äänenvaimentimien käytön kilpailuissa eivätkä viranomaiset käytä ammunnoissaan äänenvaimentimia. Haulikkolajeissa ei voi käyttää äänenvaimenninta.

Kaikilla radoilla järjestetään kilpailuja. Vuosittain järjestetään Salon kisat, Salon mustaruutikisat, Turun Seudun Ampujat ry:n kisat ja seuran omia kisoja. Reserviläiset, Metsästäjäliitto, Poliisi, muut seurat ja SAL voivat myös järjestää kisoja, mutta niitä ei välttämättä ole joka vuosi.

Taustavalli on luonnonrinnettä, ja osa on rakennettu leijupetihiekasta.

Hevonpään ampumaurheilukeskuksen käyttäjät

Ampumaurheilukeskus on käytössä ympäri vuoden, mutta talvikuukausina ampuma-toiminta on selvästi vähäisempää.

Nykyiset toiminta-ajat

<i>Päivä</i>	<i>Suurkaliiperiset aseet ¹⁾</i>	<i>Pienikaliiperiset aseet ²⁾</i>
	<i>klo</i>	<i>klo</i>

Maanantai	12 - 20	10 - 21
Tiistai	12 - 20	10 - 21
Keskiviikko	Ammunta kielletty	10 - 21
Torstai	12 - 20	10 - 21
Perjantai	Ammunta kielletty	10 - 21
Lauantai	12 - 18	10 - 18
Sunnuntai	Ammunta kielletty	12 - 18

- 1) Kivääricaliiperiset aseet, isopistoolit yli kal .32, haulikot, mustaruuti-aseet, siluettiaseet
Sunnuntaisin, juhlapyyhinä ja niiden aattona sekä keskiviikkoisin ja perjantaisin ammunta on kielletty.
Edellä mainituista ampuma-ajoista voidaan poiketa erityisyydestä, esim. kilpailut, enintään viisi kertaa kalenterivuodessa ilmoittamalla ympäristönsuojeluviranomaiselle hyvissä ajoin ennen poikkeamisajankohtaa.
- 2) Pienicaliiperiset aseet (enintään kal .22 pienoiskivääri ja -pistooli sekä enintään kal .32 isopistooli)
Sunnuntaisin, juhlapyyhinä ja niiden aattona sekä keskiviikkoisin ja perjantaisin ammunta on kielletty. Pimeällä ammunta on kielletty.
Edellä mainituista ampuma-ajoista voidaan poiketa erityisyydestä, esim. kilpailut, enintään viisi kertaa kalenterivuodessa ilmoittamalla ympäristönsuojeluviranomaiselle hyvissä ajoin ennen poikkeamisajankohtaa.

Muutoshakemuksessa Salon Seudun Ampujat ry hakee toiminta-aikoihin muutosta siten, että eri radoilla ei olisi erillisiä toiminta-aikoja, vaan koko ampumaurheilukeskuksen toiminta-ajat kaikilla radoilla olisivat:

ma-pe	klo 10-21
la	klo 10-18
su	klo 12-18

Hakemuksen mukaan ammunta on kokonaan kielletty kaikilla aseilla seuraavina arkipyhinä: loppipäivä, pitkäperjantai, ensimmäinen ja toinen pääsiäispäivä, helatorstai, juhannusaatto ja -päivä, pyhäinpäivä, jouluaatto ja -päivä, tapaninpäivä.

Säännöllisten toiminta-aikojen lisäksi vuosittain on 13 kisaviikonloppua, jolloin poiketaan normaaleista toiminta-ajoista. Poikkeavista ajoista ilmoitetaan etukäteen ympäristöviranomaiselle.

Veden hankinta ja käyttö sekä viemärointi

Ampumaurheilukeskuksessa käytettävä vesi otetaan omasta porakaivosta, joka sijaitsee huolto- ja ravintolarakennuksen läheisyydessä. Porakaivon syvyys on 104 m. Vedenkulutus on keskimäärin > 10 m³ vuodessa.

Talousjätevesiä syntyy kahviotoiminnasta. Syntyvät jätevedet johdetaan kahden betonisen saostuskaivon kautta maastoon. Jokaisella radalla on kuivakäymälät miehille ja naisille. Saostuskaivot ja käymälät tyhjentää Kuljetus Juha Sirkiä kerran vuodessa.

Liikenne ja liikennejärjestelyt

Ampumaurheilukeskuksen toiminnasta aiheutuu alueelle noin 100 - 150 kevyiden ajoneuvojen käyntiä viikossa. Raskaita ajoneuvoja käy noin kaksi kertaa kuukaudessa tyhjentämässä jäteastiat kesäkuukausina.

Ympäristökuormitus ja sen vähentäminen

Tiedot melusta ja sen vähentämisestä

Alueella on viimeksi tehty melumittaus Tmi Rauno Pääkkösen toimesta 28.9.2014:

Mittaustulokset laukausten keskiarvoina 2014 ja 2008. Ohjearvo on 65 dB.

Kohde	Enimmäistaso 2014, L_{Amax} , dB	Promethor mittaus 2008, L_{Amax} , dB	Mittaajan 2014 huomautuksia
1. Skeet rata 1 klo 10.28	80	67 - 84	OK
2. Trap rata 2	69	66 - 71	sama
3. Skeet rata 2	70	67 - 84	OK
4. Trap rata 3	59	66 - 71	?
5. Trap rata 1	67	66 - 71	sama
6. Pienoiskivääri	52	alle 49	samaa luokkaa
7. Hirvirata 100 m	73	73	sama
8. Hirvirata 75 m	78	66	??
9. Villikarjurata	alle 50 dB		
10. Kiväärirata, .308	65	65, p13	sama
11. Kiväärirata, .223	62	50, p9	paikkaero?
12. Kiväärirata, 762x39	73	72	sama
13. Kiväärirata, mustaruutiase cal 45	52	51	sama
14. Pistoolirata, 9 mm	50	50	sama
15. Pistoolirata, .22 pist	52	alle 45	?
16. Pistoolirata, .32 pist	alle 50		
17. Pistoolirata, mustaruuti cal 36	alle 52	alle 48	varmaan sama

Mittauskohteiden etäisyys ampumaradalta on 300 - 500 m, jolloin ympäristömelun mittausohjeen mukaan tulosten epävarmuus on luokkaa 7 dB.

Seura on itse mitannut melua Salon kisoissa 4.7.2015 lähimmän häiriintyvän kohteen pihapiirissä. Mittaustulos oli 39 - 59 dBA (min-max) noin 15 minuutin mittauksen aikana. Alin mitattu arvo oli 36 dBA (tyyntä), kun laukausääniä ei ollut.

Tiedot maaperän ja pohjavesien suojelemiseksi tehtävistä toimita

Maaperänäytteet on ottanut Uudenmaan Ympäristötekniikka Oy 18.9.2014 kahdeksasta näytepisteestä pienoiskivääri-, hirvi-, villikarju-, kivääri-, pistooli-, trap- sekä kahdelta skeet-radalta. Näytteistä on tutkittu pH, sähköjohtavuus, arseeni, kadmium, koboltti, kromi, kupari, elohopea, nikkeli, lyijy, antimoni, vanadiini ja sinkki.

Ampumaradan porakaivosta on otettu vesinäyte 21.6.2017 ja tutkittu pH, sähkönjohtavuus, antimoni, arseeni, kromi, kupari, lyijy, nikkeli ja sinkki. Tutkittujen aineiden ja ominaisuuksien osalta näyte täytti talousvedelle asetetut laatuvaatimukset ja -suositukset (STMa 401/2001).

Tiedot syntyvistä jätteistä sekä niiden määristä ja käsittelystä

Jätteet lajitellaan jakeisiin maalitaulut, patruunoiden pakkaukset, muoviset haulikupit, hylsyt, muu metalliromu, kiekot, luodit ja haulit, puujäte, sekajäte, biojäte. Jätteenkuljetuksesta on sopimus jätehuoltorekisteriin hyväksytyn toimijan kanssa. Vuonna 2015 sekajätettä on toimitettu 2.350 kg Lou-nais-Suomen Jätehuolto Oy:öön. Noin 100 kg metalliromua on omassa varastossa. Luotiloukuista kerätty lyijy säilytetään suljetussa astiassa lukitus-sa ulkovarastossa.

Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) sekä ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen (BEP) soveltamisesta

BAT

Pahvijätteen määrää on pystytty vähentämään, kun seura on hankkinut 10 kpl elektronisia Mega Link -taululaitteistoja. Suunnitelmissa on ostaa elektronisia taululaitteistoja myös riistamaaliin. Elektroniset laitteet vähentävät toimitsijoiden määrää.

Kilpailuviikonloppujen määrää on yritetty sovittaa yhteen siten, että minimoitaisiin toimintaviikonloppujen määrää.

Haulikkoammunnassa on kokeiltu aliaänipatruunoita, joiden käyttö ei ole vielä mahdollista. Kun SAL hyväksyy niiden käytön, voidaan niitä alkaa käyttää haulikkokisoissa.

Äänenvaimentimien käyttö kivääriammunnassa ei ole mahdollista sääntöjen kieltäessä vaimentimet olympialajeissa. Osa metsästäjistä sekä melkein kaikki riistamaaliampujat käyttävät vaimentimia ampuessaan. Viranomaisten ampumakäyttäytymiseen ei pysty/voi vaikuttaa.

Pistooliammunnan olympialajeissa säännöt kieltävät äänenvaimentimien käytön. Practical-lajeissa on säännöissä määrätty minimilataukset eri luokille, joten meluun ei voi vaikuttaa muuten kuin korottamalla radan valleja estämään äänen etenemisen.

Seura toteutti kivääriradan parannuksena ampumalinjan laskun (noin 80 cm), jolla on voitu alentaa luodin lentoääntä ja näin pienentää myös melun vaikutuksia.

Hevonpään ampumaurheilukeskuksessa on sarjatuliaseilla sarjalla ampuminen kielletty.

BEP

Ampumaurheilukeskuksessa syntyvän sekajätteen määrää on saatava pienemmään lajittelulla.

Arvio toiminnan vaikutuksista ympäristöön

Melun vaikutus

Melun vaikutus ympäristöön riippuu paljon vallitsevista olosuhteista. Tuulen suunta, lämpötila ja kosteus vaikuttavat, miten ääni etenee radalta. Kalliot ympärillä vahvistavat laukauksesta syntyvää ääntä kaikuna. Tämä on todettavissa mittaustuloksissa.

Vaikutukset maaperään sekä pinta- ja pohjavesiin

Rata ei sijaitse pohjavesialueella. Mahdolliset muutokset ovat nähtävissä vesitutkimuksissa.

Maaperään kohdistuva ympäristövaikutus on todennettavissa maaperätutkimuksesta, joka suoritetaan ympäristöluvan mukaisesti kahdeksasta eri kohdasta karttaan merkityistä paikoista.

Tiedot käyttötarkkailusta, päästöjen ja niiden vaikutusten tarkkailusta sekä käytettävistä mittausten menetelmistä

Käyttötarkkailu

Omat melun tarkkailumittaukset sekä viranomaisen käynnit radalla. Lupaan haetaan muutosta siten, että virallisia melumittauksia ei tehtäisi, koska ampumaurheilukeskuksen melusta on tehty melumallinnus.

Päästö- ja vaikutustarkkailu

Sertifioidut näytteenotto ja tutkimus vedestä vuosittain sekä maaperästä joka kolmas vuosi, melun oma tarkkailu vuosittain sekä valtuutetun mittajan suorittamana. Lupaan haetaan muutosta siten, että vesitutkimus tehtäisiin joka kolmas vuosi ja maaperätutkimus joka viiden vuosi.

Raportointi

Vuosiraportti ympäristönsuojeluviranomaiselle samoin kuin vesi- ja maaperätutkimustulokset sekä melumittauksen tulokset

Hakijan pyytämät lausunnot

Suomen Ampumaurheiluliitto ry (SAL)

Suomen Ampumaurheiluliitto ry:n lausunnossa kerrotaan mm. Salon Seudun Ampujat ry:n aktiivisesta ja monipuolisesta toiminnasta sekä ympäristön suojelun kehittämistoimenpiteistä. SAL toivoo ympäristöluvan käsitteilyssä huomioitavan myönteisesti seuran toiveet ampuma-aikojen muuttamisesta, jolloin ampumaurheilukeskuksen hyötykäyttö kasvaisi. Lisäksi SAL toivoo, että Hevonpään ampumaurheilukeskukselle myönnettäisiin ympäristöluva haetulla tavalla.

SAL:n Lounais-Suomen aluejaosto

Lounais-Suomen aluejaosto tuo esiin lausunnossaan Hevonpään ampumaurheilukeskuksen alueellisen ja maakunnallisen merkittävyyden sekä radan toiminnan jatkumisen ja alueen kehittämisen tärkeyden Varsinais-Suomen sekä koko valtakunnan ampumaurheilulle. Rata-alueen todetaan olevan siistin ja hyvin hoidetun. Maakunnallisen ja valtakunnallisen merkityksensä vuoksi Hevonpään ampumaurheilukeskuksen toiminnan jatkuminen olisi erittäin suotavaa.

Ampumaharrastusfoorumi

Ampumaharrastusfoorumi kaikkien asealan toimijoiden edunvalvojana puoltaa ympäristöluvan myöntämistä Salon Seudun Ampujat ry:n Hevon-

pään ampumaradalle. Lausunnossa todetaan Hevonpään ampumaradan olevan yksi keskeisimmistä Etelä-Suomen ampumakilpailuradoista.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Tarkastukset

Ampumaradalle tehtiin tarkastus 7.9.2015 arvioimaan toimintaan mahdollisesti liittyviä olosuhdemuutoksia, jotka antaisivat aihetta lupaehtojen tarkistamiseen. Lisäksi tehtiin tarkastuskäynti 30.5.2016 ampumaurheilukeskukseen sekä lähiympäristöön laajemmin tutustuen. Tarkastusmuistiot on liitetty valmisteluaineistoon.

Selvitykset

Melu

Lupakauden aikana melumittaus on teetetty ulkopuolisella toimijalla toukuussa 2008 ja syyskuussa 2014. Epävirallinen, seuran itse suorittama melumittaus on tehty vuosina 2010, 2015 ja 2017 Salon ampumakisoissa. Hyväksytty tarkkailusuunnitelma edellyttää virallisten melumittausten teettämistä ulkopuolisella toimijalla joka neljäs vuosi, omat mittaukset tehtävän joka vuosi.

Lähimpänä sijaitsevan nykyään seuran omistuksessa olevan rakennuksen pihamaalla suoritetuissa melumittauksissa skeet-radan meluarvot ovat ylittäneet ohjearvon, kun taas pistooli- ja pienoiskivääriradan ovat allittaneet ohjearvon. Kivääri-, trap- ja hirviradan meluarvojen ei voida varmuudella sanoa allittavan tai ylittävän ohjearvoa mittausepävarmuus huomioiden. Toiminnan aiheuttamasta melusta hakija ei ole vastaanottanut valituksia.

Toiminnanharjoittaja on teettänyt Akukon Oy:llä ampumaurheilukeskuksen ympäristömeluselvityksen. Selvityksen raportti on päivätty 3.11.2017. Selvitys perustuu mallilaskentaan ja siinä on selvitetty ampumaradan aiheuttama melu nykytilanteessa sekä practical-suorituspaikkojen laajennustilanteessa. Laskentaan käytettiin yleiseen malliin pohjautuvaa yhteispohjoismaista ampumaratamelun laskentamallia. Laskennassa ei huomioitu hauliparven lentoääntä eikä kivääriradan laskennassa luotiaääntä. Mallilaskennan mukaan nykytilanteessa ampumaratamelun ohjearvot ylittyvät vain luoteen suunnan lähimmillä kohteilla. Ylityksiä aiheutuu 75 m hirviradan ja practical suorituspaikkojen ammunnoista. Selvityksen mukaan luotiaseratojen ampumasuunnassa ja siihen nähden takasuunnassa sijaitsevat mäet torjuvat melua erittäin hyvin. Ampumaratamelu leviää laajemmalti kaakon ja lounaan väliseen sektoriin, jossa lähimmät altistuvat kohteet ovat melko etäällä. Laaksomainen maastonmuoto radan luoteispuolella aiheuttaa melun leviämistä tietyiltä radoilta lähimmän asuinrakennuksen suuntaan. Maastonmuotojen takia ampumaratamelun leviäminen ampumaurheilukeskuksen ympäristössä on todennäköisesti hyvin herkkää sään vaihteluille.

Hakija esittää kahden vuoden siirtymäaikaa 75 m hirviradan korjaukseen, jolloin siitä aiheutuva melutason ylitys saadaan hallintaan.

Maaperä ja pohjavesi

Hyväksytyn tarkkailusuunnitelman mukaan maaperänäytteenotto on joka kolmas vuosi. Maaperänäytteet on otettu lupakauden aikana kerran 18.9.2014 samoista näytepisteistä kuin edellisellä näytteenottokerralla vuonna 2003.

Pienimmät haitta-ainepitoisuudet määritettiin trap- ja toiselta skeet-radalta. Hirviradan kupari-, lyijy- ja antimonipitoisuudet, kivääriradan kupari- ja lyijypitoisuudet sekä pistooliradan lyijy- ja antimonipitoisuudet ylittivät Valtioneuvoston asetuksen maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007) mukaiset ylempät ohjearvot. Pitoisuudet olivat kasvaneet edelliseen näytteenottokertaan nähden merkittävästi lukuun ottamatta kivääriradan lyijypitoisuutta. Asetuksen alemman ohjearvon ylittivät villikarju- ja pistooliradan lyijypitoisuudet sekä hirvi- ja kivääriradan antimonipitoisuudet. Pienoiskivääri- ja ensimmäisen skeet-radan lyijypitoisuudet ylittivät asetuksen kynnsarvon.

Vuoden 2015 laukausmäärien mukaan arvioituna valleihin kertyvä lyijymäärä on kiväärillä noin 140 kg vuodessa (laskelma 20 000 laukauksella, oletus lyijyä 7 g), pistoolilla noin 220 kg vuodessa (laskelma 31 581 laukauksella, oletus lyijyä 7 g) tai noin 320 kg vuodessa isommilla luodeilla, hirvi- ja karjuradoilla noin 350 kg vuodessa (laskelma 32.650 laukauksella, oletus lyijyä 10,7 g).

Pienoiskivääriradalla luodit kerätään luotiloukkuihin. Lyijyä kertyy noin 160 kg vuodessa (laskelma 61 000 laukauksella, oletus kal .22 lyijyä 2,6 g).

Haulikkoammunnassa teoreettinen leviämialue on yli 10 ha. Skeet- radalla haulien leviämialue on alle 200 metriä ampumapaikalta ja trap-radalta alle 250 metriä. Suurin osa hauleista jää leviämialueen keskiosaan. Lisäksi maastoon jäävät savikiekkojen jäännökset noin kahden hehtaarin alueelle ampumapaikkojen etupuolelle. Haulien ja kiekkojen lentoalue on esitetty oheismateriaalin asemapiirroksessa. Alue ulottuu merkittävästi naapuritilojen Takapelto 734-459-1-7 ja Ylitälo 734-459-2-9 alueille, jotka on vuokrattu seuran käyttöön. Maaperään kertyvä lyijymäärä haulikkoradoilla on noin 4800 kg vuodessa (laskelma tehty 200 000 laukauksella, oletuksena lyijyä 24 g/panos). Savikiekkojätettä syntyy noin 20 000 kg (em. laukausmäärällä kiekon painon ollessa keskimäärin 100 g).

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu kuuluttamalla siitä Salon kaupungin ilmoitustaululla ja internetissä 18.1. - 17.2.2016 sekä julkaisemalla Salon Seudun Sanomissa ilmoitus 18.1.2016. Asiakirjat on pidetty nähtävillä Salon kaupungin ympäristönsuojelussa Halikon virastotalossa edellä mainitun ajan viraston aukioloaikoina. Asianosaisille (25 kpl) on lähetetty 14.1.2016 päiväty tiedoksianto luvan vireilläolosta noin 1 - 1,2 km säteellä ampumaurheilukeskuksesta. Asianosaisille varattiin uusi mahdollisuus jättää muistutuksia muutetusta hakemuksesta 22.1.-20.2.2018 välisenä aikana.

Lausunnot

Lausuntoja on pyydetty Salon kaupungin kaupunkisuunnittelulta ja ympäristöterveydenhuollolta, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelta (ELY-keskus), Varsinais-Suomen liitolta, Lounais-Suomen poliisilaitokselta ja Lounais-Suomen aluehallintovirastolta. Lounais-Suomen aluehallintovirastolle ja Salon kaupungin ympäristöterveydenhuollolle annettiin mahdollisuus lausua

uudelleen muutetusta hakemuksesta tammikuussa 2018, mutta kumpikaan ei katsonut uutta lausuntoa tarpeelliseksi.

Salon kaupunki / kaupunkisuunnittelu 11.1.2016

Kaupunkisuunnittelu toteaa lausunnossaan, että Hevonpään ampumaradan alueella on voimassa vahvistettu Salon seudun maakuntakaava, jossa alue on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Halikon kunnanhallitus totesi maakuntakaavaehdotuksesta antamassaan lausunnossa vuonna 2005, että merkintä Hevonpään ampumaradasta tulee sisällyttää maakuntakaavaan mutta merkintä V (= virkistyskohde) on kuitenkin jostain syystä jäänyt pois lopullisesta kaavakartasta.

Hevonpään ampumarata palvelee laajaa käyttäjäkuntaa koko Varsinais-Suomen alueella. Tästä syystä ampumaradan merkitseminen maakuntakaavaan on perusteltua. Ampumaradan merkitseminen maakuntakaavaan on tärkeää myös sen vuoksi, että toiminta aiheuttaa meluhaittoja ympäristöönsä ja tämä on otettava huomioon ympäristön maankäyttöä suunniteltaessa.

Varsinais-Suomen liitossa tekeillä olevaan taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaavaluonnokseen Hevonpään rata on merkitty ohjeistuksen mukaisella kohdemerkinnällä ea, ampumarata. Ympäristöluvan lupamääräysten muuttamiseen ei siten ole kaavallista esitettä.

Salon kaupunki / ympäristöterveydenhuolto 5.2.2016

Ympäristöterveydenhuolto toteaa lausunnossaan, että toimijan teettämä melumittaus on osoittanut toiminnan aikaisen ulkomelun enimmäistason voivan ylittää Valtioneuvoston päätöksessä (53/1997) mainitut ohjearvot. Tämän perusteella ei ole kuitenkaan mahdollista arvioida, ylittyykö Sosiaalijaerveysministeriön asetuksessa (545/2015) mainittu päiväajan (klo 7-22) keskiäänitaso (L_{Aeq}) 35 dB, johon voidaan lisätä laskennallinen impulssikorjaus suuruudeltaan 5 dB tai 10 dB riippuen melun impulssimaisuudesta.

Ampumaradan toiminnasta ei saa aiheutua terveydensuojelulain tarkoittamaa terveyshaittaa tai sen mahdollisuutta lähialueen asukkaille (melu, talousveden laatu). Terveydensuojeluviranomainen puoltaa lupamääräyksen muuttamista seuraavin ehdoin: mikäli lähiasukkaat kokevat, että toiminta-ajan muutos lisää huomattavasti melun häiritsevyyttä, tulee toimijan varmistaa asianmukaisin melumittauksin, että STM:n asetuksessa (545/2015) mainitut sisämelun toimenpiderajat eivät ylitä lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Toiminta ei saa vaarantaa talousvesikäytössä olevien kaivojen vedenlaatua.

Varsinais-Suomen liitto 18.1.2016

Salon Hevonpään ampumarata on seudullisesti merkittävä ja se on lisätty Varsinais-Suomen taajamien maankäytön, palveluiden ja liikenteen vaihemaakuntakaavan kaavaluonnokseen ea-kohdemerkintänä (Ampumarata).

Varsinais-Suomen liitto pitää Hevonpään ampumaratatoiminnan kehittämistä perusteltuna seudullisena ampumaratana. Varsinaiset ympäristöön kohdistuvat yksityiskohtaiset melu- ja mahdolliset muut haitat tulee lupavi-

ranomaisen harkita meneillään olevassa lupaprosessissa. Varsinais-Suomen liitto ei ota kantaa ampumaradan käyttöaikojen yksityiskohtiin.

Lounais-Suomen poliisilaitos 15.1.2016

Lounais-Suomen poliisilaitos ilmoittaa lausuntonaan, ettei sillä ole huomautettavaa ympäristölupahakemuksessa ilmeneviin ampumaradan käyttöaikoihin.

Lounais-Suomen aluehallintoviraston peruspalvelu, oikeusturva ja luvat -vastuualueen ympäristöterveydenhuoltoyksikkö 29.2.2016

Ampumaradan vaikutuksia on seurattu ympäristölupaehtojen mukaisesti. Pohjaveden (porakaivoveden) tarkkailututkimuksissa veden laatu on tutkittujen muuttujien osalta täyttänyt STM:n pienten yksiköiden talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista antaman asetuksen (401/2001) laatuvaatimukset.

Ampumaradan merkittävin ihmisiin kohdistuva ja mahdollisesti myös terveyteen vaikuttava haitta on melu. Melumittauksia on tehty vuosittain lähimmän asuinrakennuksen pihalla, jossa valtioneuvoston päätöksen ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (53/1997) mukainen ohjearvo ylittyy. Salon Seudun Ampujat ry on vuokrannut kyseisen asuinrakennuksen muuhun kuin asuinkäyttöön. Siten se ei ole asumiseen käytettävää aluetta eikä näin ollen ohjearvon ylittymisestä katsota olevan haittaa. Ympäristölupahakemuksesta ei käy selville, onko melua mitattu muiden mahdollisesti häiriintyvien asuinrakennusten läheisyydessä. Aluehallintovirasto katsoo, että tarkistusmittaus olisi paikallaan myös muualla.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa asunnon ja muun oleskelutilan olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (asumisterveysasetus 545/2015) säädetään melun toimenpiderajoista asunnoissa ja muissa oleskelutiloissa. Asuinhuoneissa päiväajan keskiäänitason L_{Aeq} (klo 7-22) toimenpideraja on 35 dB. Koska kyseessä on impulssimainen melu, keskiäänitasoon on lisättävä asetuksen mukaisesti laskennallinen impulssikorjaus. Aluehallintovirasto katsoo, että tarvittaessa on mitattava melu myös asuntojen sisätiloista.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue ei ole antanut lausuntoa.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta jätettiin kuusi muistutusta. Kaksi muistuttajaa toimitti myös uuden muistutuksen muutetusta lupahakemuksesta. Muistutusten jättöajan jälkeen toimitettiin [REDACTED] muistutus 11 muun henkilön allekirjoittamana.

[REDACTED] 23.1.2016

Muistuttajat ovat muistutuksen jättämisen jälkeen myyneet asuinrakennuksensa Salon Seudun Ampujat ry:lle, joten muistutuksesta otetaan huomioon ne seikat, jotka eivät suoraan liity kyseiseen asuinrakennukseen aiheutuvaan haittaan.

Muistuttajat toteavat Salon Seudun Ampujien saaneen luvan ampumaradan rakentamiseen vuonna 1966, jolloin saadulla päätöksellä ei ole kuitenkaan arvioitu ampumaratatoiminnan ympäristöön aiheuttamia vaikutuksia,

joista säädetään ympäristönsuojelulaissa ja eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa. Lisäksi vuosittain ammuttujen laukausten määrä on lisääntynyt vuosi vuodelta.

Salon Seudun Ampujien hakema muutos ympäristölupaun tulee hylätä kokonaan ja kiristää lupaehtoja entisestään korkeapaineaseiden osalta, kunnes desibelitasot saadaan ohjearvojen mukaisiksi. Kilpailujen lukumäärää sekä korkeapaineaseiden ampuma-aikoja tulee vähentää tai ainakaan niitä ei saa lisätä. Muut lupaehtojes määräämät mittaukset maaperän ja veden lyijyarvojen suhteen on säilytettävä ennallaan.

14.2.2016 ja 19.2.2018

Muistuttajan perhe asuu Hevonpään ampumaradan eteläpuolella, pellot ja metsät rajoittuvat melkein suoraan ampumarataan. Lisäksi muistuttajalla on virkistyskäyttöä varten lampi ja sanamökki. Asuinrakennukset ovat melko kaukana ampumaradasta, noin kahden kilometrin päässä ja saunamökki noin 1,5 km päässä. Tästä huolimatta kantautuu - varsinkin sopivalla tuulella - korkeapaineaseiden ääni hyvin selvinä paukahduksina. Edelliset mittaukset on mitattu, kun tuuli oli lännestä. Muistuttaja olettaa, että pohjoistuulella pauke on muistuttajan talouskeskuksen suuntaan kaikista kovin.

Muistuttaja on tottunut nykyiseen käytäntöön, jolloin kesäisin sekä tiistai-että torstai-iltoina paukkuu ja muina iltoina asukkaat saavat olla rauhassa. Nyt suunnitellut suuret laajennukset ampumaradan aukioloaikoihin eivät tunnu mitenkään sopivilta. Kivääriammuntaa voisi mahdollisesti laajentaa äänenvaimentimia käyttämällä, mutta haulikkopuolella tilanne on valitettavasti vaikeampi.

Aikaisemmin kaadetut kuuset ampumaradan eteläreunasta pahensivat jo selvästi melua muistuttajan suuntaan. Jos aukioloaikoja lisätään, metsien ja pihapiirin virkistyskäyttö tulee edelleen heikkenemään selvästi. Esimerkiksi 13 kisaviikonloppupäivää tarkoittaisi, että joka viikonloppuna paukkuisi ja pahimmillaan hyvinkin myöhään illalla. Tämä ei tekisi suvi-illan nauttimisesta mitenkään mukavaa.

Muistuttaja harrastaa itsekin metsästystä ja ampumista. Hän käy muutamia kertoja kesässä harjoittelemassa Hevonpään ampumaradalla. Muistuttaja ei ole näillä harjoituskerroilla huomannut ongelmia nykyisessä tiistai- ja torstairatapäivien riittävydessä eli ratoja on ollut vapaina.

Muistuttajan vastustuksesta huolimatta hakijalle myönnettiin vuonna 2017 poikkeuslupa aukioloaikoihin. Ympäristölupahakemuksella hakija haluaa tehdä poikkeuksesta normaalin. Kisaviikonloppujen määrää on kasvatettu edelleen, joten viikonloppuihin kohdistuva meluhaitta tulisi entisestään kasvamaan. Hakemuksessa ei ole avattu, miten kisaviikonloput ajoitetaan vuoden varrelle, tasaisesti vuoden ympäri vai kesäkauteen? Suunnitellut kohtuuttomat laajennukset tarkoittavat, että meluhaitasta tulee jokapäiväistä ja illat töiden jälkeen on kuunneltava pauketta.

Muistuttaja on myös huolissaan lyijyn leviämisestä ympäristöön. Hevonpään ampumarata ampuu tällä hetkellä hauleistaan 50 % omalle alueelleen, 25 % viereiseen metsään ja 25 % viereiseen peltoon. Muistuttajan omistaman pellon nimi on Suo, joka kuvastaa hyvin kosteaa aluetta. Ympäristön lyijyvaikutusta pitäisi seurata laajemmalla alueella kuin

pelkästään suoraan ampumaradan alta. Lyijyn käyttöä tullaan rajoittamaan, joten toiminnan laajennus on täysin ristiriidassa tähän tavoitteeseen.

Muistuttaja ei hyväksy hakijan ehdottamia pysyviä laajennuksia ampumaradan käyttöaikoihin. Hakijalle on riitettävä vuoden 2016 taso ampuma-aikoihin. Kesäkisojen helpottamiseksi ja lupakäytännön selkeyttämiseksi esimerkiksi joka toinen viikonloppu olisi mahdollista järjestää kilpailut la-su klo 10-18. Ampuma-aikojen lisäyksestä ei saa tulla asukkaalle kohtuutonta haittaa.

██████████ 16.2.2016 Muistuttajat vastustavat ampumaradan laajennussuunnitelmia ja ampuma-aikojen pidennystä. Hevostalliyritystä muistuttaa lisäksi, että pihalle aika selvästi kuuluva pauke häiritsee hevosia ja saattaa saada ne säikkymään aiheuttaen vaaratilanteita.

██████████
15.2.2016

Muistuttajat eivät missään tapauksessa hyväksy minkäänlaisia toiminta-aikojen laajennuksia nykyiseen, toistaiseksi voimassa olevaan vuonna 2005 myönnettyyn ympäristölupaan. Muistuttajat omistavat vapaa-ajan kiinteistön noin 700 metrin etäisyydellä ampumaradasta. Tällä hetkellä voimassa olevan luvan mukainen ampumatoiminta aiheuttaa erittäin suurta häiriötä ja terveyshaittoja siinä määrin, että kiinteistöllä oleskelu on mahdotonta silloin, kun radalla ammutaan korkeapaineaseilla, ja erityisen kovan melun aiheuttaa ns. savikiekkoammunta. Nyt voimassa olevan luvan ammunta-ajat mahdollistavat kiinteistön rajoitetun käytön, mutta jos ammunta lisääntyy nyt käsittelyssä olevan lupahakemuksen mukaisesti, kiinteistön käyttö tulee mahdottomaksi, ja kiinteistö muuttuu käytännössä arvottomaksi. Lisäksi muistuttajat vaativat, että kiinteistöllä on suoritettava asianmukaiset melumittaukset.

19.2.2018

Muistuttaja toivoo, että valitukset huomioidaan ja he saavat viettää rauhaisaa ja melutonta mökkielämää. Hän huomauttaa, että melua pitää mitata eri ilmansuuntiin huomioiden vuodenajat. Radalla ammutaan myös talviaikaan vaikka hakija ilmoittaa ettei näin tehdä. Mökin arvo alenee, koska se ei enää sovellu vapaa-ajan viettoon rauhallisella metsäisellä tontilla. Miksi Kemiön, Muurlan, Turun ym. alueen ampujat eivät ammu omilla radoillaan? Miksi toiminnan nimi on muutettu ampumaurheilukeskukseksi? Viralliset tutkimukset osoittavat, että ampumaurheilu vaikuttaa negatiivisesti terveyteen. Laukausmäärät tarvitaan vuodesta 1982 alkaen. Ampumaseuran kilpailut vuodelle 2018 löytyvät jo, vaikka lupaa ei ole myönnetty. Muistuttajien lisäksi muistutuksen on allekirjoittanut 7 muuta allekirjoittajaa.

██████████ 16.2.2016

Muistuttaja ei missään tapauksessa hyväksy minkäänlaisia toiminta-aikojen laajennuksia nykyiseen, toistaiseksi voimassa olevaan vuonna 2005 myönnettyyn ympäristölupaan. Tällä hetkellä voimassa olevan luvan mukainen ampumatoiminta aiheuttaa jo nyt suurta häiriötä ja haittaa normaalia elämistä ja asumista. Mahdollinen toiminnan laajentaminen ja siitä aiheutunut melu tulisi vaikuttamaan voimakkaasti asumisviihtyvyyteen ja melualueella olevien kiinteistöjen arvoihin.

Muistuttaja varaa mahdollisuuden toimittaa tarvittaessa todistusaineistoa nykyisen ampumatoiminnan aiheuttamasta häiriöstä ja haitasta. Muistuttaja varaa tilaisuuden tulla kuulluksi henkilökohtaisesti asiassa.

17.2.2016

Muistuttajat eivät missään tapauksessa hyväksy minkäänlaisia toiminta-aikeiden laajennuksia nykyiseen, toistaiseksi voimassa olevaan vuonna 2005 myönnettyyn ympäristölupaan. Tällä hetkellä voimassa olevan luvan mukainen ampumatoiminta aiheuttaa jo nyt suurta häiriötä ja haittaa normaalia elämistä ja asumista. Mahdollinen toiminnan laajentaminen ja siitä aiheutunut melu tulisi vaikuttamaan voimakkaasti asumisviihtyvyyteen ja melualueella olevien kiinteistöjen arvoihin.

Lisäksi muistuttajat huomauttavat, että asiakirjojen liitteenä olevasta melualueen vaikutuspiiriä kuvaavasta kartasta puuttuu useita kiinteistöjä ml. muistuttajien omistama kiinteistö. Muistuttajat ovat hankkineet ko. asunnon omistukseensa vuonna 2014.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakija on toimittanut vastineet 18.3.2016 ja 14.3.2018. Hakija toteaa vastineessaan, ettei SaSA hae ympäristölupaa vaan voimassa olevaan ympäristölupaan muutosta. Uuden 1.12.2015 voimaan tulleen ampumaratalain (763/2015) 3 §:n määritelmän mukaan Hevonpää on ampumaurheilukeskus, joten ympäristölupaa ei haeta ampumaradalle vaan ampumaurheilukeskukselle. Ampumaurheilukeskuksella tarkoitetaan ampumarataa, jolla on useiden lajien ratoja ja jolla saadaan ampua yli 300 000 laukausta vuodessa.

SaSA on noudattanut ympäristöluvassa määriteltyjä ehtoja tunnollisesti noudattaen ampuma-aikoja ja tehden vaaditut toimenpiteet vesi-, maaperä- sekä melumittaukset kuten luvassa edellytetään. Toiminnan vuosiraportit on toimitettu ympäristönsuojeluviranomaiselle, kuten on säädetty. Kaikista ympäristöluvan poikkeuksista on tehty etukäteisilmoitus ympäristönsuojeluviranomaiselle, kuten luvassa edellytetään. Melun torjumiseksi on rakennettu radoille lisää valleja ja ampumalinjoja on laskettu sekä estämään melun leviämistä ympäristöön että radalla olevien ampuijien parhaaksi.

Hakija toteaa, että muistutuksissa vastustetaan pääsääntöisesti toiminnan laajentamista. Kyseessä ei ole radan toiminnan laajentaminen vaan kasvavan harrastajamäärän myötä ampuma-aikojen sekä arvokilpailujen määrän kasvu, johon haetaan lisää ampuma-aikoja. Nimike ampumaurheilukeskus herättää lakia tuntemattomalle käsityksen toiminnan hurjasta kasvusta radalla, mistä ei ole kyse. Arvokilpailujen pitopaikkana Hevonpää on tuttu sijaintinsa sekä hyvien kulkuyhteyksien vuoksi. Tästä ovat osoituksena radalla pidetyt EM-, PM- sekä SM-kisat.

tekemä muistutus melusta ei aiheuta toimenpiteitä, koska edelliset mittaukset vuodelta 1992 eivät ylitä säädettyjä arvoja. Koska meluarvot eivät ole ylittyneet muistuttajien kiinteistöllä, ei melumittauksiin ole ollut aiheetta. Ampuminen talviaikana ei ole voimassa olevan ympäristöluvan mukaan kielletty. Turussa ei voi järjestää kilpailuja eikä siellä ole haulikkoratoja. Varsinais-Suomessa keskitytään kehittämään kahta ampumaurheilukeskusta, joista toinen on Salon ampumaurheilukeskus Halikossa. Ampumaradan laukaussmääriä ei ole

kerätty ennen ympäristölupaa. Vuoden kilpailut suunnitellaan voimassa olevan ympäristöluvan mukaan.

Neljän muistutuksen tekijöiden sijainti on niin kaukana radasta, ettei melumittauksiin ole syytä. Muistutuksissa on todettu, että määrätyillä ilmasto-olosuhteilla melu kantautuu pitemmälle. Tämä on todettu myöskin mittauksissa. Vaikka melu kantautuu joissain olosuhteissa pitemmälle, ei se ylitä säädettyjä rajoja. Muistutuksissa mainittu äänenvaimentimien käyttö on kielletty säännöissä ISSF:n alaisissa lajeissa, joten vaimentimien käytön lisääminen ei onnistu. Se ei vaikuta luodin lentoääneen, mikä on todettu moneen kertaan mittauksissa. SaSA laski ampumalinjaa kivääriradalla, ja sama melun vaimennustoimenpide on tarkoitus tehdä myös hirviradalla tulevaisuudessa. Seuraa vaivaa rahan puute, koska avustuksia seura ei saa kaupungilta eikä valtiolta.

Lounais-Suomen aluehallintoviraston lausuntoon hakija vastaa, että SaSA on suorittanut melumittauksia naapurustossa tiloilla Taka-Pyöli, Koivula ja Kallioreuna sekä Taka-Pyölin tilalla myös sisätiloissa vuosina 1992 ja 2000, eivätkä aiemmat mittaukset ole aiheuttaneet lisätoimenpiteitä. Melua ei ole mitattu niistä kohteista, joissa melunormit eivät ylity.

██████████ muistutukseen hakija vastaa, että ampumaurheilua voi harrastaa ulkona vain niinä lämpiminä kuukausina, jotka sijoittuvat alkukesästä syksyyn. Kilpailujen ajankohdat eivät aina ole järjestävän seuran määrättävissä. Kansainväliset ja kansalliset kilpailut tulevat kattojärjestön kautta 1-2 vuotta etukäteen. Ampumaurheilukeskusta aiotaan kehittää juuri arvokilpailujen suuntaan. Se on tärkeää imagon vuoksi ja se on ainut varsinainen tulonlähde. Salon ampumaurheilukeskus on Lounais-Suomen toinen suuri ampumaurheilukeskus. Melumallinnos teetettiin, jotta saadaan selvyyttä ampumamelun vaikutusalueesta. Melumallinnoksesta saa helposti väärän kuvan, koska mallinnus on tehty teoreettisten parametrien mukaan. Tuntuu oudolta, että vasta 53 vuoden jälkeen valitetaan melusta saunamökillä. Ainoat puut, jotka on kaadettu ovat olleet myrskyn kaatamia tai pystyyn kuivuneita. Nykyinen käytäntö jakaa aseet korkeapaineisiin ja ei korkeapaineisiin on aiheuttanut jatkuvaa epäselvyyttä jäsenistössä. Tämän vuoksi haetaan ratakohtaisia ampuma-aikoja. Salon ampumaurheilukeskuksessa noudatetaan Suomen Ampumaurheiluliiton sääntöjä ja siksi käytetään lyijyhauleja. Toinen syy käyttää lyijyhauleja on eliminoida kimmokevaara. Metsästäjäläiiton sääntöjä käytetään vain metsästäjäläiiton alaisissa kilpailuissa ampumakeskuksessa. Lyijyn käytön rajoittaminen koskee kosteikkometsästystä. Muistutuksen tekijä väittää, että ampumarata on pohjavesialueen reunan päällä. Tämä väite ei pidä paikkaansa.

██████████ muistutuksesta hakija toteaa, että muistuttajat ovat muuttaneet pois omistamastaan Takaböle-nimisestä tilasta.

Yhteenvetona hakija esittää, että ampumaradalta tulee aina kuulumaan melua. SaSA on tehnyt meluntorjuntatöitä menneet vuodet ja tekee vastaakin. Melutason lasku radalla on kaikkien parhaaksi, ei yksin ympäristön vaan myös sen lukuisan harrastajajoukon, joka käy Salon ampumaurheilukeskuksessa koko Varsinais-Suomesta harrastamassa lajia. Tulevaan lupaan hakija toivoo saavansa anottut lisäajat noin 900 harrastajan käyttöön.

RATKAISU JA LUPAMÄÄRÄYKSET

Valmistelijan ehdotus:

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää muuttaa Salon Seudun Ampujat ry:n ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaista toistaiseksi voimassa olevaa ympäristölupaa, joka koskee ampumaurheilukeskuksen toimintaa Salon Halikon Hevonpään kylässä sijaitsevalla tilalla Ampumarata 734-459-1-1.

Salon Seudun Ampujat ry:lle myönnetään ympäristönsuojelulain 199 §:n mukainen lupa aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaiseksi tuloa.

Toimintaa on harjoitettava hakemuksessa esitetyllä tavalla noudattaen seuraavia lupamääräyksiä:

Lupamääräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

Radat ja niiden käyttö

1. Ampumaurheilukeskuksessa saa ampua seuraavilla olemassa olevilla radoilla:
  - rata 1: pistoolirata (25 m)
  - rata 2: kiväärirata (50 m, 100 m ja 150 m)
  - rata 3: practical-rata
  - rata 4: villikarjurata (50 m)
  - rata 5: villikarjurata (50 m)
  - rata 6: hirvirata (75 m ja 100 m)
  - rata 7: pienoiskiväärirata (50 m)
  - rata 8: skeet-rata (2 kpl)
  - rata 9: trap-rata

Toiminnanharjoittajalla on oltava hallintaoikeus kaikkiin ampumaratatoimintaan tarvittaviin maa-alueisiin. Tämä koskee myös ampumasektoreita.

Toiminta-ajat

2. Ampumaurheilukeskuksessa ammunta on sallittu:

hirviradalla (75 m ja 100 m), haulikkoradoilla (trap, skeet, sporting compact) ja practical radalla:

ma-to klo 9.00 - 20.00

pe-la klo 10.00 - 18.00

su klo 12.00 - 18.00.

pistooliradalla, kivääriradalla, villikarjuradoilla ja pienoiskivääriradalla:

ma-pe klo 9.00 - 20.00

la klo 10.00 - 18.00

su klo 12.00 - 18.00.

3. Varsinaisten toiminta-aikojen ulkopuolella voidaan järjestää kilpailuja enintään 13 viikonloppuna vuodessa siten, että kilpailut järjestetään

klo 9.00 - 20.00. Poikkeavat toiminta-ajat koskevat vain järjestettävän kilpailun mukaisia lajeja.

4. Ampumatoiminta on kokonaan kielletty kaikilla radoilla uudenvuodenpäivänä, loppiaisena, pitkäperjantaina, 1. ja 2. pääsiäispäivänä, vapuna, helatorstaina, helluntaina, juhannusaattona ja -päivänä, pyhäinpäivänä, itsenäisyyspäivänä, jouluaattona ja -päivänä, tapaninpäivänä sekä uudenvuodenaattona.

Tiedottaminen ja vastuut

5. Toiminnanharjoittajan yhteystiedot on oltava yleisesti nähtävillä rata-alueen sisääntuloportilla olevalla ilmoitustaululla ja ampumaurheilukeskuksen internet-sivuilla.

Ratojen aukioloajoista on tiedotettava ainakin rata-alueen sisääntuloportilla olevalla ilmoitustaululla ja SaSA ry:n internet-sivuilla. Tieto kilpailuista on julkaistava SaSA ry:n internet-sivuilla. Tiedot on pidettävä ajan tasalla.

Varsinaisten toiminta-aikojen ulkopuolella pidettävistä kilpailuista on toimitettava tieto Salon kaupungin ympäristönsuojeluun viimeistään kuukautta ennen kilpailua.

6. Ampumaurheilukeskuksella on oltava nimetty ympäristönsuojelun vastuuhenkilö. Vastuuhenkilön ja hänen varahenkilönsä yhteystiedot on ilmoitettava Salon kaupungin ympäristönsuojeluun. Mikäli vastuuhenkilön yhteystiedot muuttuvat, on muutoksesta ilmoitettava valvovalle viranomaiselle viipymättä.

Melu ja sen torjunta

7. Ampumaurheilukeskuksen toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää A-painotettuna enimmäisäänitasona impulssiaikavakiolla (L_{Amax}) määritettyä arvoa 65 dB rataa lähimpien asumiseen käytettävien rakennusten piha-alueilla eikä arvoa 60 dB loma-asumiseen käytettävillä kiinteistöillä.
8. 75 m kivääriradan ampumakatoksen meluntorjuntarakenteita ja practical radan meluntorjuntaa on parannettava 31.12.2020 mennessä.

Suunnitelma parannustoimista on toimitettava ympäristönsuojeluun ennen töiden aloittamista.

Meluntorjuntatoimien tehokkuus on varmistettava melumittauksin ainakin kiinteistöllä 734-459-1-8, 734-459-1-5, 734-484-4-19 ja kiinteistöllä 734-494-1-4 sijaitsevalla saunamökillä.

Mittaukset on tehtävä noudattaen ympäristöministeriön ohjetta ampumaratamelun mittaamisesta (Ympäristöministeriö, ympäristöopas 61/1999). Mittauksen tekijän on oltava sertifioitu melumittaaja tai mittaajan asiantuntemus on osoitettava muulla tavoin.

9. Kivääriradan meluntorjuntasuunnitelma kiinteistölle 734-484-4-19 ja haulikkoradan meluntorjuntasuunnitelma kiinteistöllä 734-494-1-4 sijaitsevan saunamökin osalta on toimitettava ympäristönsuojeluun 31.12.2020 mennessä.

Maaperä sekä pinta- ja pohjavedet

10. Taustavallien, ampumapaikkojen ja taululaitteistojen edustojen sekä muiden luoti- ja haulijätteelle altistuvien alueiden, rakenteiden, laitteiden ja ratkaisujen on oltava sellaisia, että luoti- ja haulijäte sekä haitta-ainepitoiset ratarakenteet voidaan tarvittaessa poistaa.
11. Rata-alueiden ulkopuoliset sade- ja valumavedet on ohjattava niska-
ojin tai muulla tavoin rata-alueiden ulkopuolelle siten, etteivät ne sekoitu haitta-ainepitoisiin vesiin tai maa-aineksiin.
12. Jos luotiaseratojen taustavalleja korotetaan tai muuten uudistetaan tai parannetaan, on taustavalleista ensin poistettava luodit joko seulomalla tai massanvaihdoilla.
13. Jos ampumaurheilukeskuksen alueella tehdään kunnostustöitä, maansiirtotöitä, rakennustöitä tms., joissa joudutaan käsittelemään ratarakenteita, joissa on luoteja tai hauleja, on hankkeista toimitettava suunnitelmat 6 kk ennen niiden toteuttamista valvontaviranomaiselle.
14. Mahdollisten uusien vallien alle jäävässä maaperässä eivät saa ylittyä valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaiset ylemmät ohjearvot.

Uusista vallirakenteista on toimitettava suunnitelmat 6 kk ennen niiden rakentamista valvontaviranomaiselle. Suunnitelmassa on esitettävä käytettävien maa-ainesten ja muiden ainesten määräarviot, käytettävien materiaalien laatutiedot, vallin rakenne- ja poikkileikkauskuvat ja laadunvalvontasuunnitelma.

Jätteet ja jätevedet

15. Toiminnassa syntyvät jätteet on varastoitava kiinteistöllä siten, että niiden käsittelystä tai varastoinnista ei aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, pölyämistä, hajuhaittaa, pilaantumisvaaraa maaperälle tai pinta- tai pohjavesille eikä muutakaan haittaa ympäristölle.

Toiminnassa syntyvän jätteen käsittelyssä on noudatettava Lounais-Suomen jätehuoltomääräyksiä. Eri jätelajit on pidettävä erillään toisistaan ja toimitettava niille tarkoitetuille vastaanotto- tai käsittelypaikoille.

16. Vaaralliset jätteet on toimitettava käsiteltäväksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisen vaarallisen jätteen käsittely. Vaarallisia jätteitä ei saa varastoida ampumaurheilukeskuksen alueella 12 kuukautta kauempaa.
17. Ampumaurheilukeskuksen toiminnassa muodostuvat talousjätevedet on käsiteltävä siten kuin ympäristönsuojelulaissa säädetään.

Kuivakäymälöiden määrä on suhteutettava alueen enimmäiskäyttäjämäärään esimerkiksi kilpailujen aikana. Kuivakäymälän jätteitä ei saa tyhjentää maastoon. Kuivakäymälästä syntyvää osittain kompostoitunutta käymäläjätettä on jälkikompostoitava tiiviillä alustalla vähintään vuosi ennen sen käyttöä maanparannusaineena tai käymäläjäte on toimitettava laitokseen, jolla on lupa ottaa vastaan ko. jätettä.

Paras käyttökelpoinen tekniikka

18. Toiminnanharjoittajan on seurattava parhaiden käyttökelpoisten tekniikoiden kehittymistä ja näitä tekniikoita on hyödynnettävä kaikissa ampumaratatoiminnoissa niin, että päästöt ja ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman vähäiset.

Tarkkailumääräykset

19. Rata-alueen melu- ja taustavallien, ampumapaikkojen meluntorjuntarakenteiden ja luotien keräysjärjestelmien kuntoa ja toimivuutta on tarkkailtava säännöllisesti. Rakenteita on huollettava säännöllisesti. Mahdolliset vauriot on korjattava viipymättä. Kunnontarkastuksista ja korjaustoimenpiteistä on pidettävä kirjaa.
20. Meluntorjuntatoimenpiteiden riittävyttä on seurattava tarvittaessa mittaamalla laukausmelua (L_{A1max}) melun leviämisen kannalta alttiiden häiriintyvien kohteiden oleskelualueella.

Melumittaussuunnitelma on toimitettava Salon kaupungin ympäristönsuojeluun viimeistään kaksi viikkoa ennen mittauksen suorittamista.

Mittaukset on tehtävä noudattaen ympäristöministeriön ohjetta ampumaratamelun mittaamisesta (Ympäristöministeriö, ympäristö-opas 61/1999). Mittauksen tekijän on oltava sertifioitu melumittaaja tai mittaajan asiantuntemus on osoitettava muulla tavoin.

Jos mittauksissa havaitaan määräyksessä 7 annetun arvon ylitys, on laadittava meluntorjuntasuunnitelma, joka sisältää tarvittavat torjuntatoimenpiteet ja uusintamittaukset. Meluntorjuntasuunnitelma on toimitettava valvontaviranomaiselle vuoden kuluessa melumittauksesta.

21. Ampumaurheilukeskuksen maaperän tilasta on teetettävä ulkopuolisella asiantuntijalla selvitys ja riskinarvio. Selvityksen tulokset ja riskinarvio on toimitettava Salon ympäristönsuojeluun 31.12.2019 mennessä.

Selvitys maaperän tilasta ja riskinarvio on tehtävä uudelleen vähintään viiden vuoden välein.

Jos riskinarviossa todetaan maaperänsuojaustoimet tarpeelliseksi jollakin ampumaurheilukeskuksen radalla, on suojaustoimenpiteistä toimitettava ulkopuolisen asiantuntijan laatima suunnitelma

ympäristönsuojeluviranomaiselle vuoden kuluessa tulosten saamisesta.

22. Ampumaurheilukeskuksen vaikutuksista alueen pinta- ja pohjavesiin on on teetettävä selvitys ja riskinarvio ulkopuolisella asiantuntijalla sekä riskinarvion perusteella tehty pinta- ja pohjaveden tarkkailusuunnitelma.

Selvitykset ja tarkkailusuunnitelma on toimitettava ympäristönsuojeluun viimeistään 31.12.2018.

Ympäristönsuojeluviranomainen hyväksyy tarkkailusuunnitelman erillisellä päätöksellä.

23. Tarkkailumääräysten mukainen näytteenotto ja analysointi on suoritettava ulkopuolisen asiantuntijan toimesta standardien (CEN, ISO, SFS tai muu vastaavan tasoinen kansallinen tai kansainvälinen yleisesti käytössä oleva standardi) mukaisesti tai muilla tarkoitukseen sopivilla yleisesti käytössä olevilla viranomaisten hyväksymillä menetelmillä. Näytteenottajan on oltava sertifioitu tai näytteenoton akkreditoitu. Tutkimukset on teetettävä akkreditoitussa laboratoriossa. Mittausraporteissa on esitettävä käytetyt mittausmenetelmät ja niiden mittausepävarmuudet sekä arvio tulosten edustavuudesta.

Tarkkailutulokset on toimitettava Salon kaupungin ympäristönsuojeluun kolmen viikon kuluessa tulosten valmistumisesta.

Kirjanpito ja raportointi

24. Ampumaurheilukeskuksen toiminnasta on pidettävä kirjaa. Kirjanpidon perusteena olevat asiakirjat on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ja jättekirjanpito vähintään kuuden vuoden ajan.

Luvan saajan on vuosittain helmikuun loppuun mennessä toimitettava Salon kaupungin ympäristönsuojeluun edellistä vuotta koskeva vuosiraportti, josta käyvät ilmi ainakin seuraavat tiedot:

- vuosittain ammutut laukausmäärät radoittain eriteltynä sekä kilpailujen/ammuntakokeiden määrät
- toimintaa koskevat naapureiden yhteydenottojen tiedot
- ratarakenteiden huolto- ja korjaustoimenpiteet, mukaan lukien meluntorjuntarakenteet ja maaperänsuojaurakenteet
- tiedot melusuojausten rakentamiseen käytettyjen maa-ainesten ja muiden materiaalien määrästä ja laadusta
- tiedot toiminnassa syntyvistä jätteistä, niiden määrä, laatu ja toimituspaikka
- yhteenveto vesien tarkkailutuloksista sekä radalla tehtyjen melumittausten ja -selvitysten tuloksista johtopäätöksineen
- suunnitellut ja toteutetut muutokset meluntorjunta- ja maaperänsuojaurakenteissa sekä vesienjohtamisjärjestelyissä.
- muuttuneet vuokra- ja maanvuokrasopimukset

Laitoksen vuosiraportointi sekä pinta- ja pohjavesitulosten raportointi on tehtävä ensisijaisesti sähköisesti valvontaviranomaisen edellyttä-

mällä tavalla. Jätteet on raportoitava ja luokiteltava jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (179/2012) liitteen 4 jäteluettelon mukaisesti.

Toiminnan muuttaminen, keskeyttäminen ja lopettaminen

25. Toiminnan valvonnan ja päästöjen lisääntymisen kannalta merkittävistä muutoksista tai toiminnan keskeyttämisestä on viipymättä ilmoitettava kirjallisesti Salon kaupungin ympäristönsuojeluun.

Käytöstä poistettavaa yksittäistä rataa tai radan osaa koskeva lopettamissuunnitelma on toimitettava Salon kaupungin ympäristönsuojeluun. Lopettamissuunnitelmaan on liitettävä valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukainen maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi.

Toiminnanharjoittajan on hyvissä ajoin, viimeistään kuusi kuukautta ennen toiminnan lopettamista esitettävä toimivaltaiselle lupaviranomaiselle yksityiskohtainen suunnitelma toiminnan lopettamiseen liittyvistä toimista. Suunnitelmassa on oltava ainakin:

- suunnitelma luoteja sisältävien ratarakenteiden poistamisesta
- suunnitelma hauleja sisältävien ratarakenteiden poistamisesta
- poistettujen ratarakenteiden suunniteltu toimituspaikka
- valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukainen maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi.

Ratkaisun ja lupamääräysten perustelut

Lupaharkinnan perusteet

Kun toimintaa harjoitetaan lupahakemuksessa ja tässä päätöksessä esitellyllä tavalla ja noudatetaan annettuja määräyksiä, toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä luonnonsuojelulain ja sen nojalla säädetyt vaatimukset.

Toimittaessa tämän päätöksen mukaisesti ampumaurheilukeskuksen toiminnasta ei aiheudu terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän, pohjaveden tai meren pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapurussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasiutusta. Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski.

Yleiset perustelut

Kyseessä on olemassa oleva ampumaratatoiminta, jolla on toistaiseksi voimassaoleva ympäristönsuojelulain mukainen lupa. Alueella on harjoitettu ampumaratatoimintaa vuodesta 1966 lähtien. Alueella on yhteensä yhdeksän rataa, joista haulikkoratoja on kolme.

Lupaharkinta on perustunut ympäristönsuojelulakiin ja asiassa on otettu huomioon annetut lausunnot ja muistutukset sekä alueen kaavoitus.

Lupamääräykset ovat tarpeen toiminnasta lähialueen asukkaille aiheutuvien meluhaittojen ehkäisemiseksi sekä maaperän, pinta- ja pohjavesien suojelemiseksi. Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama ympäristön pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski sekä alueen kaavamääräykset ja ampumaurheilukeskusta ympäröivän alueen käyttö. Lupamääräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan luonne, kesto, vaikutusalueen ominaisuudet sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet.

Lupamääräyksissä on otettu huomioon parhaan käytettävissä olevan tekniikan vaatimukset. Syyskuussa 2014 ilmestynyt ampumaratojen kansallinen BAT-julkaisu (*Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT), Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta*, Suomen ympäristö 4/2014) on soveltuvin osin huomioitu lupamääräyksissä.

Luparatkaisussa on otettu huomioon Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelma vuosiksi 2016 - 2021 sekä Lounais-Suomen pohjavesien toimenpideohjelma vuosille 2016 - 2021 ja Saaristomeren valuma-alueen pintavesien toimenpideohjelma vuosille 2016 - 2021.

Lupaan tehtävät muutokset

Toiminnanharjoittaja hakee muutosta toiminta-aikoihin ja tarkkailumääräyksiin. Toiminta-aikoja on muutettu määräyksestä 2 ilmenevällä tavalla. Sallitut viikoittaiset toiminta-ajat laajenevat suurkaliiperisilla aseilla jokapäiväisiksi 30 tunnista 66 tuntiin ja kivääriradalla 69 tuntiin. Pienikaliiperisilla aseilla toiminta-ajat pysyvät samoina. Suurin muutos tulee maanantain, keskiviikon, perjantain ja sunnuntain ampuma-aikoihin.

Tarkkailumääräyksillä edellytetään perusteellisten selvitysten tekemistä maaperän sekä pinta- ja pohjavesien tilasta. Näiden perusteella toiminnanharjoittajan on teetettävä pinta- ja pohjavesien tarkkailusuunnitelma. Lähes vastaavat määräykset ovat olleet ympäristöluvassa aiemminkin, nyt niitä tarkennetaan.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Määräys 1

Määräyksellä on rajattu ampumaurheilukeskuksen toiminta olemassa oleville radoille. Ratojen muuttaminen tai uusien rakentaminen on toiminnan olennainen muutos, joka vaatii ympäristöluvan muuttamista.

Ympäristö lupa pelkästään ei anna oikeutta aloittaa mitään toimintaa toisen maalla, ellei siihen erikseen ole hankittu hallintaoikeutta. Jos alueen hallinta päättyy, myös toiminnan on päättyttävä. Ympäristöluvan piiriin kuuluu koko ampumasektori, johon ampumaurheilukeskuksen pitäjällä on oltava hallintaoikeus koko toiminnan ajan.

Määräys 2

Määräys on annettu, jotta toiminnasta ei aiheutuisi lähiympäristön asukkaille terveyshaittaa tai kohtuutonta viihtyisyyshaittaa. Toiminnanharjoittajan esittämät toiminta-ajat on pääosin hyväksytty. Ilta-aikaa on rauhoitettu rajaamalla ampuma-aika päätymään ma-to klo 20.00. Melumallinnuksesta on havaittavissa, että hirviradan, haulikkoammunnan ja practical-ammunnan melu leviää laajimmalle ampumaurheilukeskuksen ympäristöön, vaikka se ei pääsääntöisesti ylitäkään ohjearvoa. Lähiympäristön asukkaiden suojelemiseksi perjantai-illan ampuma-aikaa on näiden lajien osalta siksi lyhennetty päätymään klo 18.00. Ampumaharrastajille perjantaihin tulevat ammutatunnit ovat lisäys nykyisiin, koska nykyisen lupamääräyksen mukaan perjantaisin ei ole voinut ampua haulikkoradoilla, hirviradalla ja kivääriradalla lainkaan. Radan laukausmääristä vuosina 2015-2017 on havaittavissa ammuttamäärien kasvua jo nykyisillä ammunta-ajoilla, joten ammunta-aikoja vain tämän verran rajaamalla ei vaikuteta ampumaharrastuksen kasvumahdollisuuksiin.

Määräys 3

Kilpailuja varten on viikonloppuisin sallittu pidempi päivittäinen toiminta-aika. Määräys perustuu hakijan esittämiin toiminta-aikoihin ja kilpailumääriin. Poikkeava toiminta-aika koskee vain kulloinkin järjestettävän kilpailun mukaisia lajeja. Muita lajeja koskevat myös kilpailupäivinä normaalit toiminta-ajat.

Määräys 4

Määräys perustuu hakijan itse ilmoittamiin päiviin, jolloin ammuntaa ei harjoiteta. Määräyksellä rauhoitetaan yleiset juhlapyhät ja -ajat ampumamelulta.

Määräys 5

Tiedottamalla määräyksen 5 mukaisesti, varmistetaan, että radan käyttäjät tietävät sallitut ammunta-ajat ja että myös lähialueiden asukkaat voivat tarvittaessa saada nopeasti yhteyden ampumaratatoiminnasta vastaavaan henkilöön. Kilpailuista tiedottamalla annetaan asukkaille mahdollisuus varautua poikkeukselliseen meluhaittaan.

Määräys 6

Asiantunteva ympäristöasioista vastaava hoitaja osaa minimoida toiminnan päästöt, ja hän voi toiminnallaan välttää häiriötilanteiden muodostumisen. Päivitetyt yhteystiedot ovat tarpeellisia nopean tiedonkulun varmistamiseksi luvan saajan ja valvontaviranomaisen välillä erityisesti poikkeustilanteissa.

Määräys 7

Määräykset meluraja-arvoista ja meluntorjunnasta on annettu melusta aiheutuvan kohtuuttoman rasituksen ja terveyshaitan ehkäisemiseksi läheisillä vakituiseen ja loma-asumiseen käytettävillä kiinteistöillä. Meluraja-arvot ($L_{A_{max}}$) on annettu valtioneuvoston päätöksen (53/1997) tasoisina.

Määräys 8

75 m hirviradan aiheuttama melu voi ylittää ohjearvon neljällä kiinteistöllä ja practical-radana melu viidellä kiinteistöllä. 75 m hirviradan ampumakopin meluntorjuntaa on mahdollista parantaa teknisin toimin. Hakija on itsekin ilmoittanut tähän ryhtyvänsä. Practical-radana osalta meluntorjuntaa

voidaan parantaa vallirakenteiden muutoksilla. Koska ohjearvo saattaa ylittyä vain viidellä kiinteistöllä, voidaan meluntorjuntarakenteiden parantamiseen antaa hakijan toivoma kahden vuoden toteutusaika. Parannustoimien riittävyys on mahdollista arvioida vain mittaamalla melua niillä kiinteistöillä, joilla se melumallinnuksen mukaan voi ylittää ohjearvon.

Määräys 9

Melumallinnoksen mukaan kivääriradasta aiheutuva melu voi ylittää ohjearvon yhdellä kiinteistöllä. Haulikkoradan toiminnasta aiheutuva melu voi mallinnuksen mukaan ylittää ohjearvon yhden kiinteistön saunamökillä. Koska ampumaurheilukeskuksen laukausmäärät ovat niin suuret, on syytä edellyttää meluntorjuntatoimia myös yksittäisten kiinteistöjen takia. Meluntorjuntatoimet ovat toiminnanharjoittajan harkinnassa ja niihin kuuluvat meluntorjuntarakenteiden lisäksi melupäästön vähentäminen ampuma-aikoja muuttamalla.

Määräys 10

Määräyksellä varmistetaan, että toiminnasta aiheutuvat jätteet on mahdollista poistaa tarvittaessa. Toiminnassa on varauduttava siihen, että alueella joudutaan tekemään massanvaihtoa tai muita siivoustoimenpiteitä. Ratarakenteiden on oltava sellaiset, että tämä on teknisesti mahdollista.

Määräys 11

Määräyksellä estetään ylimääräisten hulevesien pääsy ratarakenteisiin. Haitta-aineet voivat liueta veteen ja huuhtoutua ympäristöön. Mitä vähemmän vettä pääsee huuhtomaan ratarakenteita, sitä pienempi on haitta-aineiden liikkeellelähdon riski.

Määräys 12

Ampumaradan 50 käyttövuoden aikana takavalleihin on kertynyt lyijyä huomattavia määriä. Jos valleja halutaan korjata tai muuttaa on tärkeää, että valleissa oleva lyijyjäte ei haudaudu syvemmälle. Vallien muutostöiden yhteydessä tehtävällä seulonnalla tai massanvaihdolla saadaan poistettua ratarakenteista sinne kertyneet luodit ja vähennetään riskiä lyijyn pääsemisestä pohja- tai pintaveteen.

Määräys 13

Valvovan viranomaisen on pystyttävä varmistamaan, että haitta-ainepitoisia ratarakenteita ei muutos- ja rakennustöiden yhteydessä pääse sekoittumaan muuhun maa-ainekseen. Valvonnan kannalta on myös tärkeää varmistaa jätehuollon toteutus tällaisissa hankkeissa. Kun suunnitelmat tehdään ajoissa, niiden mahdolliseen muuttamiseen on riittävästi aikaa.

Määräys 14

Uusien vallirakenteiden vaikutuksia ympäristöön on voitava arvioida ennen niiden rakentamista. Tämän ja rakentamiseen käytettävien materiaalien laadun varmentamiseksi valvontaviranomaisen on saatava nähdä suunnitelmat uusista valleista riittävän ajoissa.

Määräykset 15-17

Määräyksillä varmistetaan, että jätteet käsitellään asianmukaisesti eikä jätteistä ja jätehuollosta aiheudu haittaa terveydelle eikä ympäristölle.

Määräys 18

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittyminen voi tehdä mahdolliseksi vähentää toiminnan päästöjä ilman, että siitä aiheutuisi kohtuuttomia kustannuksia. Toiminnanharjoittajalla on yleinen selvilläolovelvollisuus muun muassa mahdollisuudesta vähentää toimintansa haitallisia vaikutuksia. Samalla toiminnanharjoittajan on varauduttava uuden ympäristönsuojelutekniikan käyttöönottoon.

Määräys 19

Toiminnan päästöjen hallinnassa on olennaista, että meluntorjunta- ja luotienkeräysjärjestelmät toimivat. Määräyksellä varmistetaan, että niiden kunnosta pidetään huolta.

Määräys 20

Melumallinnuksesta ja lähiasukkaiden muistutuksista käy ilmi, että sääolot vaikuttavat ampumaurheilukeskuksesta kantautuvaan meluun voimakkaasti. Melumittausten määrääminen säännöllisesti tehtäväksi ei näissä oloissa kerro oikeasta tilanteesta, vaan kuvaa vain mittaushetkeä. Mittaustulosten vertailu olisi erittäin vaikeaa. Meluhaitan arviossa on syytä tukeutua melumallinnukseen, koska sen tulos ei vaihtelee sään mukaan.

Määräyksen tarkoituksena on antaa valvontaviranomaiselle mahdollisuus päättää melumittausten suorittamisesta siinä tapauksessa, että jollakin tietyllä kiinteistöllä koetaan meluhaitan muuttuneen tai olevan kohtuuton.

Määräys 21

Ampumaurheilukeskuksessa on tehty maaperänsuojaustoimia vain pienoiskivääriradalla, jossa on luotiloukut. Maaperänsuojaustoimet ovat kalliita toteuttaa, joten niiden tekeminen tarpeen mukaan on toiminnanharjoittajan kannalta kohtuullista. Jotta saadaan selville maaperänsuojauksen tarve, on eri radoilla tehtävä perusteellinen maaperän tilan selvitys, johon liitetään riskinarvio siitä voivatko haitta-aineet päästä liukenemaan ja liikkumaan maaperässä. Riskinarvion perusteella toiminnanharjoittaja voi suunnitella maaperänsuojaustoimet ensin sinne, missä niitä eniten tarvitaan.

Määräys 22

Hevonpään ampumaurheilukeskuksen aiheuttamaa päästöä pintaveteen ei tiedetä. Pohjavedenseuranta voi olla syytä siirtää nykyistä edustavampaan paikkaan. Näytteitä on otettu kahvilarakennuksen kallioporakaivosta, johon haitta-aineiden päätyminen on maaston perusteella epätodennäköistä. Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista.

Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista edellyttää, että ympäristöluvanvaraista toimintaa harjoittava tarkkailee pintavettä, johon päästetään tai johon huuhtoutuu liitteen 1 C kohdassa tarkoitettuja aineita. Lyijy ja nikkeli kuuluvat näihin aineisiin.

Asiantuntijan laatiman selvityksen ja tarkkailusuunnitelman mukaan vesitarkkailu saadaan BAT-vaatimusten mukaiseksi.

Määräys 23

Määräyksellä varmistetaan, että vesitarkkailu on laadukasta ja tulokset ovat vertailukelpoisia sekä se, että valvontaviranomainen saa tarkkailutiedot käyttöönsä heti niiden valmistuttua.

Määräys 24

Kirjanpidolla ja raportoinnilla seurataan ja valvotaan ampumaurheilukeskuksen ympäristökuormitusta. Melu- ja haitta-ainepäästöjen seuraamiseksi ampumaurheilukeskuksen käyttöä on tarkasteltava ratakohteisesti.

Kirjanpitoa ja raportointia koskevat määräykset ovat tarpeen valvonnan järjestämiseksi ja toteuttamiseksi. Jätteitä koskevat raportointivelvoitteet tulevat jätelaista.

Määräys 25

Toiminnassa tapahtuvista muutoksista on ilmoitettava Salon kaupungin ympäristönsuojeluun hyvissä ajoin, jotta toiminnassa tapahtuvia muutoksia voidaan seurata ja valvoa sekä tarvittaessa arvioida mahdollinen uuden lupakäsittelyn tarve. Käytöstä poistetun yksittäisen radan tai sen osan käytöstä poistamisesta on ilmoitettava, jotta valvontaviranomainen voi antaa tarvittavat määräykset maaperän kunnostamiseksi. Ampumaradan lopettamisen yhteydessä tehtävillä viimeistelytoimilla varmistetaan alueen sopeutuminen ympäristöön ja estetään pitkäaikaisia haittoja. Toiminnasta ja alueesta luopuminen, viimeistelytyöt ja mahdollinen tarkkailu voidaan toteuttaa vain toimivaltaiselle lupaviranomaiselle tehtävän erillisen suunnitelman perusteella.

Vastaus lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin

Lausunnoissa ja muistutuksissa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon lupamääräyksistä ja perusteluista ilmenevällä tavalla.

Salon kaupungin ympäristöterveydenhuollon ja Lounais-Suomen aluehallintoviraston lausunnoissa esitetyt melu- ja vesiasiat on huomioitu lupamääräyksissä 2, 7, 8, 9 ja 22.

Muistuttajien vaatimukset on melun osalta otettu huomioon määräyksissä 2, 7, 8, 9 ja 20 sekä maaperän ja veden osalta määräyksissä 21 ja 22.

██████████ esittämä huomautus hakemuksen asiakirjaliitteiden mahdollisista puutteista ei ole vaikuttanut luvan käsittelyyn, sillä viranomainen on laatinut kuultavien asianosaisten luettelon itse.

Perustelut 199 §:n mukaisen oikeuden myöntämiselle

Toiminnan aloittaminen lupapäätöstä noudattaen muutoksenhausta huolimatta on perusteltua myöntää, koska nykyinen toiminta ja nykyiset lupamääräykset ovat kilpailujen osalta täysin yhteensopimattomat. Toiminnanharjoittaja on vuosittain joutunut hakemaan poikkeamislupia ympäristölupamääräyksistä, jotta toiminnalle olennaiset kilpailut saadaan järjestettyä. Jotta toimintaa varten ei enää tarvitsisi hakea erillisiä poikkeuslupia, on perusteltua ottaa uudet lupamääräykset käyttöön välittömästi.

Lupapäätöksen noudattaminen ennen sen lainvoimaiseksi tuloa voidaan myöntää, koska pääasiassa kyse on melupäästöistä. Niistä ei aiheudu pysyvää muutosta ympäristöön ja siinä tapauksessa, että päätös kumottaisiin tai sitä muutettaisiin, uudet määräykset melun osalta voidaan ottaa käyttöön heti. Samasta syystä toiminnan aloittaminen päätöksen mukaisesti ei tee muutoksenhakua tarpeettomaksi. Ampuma-aikoihin perustuvaa meluhaitan torjuntaa on mahdollista muuttaa vaikka toiminta välillä olisi ollut päätöksen mukaistakin.

Toiminnanharjoittajalta ei ole vaadittu vakuutta, koska lupapäätöksen toimeenpanosta ei voi seurata taloudellisia vaatimuksia muille kuin hakijalle itselleen esimerkiksi peruuntuneiden kilpailujen osalta. Ympäristön palauttaminen siihen tilaan, jossa se oli ennen tätä päätöstä ei vaadi rahaa.

Asetuksen noudattaminen

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

Korvattavat päätökset

Tämä ympäristölupapäätös korvaa Halikon kunnan ympäristö- ja rakennuslautakunnan 15.12.2005 § 54 myöntämän ympäristöluvan ja siihen Vaasan hallinto-oikeuden päätöksellä (Nro 07/0701/3, Dnro 00424/06/5129) ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä (Dnro 3791/1/07) tehdyt muutokset.

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi. Ympäristöluvan saaneen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai luvasta olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa.

Sovelletut säännökset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 8, 11, 12, 14-17, 20, 27, 29, 34, 39-40, 42-44, 48-49, 51-53, 58, 62, 64, 66, 70, 83-85, 87, 94, 134-135, 155-156, 170, 172, 190, 191, 199, 205, 209 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2-4 8, 11, 13-15, 20 §

Jätelaki (646/2011) 8, 12-13, 15-17, 20, 28-29, 72-73, 118-119, 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1022/2006)

Valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä (1040/2006)

Valtioneuvoston päätös ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjeistoista (53/1997)

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920) 17 §

Salon kaupunginvaltuuston 22.5.2017 § 39 hyväksymä ympäristönsuojeluviranomaisen taksa

Päätöksen antaminen

Päätös annetaan julkipanon jälkeen.

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Tästä päätöksestä peritään Lupahakemuksen käsittelymaksu on 2 400 €. Maksu perustuu Salon kaupunginvaltuuston hyväksymään ympäristönsuojeluviranomaisen taksan 3 §:n liitteenä olevaan maksutaulukkoon ja se sisältää YSL 199 §:n mukaisesta päätöksestä perittävän maksun.

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Ote päätöksestä	Hakija
Päätös sähköisenä	Varsinais-Suomen ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat Varsinais-Suomen liitto Lounais-Suomen aluehallintovirasto Lounais-Suomen poliisilaitos Salon kaupunginhallitus Salon kaupunkisuunnittelu Salon ympäristöterveydenhuolto
Jäljennös päätöksestä	Muistuttajat
Ilmoitus päätöksestä	Asianosaiset

Tästä päätöksestä ilmoitetaan Salon kaupungin ilmoitustaululla www.salo.fi/ilmoitustaulu. Asiakirjat valitusosoituksineen pidetään nähtävillä Salon kaupungin ympäristönsuojeluyksikössä Halikon virastotalossa, os. Hornintie 2-4, Halikko. Lisäksi päätös löytyy kaupungin internet-sivuilta: www.salo.fi-Päätöksenteko ja talous-Esityslistat ja pöytäkirjat-Rakennus- ja ympäristölautakunta 11.4.2018.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta. Valitusosoitus on liitteenä.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää muuttaa Salon Seudun Ampujat ry:n ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaista toistaiseksi voimassa olevaa ympäristölupaa, joka koskee ampumaurheilukeskuksen toimintaa Salon Halikon Hevonpään kylässä sijaitsevalla tilalla Ampumarata 734-459-1-1.

Salon Seudun Ampujat ry:lle myönnetään ympäristönsuojelulain 199 §:n mukainen lupa aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaiseksi tuloa.

Toimintaa on harjoitettava hakemuksessa esitetyllä tavalla noudattaen valmistelusta ilmeneviä lupamääräyksiä.

Lupaan liittyvät muut seikat ilmenevät valmistelusta.

Päätös:

Ympäristösuojelutarkastaja Heidi Veck alusti asiaa. Veck poistui klo 19.53.

Jerina Wallius esitti Ralf Hellsbergin kannattamana, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi ja että lautakunta käy tutustumassa asiaan.

Kaarlo Alanko esitti asian käsittelyn jatkamista.

Koska oli tehty päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, tulee asiasta äänestää. Puheenjohtaja esitti, että äänestys suoritetaan nimenhuutoäänestyksenä asian käsittelyn jatkamisen ja palauttamisen välillä. Ei = asian palauttaminen, JAA= käsittelyn jatkaminen. Esitys äänestystavasta hyväksyttiin.

Jaa, asian käsittelyn jatkaminen 2 ääntä (Alanko ja Lautiala)
Ei, asian palauttaminen uudelleen valmisteltavaksi, 9 ääntä (Saari, Wallius, Puopolo, Lindholm, Kuisma, Hellsberg, Fontell, Aaltonen, Tekkala). Poissa 2 (Pihakivi, Hammar).

Puheenjohtaja totesi äänestyksen tuloksen. Walliuksen ehdotuksen mukaisesti asia palautettiin uudelleen valmisteltavaksi ja lautakunta käy tutustumassa asiaan.

Alanko poistui tämän asian käsittelyn jälkeen klo 19.59.

Maa-ainelupien vakuuksien hyväksyminen

97/02.05.06.02/2018

Rakennus- ja ympäristölautakunta 11.04.2018 § 61

Valmistelija: ympäristönsuojelutarkastaja Anne Kari-Nummi,
anne.kari-nummi@salo.fi, puh. 02 778 7802.

Ympäristönsuojeluun on toimitettu kaksi (2) maa-ainevakuutta ajalla 15.2.-19.3.2018. Vakuudet ova lupapäätöksen mukaisia ja vakuustyypit hyväksyttävissä.

Yhdistelmä vakuuksista on esityslistan liitteenä.

Vakuuksien hyväksymisestä peritään niiden saapumishetkellä voimassa olevan Salon kaupungin maa-ainestaksan 22.5.2017 mukainen maksu 200 €.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Vakuudet hyväksytään liitteen mukaisesti ja laskutetaan taksan mukaisesti 200 €.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Viranhaltijapäätökset

Rakennus- ja ympäristölautakunta 11.04.2018 § 62

Rakennus- ja ympäristölautakunnan kokousjärjestelmään on julkaistu ajalla 14.3.–10.4.2018 tehdyt viranhaltijapäätökset.

Toimielimellä on oikeus ottaa käsiteltäväkseen asia, jossa alempi viranomainen on tehnyt päätöksen. Otto-oikeudesta säädetään kuntalain 92 §:ssä.

Hallintosäännön 48 §:n mukaan asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunta tai sen puheenjohtaja, apulaiskaupunginjohtaja tai kaupunkikehitysjohtaja.

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyy päätökset täytäntöön pantaviksi siltä osin kuin ne kuntalain mukaan ovat otettavissa lautakunnan käsittelyyn.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Tiedoksi tulleet

Rakennus- ja ympäristölautakunta 11.04.2018 § 63

Valmistelija: hallintopäällikkö Eeva Koskinen, eeva.koskinen@salo.fi, 02 778 2307 ja lupasihteeri Pirkko Isoviita-Reiman, pirkko.isoviita@salo.fi, 02 778 7808.

Lautakunnalle tuodaan tiedoksi seuraavat asiat:

VARELY/871/2018, 14.3.2018, poikkeaminen luonnonsuojelun alueen rauhoitusmääräyksistä sekä hoitosuunnitelman hyväksyntä. Varsinais-Suomen ELY-keskus on antanut Saarenjärven ravinteiden keräämiseen yhteistyö ja ylläpito-hankkeelle (SAAVI) luvan hoitaa Saarenjärven avointa rantaluontotyyppiä Natura-alueen hoito- ja käyttösuunnitelman hoitoperiaatteiden mukaisesti. Hakemus koskee kiinteistöjä 734-645-876-1, 734-645-876-4, 734-616-2-2 ja 734-645-4-6. Lupa on voimassa vuoden 2019 loppuun. 1054/11.01.04.01/2018.

VARELY/653/2018, 14.3.2018, YSA 239880, päätös Förbyn luonnonsuojelun alueen perustamisesta. Särkisalo, 734-777-2-27, 4,8 ha, METSO-kohde. 1127/11.01.04.01/2018.

ESAVI/12159/2017, 21.3.2018, päätösno 44/2018/2, vesilain mukainen päätös. Etelä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt luvan vesijohdon asentamisen Vartsalansalmen pohjaan. AVI myöntää hakijoille pysyvän käyttöoikeuden hanketta varten tarvittavaan osaan kiinteistöön Vartsalan ranta 734-537-12-1 kuuluvasta vesialueesta. 241/11.01.01.00/2018.

Salon keskusjätevedenpuhdistamon tarkkailututkimus, vuosiraportti 2017, Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy, 3.4.2018 nro 627-18-1854. 1581/11.04.01/2017

Rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Rakennus- ja ympäristölautakunta hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS**MUUTOKSENHAKUKIELLOT****Kieltojen perusteet**

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät:

49, 50, 51, 52, 54, 55, 56, 57, 58, 60, 62, 63

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät:

59 (maksun osalta)

Hallintolainkäyttölaki 5 § 1 mom./muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET**Oikaisuvaatimus-
viranomaisen
ja -aika**

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite

Salon kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta
PL 77, 24101 Salo
puh. 02 7781
sähköposti: kirjaamo@salo.fi
käyntiosoite: Hornintie 2 - 4, 24800 Halikko
aukioloajat: ma - to 8.00 - 16.00, pe 8.00 - 14.45

Pykälät:

59 (maksun osalta)

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

**Oikaisuvaatimuksen
sisältö**

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

VALITUSOSOITUS**Valitusviranomaisen
ja valitusaika**

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite

Turun hallinto-oikeus
Sairashuoneenkatu 2-4 / PL 32
20101 Turku

turku.hao@oikeus.fi

Kunnallisvalitus, pykälät:

59, 61	Valitusaika	
	30	päivää

Hallintovalitus, pykälät:

Valitusaika	
30	päivää

Muu valitusviranomainen, osoite
ja postiosoite
Vaasan hallinto-oikeus
PL 204, 65101 Vaasa

Pykälät

Valitusaika	
30	päivää

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.

Valituskirjelmä

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan tai kirjelmän muun laatijan nimi ja kotikunta sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä taikka eheyttä ole syytä epäillä.

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa liitettävä valtakirja (HLL 21 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähtetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan kuluessa.

Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postinumero Pykälät

Valitusasiakirjat on toimitettava 1): nimi, osoite ja postinumero Pykälät

Oikeudenkäyntimaksu

Valituksen käsittelystä hallinto-oikeudessa peritään oikeudenkäyntimaksu 250 euroa. Jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä, jos asianosainen on laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on asian vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Valitus markkinaoikeudelle

Oikeudenkäyntimaksu on 2000 euroa.

Jos markkinaoikeudessa käsiteltävässä julkisia hankintoja koskevassa asiassa hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 000 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 000 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 500 euroa.

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) sekä vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalveluiden alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016) soveltamisalaan kuuluvassa muutoksenhakuasiassa peritään markkinaoikeudessa 2 §:ssä säädetyn maksun sijasta 500 euroa, jos muutoksenhakuasia poistetaan käsittelystä antamatta pääasiasta ratkaisua, se jää tutkimatta tai se jää sillensä.

Lisätietoja

Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

-
- 1) Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle.